

ZARZĄD MIASTA RADYMNO

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

M I A S T A R A D Y M N O

1 2. TEKST STUDIUM

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr 113/XVI/2000
Rady Miejskiej w Radymnie z dnia 29.09.2000 r.

2000 r.

BURMISTRZ MIASTA RADYMNO

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
M I A S T A R A D Y M N O**

**JEDNOLITY
TEKST STUDIUM**

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 183/XXII/2009 Rady Miejskiej w Radymnie z dnia 20 lutego 2009 r. uchwalającej ZMIANĘ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RADYMNO

*ustalenia zmiany studium wyróżniono w tekście * a także na rysunku studium w oznaczeniach*

**MAŁOPOLSKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
W TARNOWIE**

33-100 Tarnów, Pl. Kazimierza Wielkiego 5

Zespół autorski:

**Główny projektant:
zagadnienia programowe i
przestrzenne**

mgr inż. arch. Jolanta Pawlus uprawnienia
w zakresie projektowania w planowaniu
przestrzennym Nr 1353/94

**Gospodarka
wodno-ściekowa:**

mgr Maria Korpok

Komunikacja:

mgr Elżbieta Grądalska

Opracowanie graficzne:

tech. plastyk Mariola Słomka

Grafika komputerowa:

tech. plastyk Renata Bem

Dyrektor MBPP:

mgr inż. arch. Zdzisława Dziurzyńska-Kaczor

CZĘŚĆ PIERWSZA:
DIAGNOZA UWARUNKOWAŃ MIASTA

	Strona:
Wstęp.	
Rozdział I: UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
1. Historia miasta i jego rozwój przestrzenny	9
2. Rola i funkcja miasta w przeszłości	13
3. Współczesne powiązania funkcjonalne.....	16
 Rozdział II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
4. Położenie, rzeźba terenu, budowa geologiczna i klimat	24
5. Zasoby środowiska naturalnego	26
6. Stan środowiska naturalnego	33
7. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej	35
8. Wartości kulturowe	37
9. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów	45
10. Stan własności terenów	57
11. Zagadnienia demograficzne i jakość życia mieszkańców	58
12. Funkcjonujący układ komunikacyjny.....	70
13. Infrastruktura techniczna	72
14. Analiza budżetu miasta	79
 Rozdział III. DIAGNOZA STANU MIASTA	
15. Główne problemy wymagające rozwiązania.....	85
16. Walory miasta i bariery jego rozwoju	86
17. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	89a

CZĘŚĆ DRUGA

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

Rozdział I.	USTALENIA OGÓLNE	Strona:
1.	Cele rozwoju miasta	92
2.	Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	92
2.1.	Kierunki rozwoju sieci wodociągowej	92
2.2.	Kierunki rozwoju sieci kanalizacyjnej	93
2.3.	Kierunki rozwoju elektroenergetyki	97
2.4.	Zaopatrzenie w gaz - perspektywa	97
2.5.	Kierunki rozwoju sieci telekomunikacyjnej	98
2.6.	Gospodarka odpadami - perspektywa	98
3.	Kierunki rozwoju komunikacji	98
4.	Kierunki zagospodarowania przestrzennego	101
4.1.	Rozwój terytorialny miasta	101
4.2.	Gospodarowanie mieniem komunalnym i przestrzeń publiczna miasta.....	103
4.3.	Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej	105
4.4.	Ochrona środowiska	106
4.5.	Ochrona dóbr kultury	111
4.6.	Obszary dla których sporządzenie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkiem	112
5.	Realizacja ponadlokalnych celów publicznych	113
Rozdział II.	USTALENIA SZCZEGÓLWE	
	<i>SYNTEZA USTALEŃ II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RADYMNO WRAZ Z UZASADNIENIEM PRZYJĘTYCH ROZWI</i>	122

WSTĘP.

Przy sporządzaniu studium wykorzystano odrębne opracowania branżowe autorstwa:

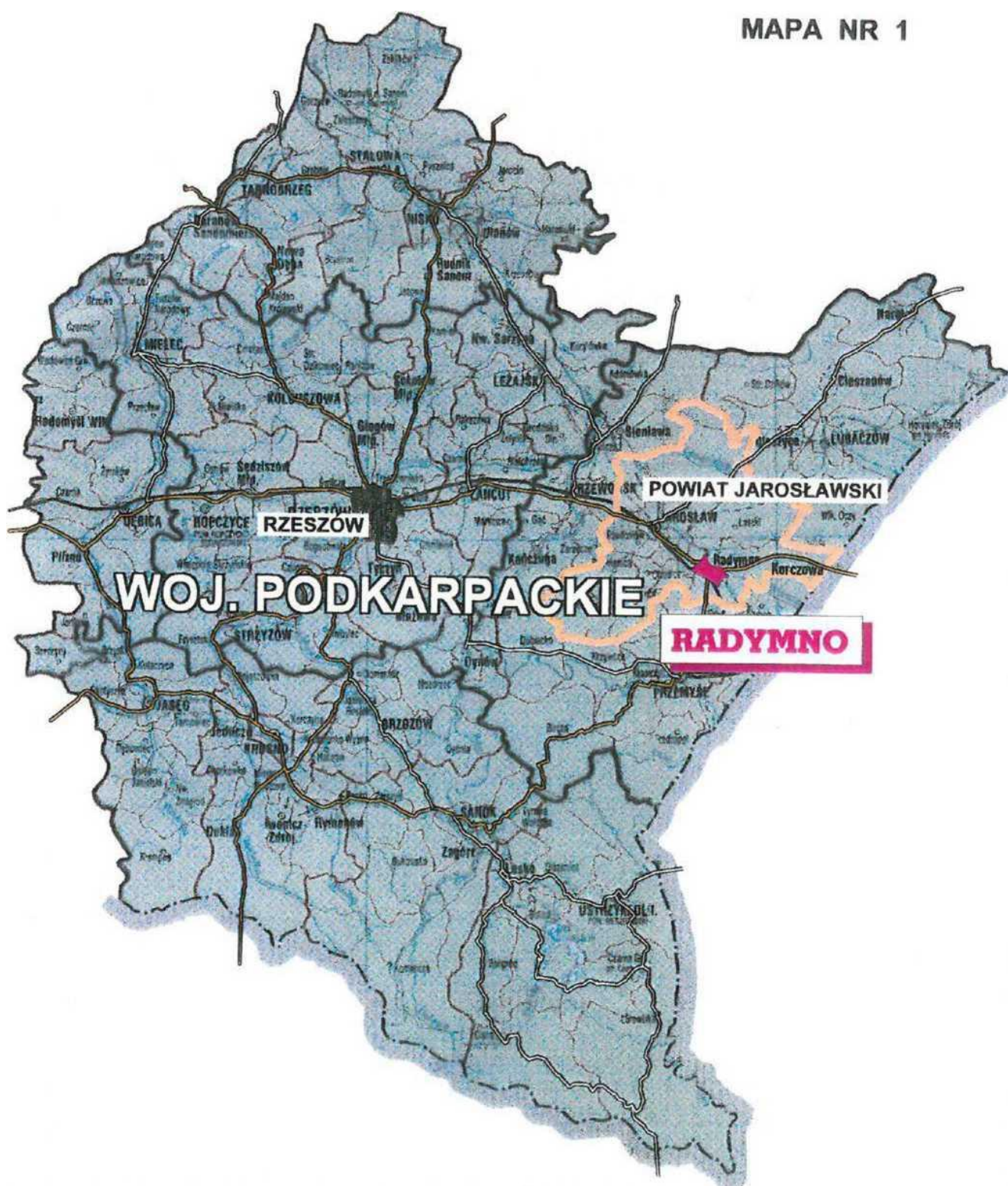
- mgr Zbigniewa Rinke
Przedsiębiorstwo Geologiczno-Fizjograficzne i Geodezyjne Budownictwa we Wrocławiu
„Opracowanie fizjograficzne ogólne dla planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Radymna" (1969 r.)
- Zbigniewa Ziembolewskiego
„Sto lat Włókienniczej Spółdzielni Pracy im. K. Świerczewskiego w Radymnie" (1984 r.)
- mgr Teresy Piekarcz
Pracownia Konserwacji Zabytków w Rzeszowie
„Studium Historyczno-Urbanistyczne miasta Radymna" (1986 r.)
- Izabeli Wojnał
„Radymno"
- arch. Zygmunta Strączyka
 - „Aktualizacja Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Radymna" (1994 r.)
 - „Aktualizacja Miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego • 3-go Maja w Radymnie • "(1994 r.)
 - „Aktualizacja Miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego • Centrum Radymna • (1994 r.)
- mgr inż. Zbigniewa Koguta
mgr inż. Józefa Jamro
Biuro Projektów Wodnych, Melioracji i Ochrony Środowiska w Rzeszowie (1992 r.)
„Koncepcja kąpieliska i pola namiotowego w Radymnie" (1992 r.)

- mgr inż. Bogusława Porwisza,
mgr inż. Jerzego Kowalskiego,
mgr inż. Janiny Mądry
Przedsiębiorstwo Geologiczne S.A. Kraków
„Dokumentacja hydrologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych
GZWP429 Dolina Przemyśl 0" (1994 r.)
- dr Michała Proksa
Janusza Młynarskiego
„Sprawozdanie z badań powierzchniowych obszaru 105-84 w woj.
przemyskim".
- Karty ewidencji stanowisk archeologicznych na obszarze 105-84.
- mgr inż. arch. Wojciecha Misiewicza
Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Przemyśle
„Studium zagospodarowania przestrzennego województwa przemyskiego"
wypis (1998 r.)
- mgr inż. arch. Jolanty Pawlus
mgr inż. arch. Barbary Knapik
Małopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Tarnowie
„Inwentaryzacja ogólna m. Radymno" (1999 r.)
- mgr inż. arch. Jacka Jarosza
Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie
„Plan zagospodarowania Województwa Podkarpackiego" - materiały (1999
r.)
- mgr inż. Barbary Saramy,
mgr inż. Ewy Rabczak
Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Rzeszowie
„Kanalizacja sanitarna dla miasta Radymna koncepcja programowa" (1999r.)

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA UWARUNKOWAŃ MIASTA

MAPA NR 1

Lokalizacja miasta **RADYMNO**
w województwie PODKARPACKIM

ROZDZIAŁ I.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

1. HISTORIA MIASTA I JEGO ROZWÓJ PRZESTRZENNY.

Pierwsze materialne dowody osadnictwa na terenach należących do miasta datowane są na 1700-700 lat p.n.e. - są to ozdoby pochodzące z epoki brązu.

Początki osadnictwa na tych ziemiach, przypisywane zakarpackim plemionom trackim, są znacznie wcześniejsze (ok. 2000 lat p.n.e.) i wiążą się z naturalnym bogactwem okolicy: lasami, urodzajnymi glebami i dużą spławną rzeką której przebieg stanowił o obronności wzgórza dającego początek późniejszemu grodowi.

Kolejne napływy plemion prasłowiańskich o kulturze łużyckiej, a także ludności spod wpływów prowincjonalnej kultury rzymskiej (I w n.e.) powodowały mieszanie się i przenikanie kultur tak, że w II i III w. lokalną społeczność można zaliczyć w zasięg kultury przeworskiej. Osadnictwo wiązać należy z dawnym szlakiem bałtycko-czarnomorskim.

We wczesnym średniowieczu obszar ten należał: od poł. X. w. do państwa Wiślan do 980 r. do Polski pierwszych Piastów, a od 981 r. przypadł Rusi Kijowskiej państwu halicko-włodzimierskiemu (wzmianka o plemieniu Radymiczan).

Osada nad Sanem nie dotrwała jednak do państwa Kazimierza Wielkiego i w XIV w. zakładano ją na nowo.

W roku 1366 król wydał dokument osadniczy dla Radymna, jako wsi łanowej z sołtysem na czele.

Jej rozwój związany z dogodnym położeniem przyczynił się do uzyskania praw miejskich na wzór magdeburski, które Radymno otrzymało w 1431 r. od króla Władysława Jagiełły.

Kolejne przywileje uzyskało miasto z rąk biskupów przemyskich, którzy weszli w jego posiadanie jeszcze za czasów Marii - córki Ludwika Węgierskiego.

Radymno stało się niewielkim, lecz prężnie działającym ośrodkiem administracyjnym, gospodarczym i handlowym a w XVI i XVII w. również obronnym.

Miasto miało burzliwą historię, gdyż bogacąc się przez swe położenie na szlaku handlowym wiodącym ze wschodu na zachód i nad spławnym Sanem stawało się też częstym obiektem najazdów i grabieży.

Przeżyło najazdy Włochów (1498 r.), Tatarów (1502, 1623, 1648, 1674 r.) Kozaków (1648, 1649), Szwedów (1656) grup wojsk zaciężnych, liczne pożary i epidemie.

Kolejni osadnicy i mieszkańcy tych ziem to: Prastłowianie, Słowianie, Polacy, Rusini, Ślązacy, osadnicy niemieccy związani z lokacją grodu na prawie magdeburskim oraz Żydzi, którzy otrzymali prawo osiedlania się w mieście w 1649 r., na koniec Austriacy, którzy zajęli te tereny po I rozbiórce Polski w 1772 r. Radymno zostało wówczas wcielone do Monarchii Austriackiej a administracyjnie przynależało do cyrkułu przemyskiego.

W czasie I wojny światowej w pobliżu Radymna miała miejsce bitwa nad Sanem, w wyniku której zniszczono żelazny most na Sanie, cerkiew grekokatolicką dwór biskupi, warsztaty Towarzystwa Powroźniczego i północną część miasta.

Od 1918 r. Radymno powróciło w skład państwa polskiego, należało do powiatu jarosławskiego w województwie lwowskim. Nie nastąpił jednak szybki rozwój miasta, a II wojna światowa przyniosła kolejne straty materialne (ratusz, kamienice) oraz zmniejszenie liczby mieszkańców (eksterminacja Żydów przez Niemców).

Po wojnie w latach 1954-61 Radymno stało się siedzibą powiatu w ramach województwa rzeszowskiego, lecz niezbyt prężny rozwój tego powiatu z uwagi na charakter rolniczy spowodował podział jego terytorium i włączenie części wschodniej do powiatu przemyskiego a zachodniej do powiatu jarosławskiego. Przestrzenny układ urbanistyczny (do dziś chroniony) z rynkiem i regularną zabudową pierzei, miasto uzyskało w 1431 r. z chwilą rozmierzenia wg zasad magdeburskich.

Wtedy też nastąpiło ściśle wydzielenie miasta od wsi, stanowiących przedmieścia (Skołoszów, Nowa Nieciecza).

Parterowa zabudowa pierzei rynku była całkowicie drewniana, taki też był ratusz stojący pośrodku rynku, kościół parafialny, cerkiew nad Radą oraz kościół Św. Mikołaja w Skołoszowie.

O budulcu przesądzał przywilej mieszkańców Radymna o pozyskiwaniu drewna z okolicznych lasów bez ograniczeń. Kolejne pożary i zniszczenia powodowały z jednej strony szybką odbudowę tkanki miejskiej, a z drugiej pustoszenie tychże lasów.

Na wzgórzu przy ujściu Rady do Sanu usytuowany był (od 1443 r. wzmiankowany) dwór biskupi z folwarkiem, młynem i stawem rybnym, spełniający funkcje administracyjno-obronne wobec miasteczka. Samo Radymno, wówczas nie obwarowane posiadało doskonale chroniące warunki topograficzne: od północy San oraz podmokłe błonia, od wschodu rzeka Rada, a także mokradła i starorzecza Sanu.

W okresie nowożytnym (koniec XVI w.) miasto otrzymało obwałowania z drewnianymi bramami miejskimi: Jarosławską i Przemyską.

Pierwsza budowla miejska murowana powstała w 1729 r. - jest to kościół p.w. Św. Wawrzyńca (na miejscu drewnianego kościoła farnego).

Liczba ludności w mieście wzrastała powoli:

I poł. XV w.	-	450 osób
II poł. XV w.	-	600 osób
1629 r.	-	1200 osób (154 domy)
1674 r.	-	7 rodzin czasy licznych
1678 r.	-	45 rodzin wojen i epidemii
II poł. XVIII w.	-	650 osób

W XV w. przeważała ludność wyznania rzymskokatolickiego (Polacy, Niemcy, Ślązacy) grupująca się w centrum miasta; Skołoszów skupiał ludność ruską wokół prawosławnej cerkwi.

W XVII w. ludność polska górowała nad ludnością ruską więcej było katolików niż prawosławnych ale miasto było narodowościowo i wyznaniowo zróżnicowane.

Od 1628 istniał szpitalny kościółek Św. Ducha.

W XVIII w. największym przedmieściem pozostawał Skołoszów, gdzie obok cerkwi Św. Trójcy istniał stary kościółek rzymskokatolicki Św. Mikołaja. Powstało Przedmieście Górne i Dolne.

Do miasta należało sporo Ew. łańców miejskich stąd Radymno obejmowało dosyć duży obszar od zachodu granice jego sięgały do wsi Ostrów od północy do wsi Wysocko Łazy i Duńkowice, od wschodu do wsi Michałówka i Święte, od południa do wsi Zamojsce.

Grunty miejskie nie mogły być przez mieszczan oddane jako fundacje - mogły być sprzedawane tylko tutejszym mieszczanom. Grunty puste bez sukcesorów należało oddawać do dyspozycji urzędu miejskiego.

Od 1772 r. w wyniku I rozbioru Polski w Radymnie nastąpiły władze austriackie. W 1775 r. następuje zmiana układu przestrzennego w związku z przesunięciem przebiegu dawnego traktu jarosławskiego - głównej arterii komunikacyjnej miasta. Zaczęto budowę „traktu wiedeńskiego” z Bielska do Lwowa, którego fragment przeprowadzono przez pastwiska ku kościołowi i następnie przez Rynek. Z tej okazji powołano w Radymnie komorę celną.

W 1789 r. zbudowano prom na Sanie i opracowano taryfę opłat za przewóz.

W 1812 r. zbudowano most i wprowadzono myto.

W połowie XIX w. zmieniły się proporcje składu narodowościowego. Osiedlający się w mieście od 1830 r. Żydzi stanowili już 19 % społeczności. Zabudowa miasta pozostała nadal drewniana, ale w Rynku były 4 domy murowane.

W 1860 r. przeprowadzono linię kolejową i wybudowano stację na gruntach skołoszowskich.

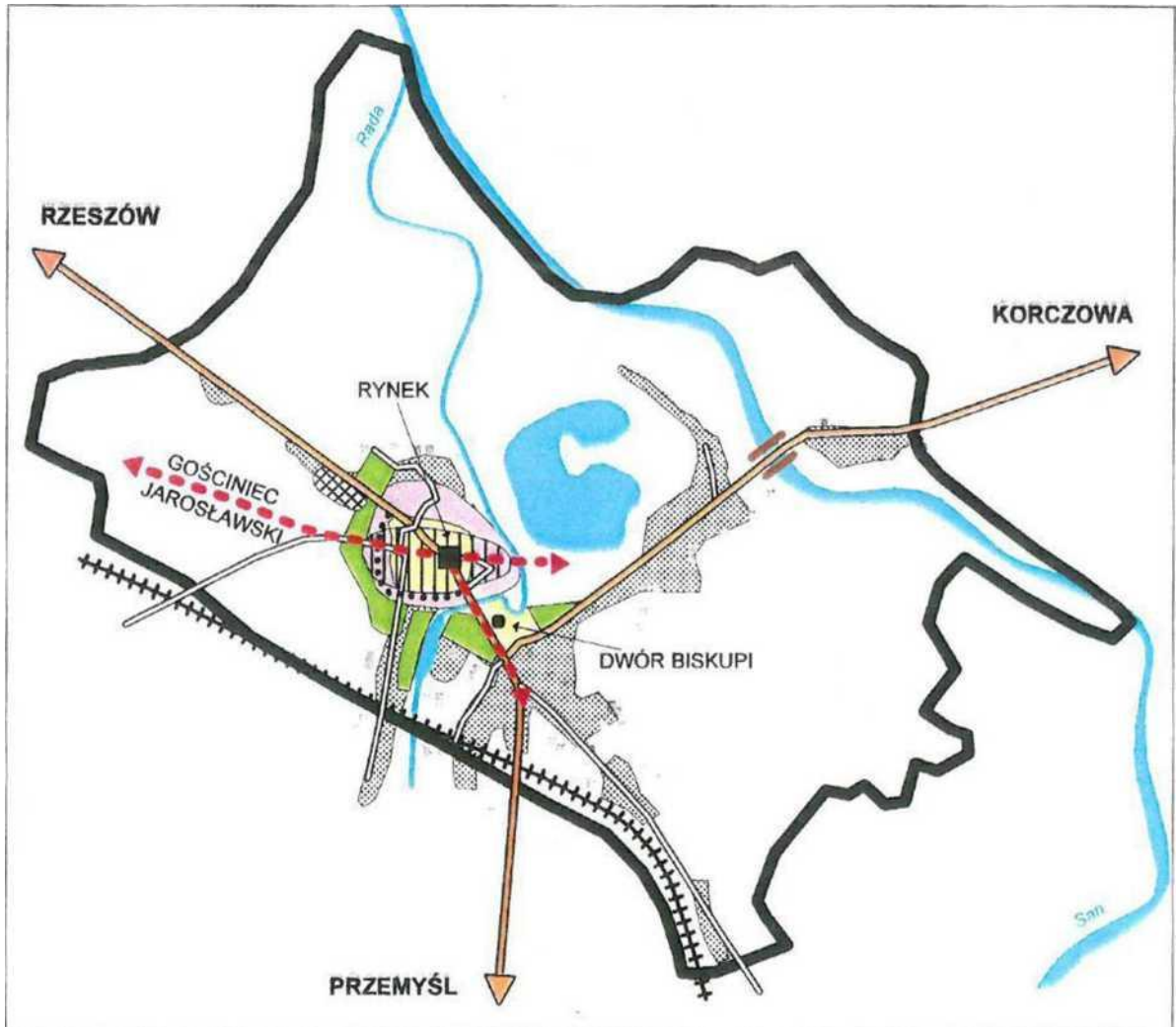
W 1870 r. dokonano regulacji Sanu.

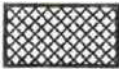

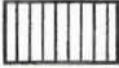

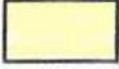
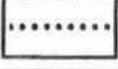

Drewnianą zabudowę pierzei Rynku zastępowano murowanymi, piętrowymi kamienicami. Żydzi - głównie właściciele tych kamienic stanowili ponad połowę ludności miasta.

MIASTO RADYMNO

skala 1: 20 000

MAPA NR 2

	OSADNICTWO PÓŻNORZYMSKIE Z III III w.		ZABUDOWA DO I POŁ. XIX w
	PRZYPUSZCZALNY TEREN WSI XIV WIECZNEJ		ZABUDOWA WSPÓŁCZESNA
	ZABUDOWA W I POŁ. XV w.		LINIE OBWAROWAŃ DAWNE
	PRZEDMIEŚCIA DO POŁ. XVIII w.		SZLAKI HANDLOWE

ROZWÓJ TERYTORIALNY MIASTA

na podstawie Studium Historyczno Urbanistycznego wyk. przez mgr Teresę Piekarcz

Ok. 1880 r. za Radą naprzeciw dworu biskupiego wybudowano murowane kościoły, a także murowany budynek szkolny.

Po zniszczeniach I wojny światowej w okresie międzywojennym, pomimo odzyskania niepodległości, uzyskania elektryfikacji i połączeń autobusowych, miasto przeżywało okres stagnacji.

II wojna światowa i eksterminacja ludności żydowskiej przez Niemców spowodowały spadek liczby ludności miasta.

koniec XIX w.	-	2700 osób
1939 r.	-	3706 osób
1960 r.	-	3200 osób

Zniszczeniu uległ murowany budynek ratusza, a z nim akta miejskie oraz część zabudowy miasta.

Współcześnie rozwój przestrzenny Radymna wiąże się z kierunkiem południowym i wschodnim tj. powstaniem osiedla domów jednorodzinnych przy ul. Lwowskiej, osiedla zabudowy wielorodzinnej przy ul. Złota Góra oraz dzielnicy przemysłowo-składowej przy tej ulicy.

Przedmieście północne wzdłuż ul. Budowlanej i na Zasaniu ma charakter osadnictwa zagrodowego.

W I kw. 1999 r. miasto liczyło 5750 osób.

2. ROLA I FUNKCJE MIASTA W PRZESZŁOŚCI.

Radymno niewielkie miasteczko („oppidum”) na południowo-wschodnim krańcu Polski usytuowane jest na wzniesieniu terenu, które rzeka Rada opływa od południa i wschodu, wykorzystując starorzecza niedalekiego Sanu.

Początki osadnictwa na tym terenie wiązały się z bardzo dobrymi urodzajnymi glebami, kompleksami leśnymi, oraz sprzyjającym klimatem lokalnym o cechach kontynentalnych.

Osada o charakterze wiejskim istniejąca do XIV w. z racji położenia posiadała naturalne warunki obronne.

Od 1431 r. Radymno figuruje już jako miasto na prawie magdeburskim.

Położenie na styku dwóch jednostek morfologicznych Kotliny Sandomierskiej tj. wierzchowiny lessowej i Niżu Nadsanowego, w tzw. Bramie Przemyskiej za-wdzięcza swój rozwój przebiegom szlaków handlowych tj:

- traktu jarosławskiego, wiodącego od Śląska z Krakowa przez Przemyśl do Lwowa,
- traktu z południa na północ wzdłuż Sanu (na Węgry i ku Bałtykowi),
- spławnej rzece San (przewóz zboża, drewna, soli).

Do najważniejszych funkcji miasta w przeszłości należały:

a) obsługa podróżnych:

- zajezdne domy przy Rynku - obszerne, o charakterze gospód, a także liczne karczmy i austerie stwarzające możliwości odpoczynku,
- duże pastwiska gminne (łąki nadsanowe), które służyły jako miejsce popasu bydła w czasie postoju w trakcie przepędzania stad z Wołynia na Śląsk,

b) zapewnienie obrony i bezpieczeństwa mieszkańcom i okolicznej ludności

- umocniony dwór biskupi z załogą
- obwałowania miejskie z bramami,
- utrzymywanie sadzawek z wodą na Rynku na wypadek pożaru,
- posterunek żandarmerii,
- koszary wojskowe,
- zwalnianie mieszkańców z podatków po częstych najazdach, pożarach tak, by mogli odbudować miasto,

c) pełnienie funkcji administracyjnej

- siedziba samorządu miejskiego
- siedziba sądu lokalnego

d) ochrona zdrowia, opieka społeczna rozwój oświaty i kultury:

- szpital i przytułek dla ubogich początkowo przy kościele Św. Ducha (XVII i XVIII w.) później przy kościele farnym - finansowany przez biskupów przemyskich,
- założenie szkół parafialnych,
- utworzenie fundacji stypendialnej dla ubogich uczniów na naukę (1871 r.),
- Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”

e) ośrodek handlu

- skup produktów żywnościowych zebranych z pól uprawianych przez ludność zamieszkującą przedmieścia i zobowiązaną do pańszczyzny,
- skup ryb odławianych w Sanie i sadzawkach,
- magazynowanie towarów przywożonych ze wschodu i południa (np. z Węgier) przed ich transportem na zachód i południe (głównie na Śląsk i do Austrii),
- coroczne jarmarki (na Św. Marcina) oraz cotygodniowe targi,
- urządzenia miejskie dla obsługi handlu (waga miejska, postrzygalnia sukna, kramy miejskie, Hala Targowa),
- pobieranie myta drogowego (od wozu, przeprowadzania koni i bydła) z przeznaczeniem tych kwot na utrzymanie dróg tranzytowych przechodzących przez miasto,
- pobieranie myta od przepraw przez San barkami, a następnie na moście,

f) ośrodek rzemiosła

- siedziba cechów: tkaczy, specjalizujący się w robieniu sieci i powroźów, wielkiego, kuśnierskiego, rzeźnickiego, szewskiego,
- młyny, browar miejski, cegielnia,
- utworzenie w 1884 r. Towarzystwa Powroźniczego, działającego do 1903 r., zajmującego się wytwarzaniem uprząży, pasów do maszyn, lin konopnych i drucianych, sieci tenisowych, myśliwskich i do rybołówstwa. Powroźnictwo było jedynym liczącym się w Radymnie przemysłem.

3. WSPÓŁCZESNE POWIĄZANIA FUNKCJONALNE.

Opracowanie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radymna” zbiegło się w czasie z wprowadzeniem reformy administracyjnej kraju z dniem 1 stycznia 1999 r. Do tego momentu Radymno znajdowało się w województwie przemyskim.

3.1. Rola miasta w byłym województwie przemyskim.

W materiałach do „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa przemyskiego” wykonywanego przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Przemyślu obszar województwa przemyskiego podzielono na trzy wyodrębniające się wyraźnie jednostki przestrzenne w układzie pasmowo-strefowym:

- pasmo środkowe,
- pasmo południowe,
- pasmo północne.

Radymno znalazło się w paśmie środkowym przebiegającym z zachodu w kierunku południowo-wschodnim do granicy państwowej z Ukrainą. Pasma to stanowi obszar intensywnie zurbanizowany o predyspozycjach do dalszej urbanizacji. Zostało ono wykształcone historycznie wzdłuż osi małopolskiej Kraków - Lwów i w granicach byłego województwa przemyskiego obejmuje miasta: Przeworsk - Jarosław - Radymno - Przemyśl.

Podstawowym atutem środkowego pasma zurbanizowanego byłego województwa jest właśnie jego położenie na jednym z najważniejszych szlaków komunikacyjnych W-Z, a tym samym na wschodnim kierunku rozwoju Unii Europejskiej. To przebiegające przez całą Małopolskę pasmo podwyższonej aktywności społeczno-gospodarczej stanowi w ujęciu krajowym „korytarz” powiązań z Ukrainą. W układzie osi Drezno - Wrocław - Kraków - Lwów - Kijów, po której przebiegać będzie planowana autostrada A-4, ośrodek Przemyśl - Medyka stanowi węzeł

graniczny tego korytarza. W stanie istniejącym infrastrukturę transportu tej osi stanowi droga międzynarodowa Nr 4/E 40 oraz linia kolejowa PKP z portem przeładunkowym Żurawica - Medyka z układem szerokotorowym.

W paśmie środkowym skoncentrowane jest ok. 50 % ludności byłego województwa przemyskiego. Tutaj skoncentrowany jest jego główny potencjał produkcyjny. Także w tym właśnie paśmie położony jest kompleks gleb o najwyższej przydatności produkcyjnej rolniczej. Stanowi to podstawowy konflikt problemów urbanizacji i ochrony gruntów rolnych wysokich klas.

Pasma środkowe jest relatywnie bezleśne w stosunku do pozostałego obszaru południowego i północnego województwa.

W paśmie położone są miasta: Przemyśl, Jarosław, Przeworsk i Radymno.

Pasma środkowe obejmuje obszary gmin: Przemyśl, Medyka, Żurawica, Orły, Radymno, Jarosław, Chłopice, Pawłosiów i Tryńcza.

Do pasma grawitują gospodarczo obszary gmin o intensywnej produkcji rolnej, na zachodzie: Gać, Kańczuga, Zarzecze, Roźwienica, Rokietnica oraz na wschodzie Stubno.

Odnosząc się do uwarunkowań zewnętrznych tj. przesłanek regionalnych i krajowych sformułowano podstawowe tezy koncepcji przestrzennej województwa.

- granica województwa przemyskiego z Ukrainą to w najbliższej perspektywie granica Unii Europejskiej,
- województwo musi rozwiązać problem sprawności funkcjonowania i zwiększenia ilości przejść granicznych, dostosowując do tego rozwiązanie układów transportowo-komunikacyjnych,
- województwo uczestniczy w rządowym programie budowy autostrady A4, z wszelkimi konsekwencjami jej funkcjonowania w obszarze,
- niezależnie od budowy autostrady województwo musi doprowadzić do poprawy funkcjonowania drogi ruchu krajowego i międzynarodowego Nr 4/E-40 a zwłaszcza rozwiązać problem ochrony miast na osi tej drogi, poprzez bu-

dowę systemu obwodnic powiązanych z pozostałymi drogami krajowymi i wojewódzkimi,

- województwo musi uczestniczyć w krajowym bądź regionalnym programie gospodarki wodnej i w jego obszarze muszą zostać rozwiązane problemy retencji w drodze rezerwacji terenów dla odpowiedniej zabudowy hydrotechnicznej Sanu,
- w obszarze województwa należy utrzymać i rozwiązać system obszarów chronionego krajobrazu, oraz w obrębie tej problematyki doprowadzić do zwiększenia lesistości obszaru we właściwych rejonach, a także doprowadzić do powiązania tego systemu z systemami obszarów chronionych województw sąsiednich.

Koncepcja rozwoju środkowego pasma zurbanizowanego przewiduje, niezależnie od konfliktu położenia tego pasma na ziemiach wysokiej wartości rolniczej, dalszy intensywny proces urbanizacji, rozumiany jako naturalny wzrost miast i nieuniknioną aglomerację funkcji: transportowych, handlowych, produkcyjnych i turystycznych. Wprowadzenie w to właśnie pasmo planowanej autostrady A-4 spowoduje podwyższoną aktywność społeczno-gospodarczą. Rozwój miast położonych na osi wspomnianej już więzi infrastruktury transportu (droga 4/E-40-PKP - autostrada A-4) stymulowany będzie aktywnością funkcjonowania tej osi jako korytarza europejskiego w wymianie W-Z.

Radymno - miasto z zachowanym historycznym układem urbanistycznym rynkowym, stosunkowo dobrze wykształconą siecią infrastruktury społecznej i technicznej jest predysponowane do pełnienia roli ośrodka zaplecza intensywnego rolnictwa indywidualnego i budownictwa rolniczego.

Możliwy rozwój nowych funkcji transportowo-przeładunkowych w powiązaniu z PKP, w wyniku powstania układu węzłowego Radymna, w przebiegu dróg szybkiego ruchu do przejścia granicznego w Korczowej i Medyce (...).

Podstawowe problemy rozwojowe to:

- budowa obwodnicy miasta w ciągu drogi Nr 4/E-40,

- doinwestowanie infrastruktury miejskiej,
- rewaloryzacja rynku.

Po zamknięciu prac nad „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa przemyskiego” w 1997 r. nastąpiła zmiana trasy autostrady A-4 w części wschodniej, w stosunku do modelu przyjętego w opracowaniu.

Nowa trasa, omijająca Przemyśl i skierowana do przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej ustalona została następującymi dokumentami:

- wskazaniem lokalizacyjnym Nr 5/97 z dnia 15 marca 1997 r. wydanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (dla odcinka zachodniego do węzła w Przeworsku),
- Uchwałą Nr XIX/122/97 z dnia 28 kwietnia 1997 r. Wojewódzkiego Sejmiku Samorządowego, opiniująca pozytywnie trasę od Przeworska do przejścia granicznego w Korczowej - Krakowcu.

Zmiana ta nie ma większego znaczenia w skali makroregionalnej, gdyż odległość przejść granicznych w Medyce i Korczowej jest niewielką, lecz jej skutki mają decydujące znaczenie w skali lokalnej.

Pozostawienie Przemyśla, dotychczasowego ośrodka wojewódzkiego, poza strefą aktywności związaną z bezpośrednim sąsiedztwem autostrady spowoduje przesunięcie głównego obszaru obsługi transgranicznej, ze wszystkimi funkcjami pomocniczymi w kierunku północnym. Niewykorzystana pozostanie dotychczasowa infrastruktura zespołu Przemyśl - Medyka - Żurawica z kolejowym i drogowym zapleczem przeładunkowym, strefą wolnocłową i ośrodkami obsługi biznesu.

Funkcje te od podstaw będą musiały powstawać w rejonie Korczowej lub w najbliższych miastach: Radymnie i Jarosławiu.

Ze względu na odległą w czasie perspektywę wybudowania autostrady, głównym problemem tego obszaru pozostanie nadal niewydolność istniejącego, układu komunikacji drogowej i ośrodków obsługi transportu.

Procesowi tworzenia się w rejonie Korczowej obiektów związanych z przejściem granicznym powinna towarzyszyć szybka budowa obwodnic Radymna i Jarosławia, oraz modernizacja drogi krajowej nr 871 na odcinku Radymno - Korczowa z przebudową mostu na Sanie.

Niewydolność głównego układu komunikacyjnego powoduje wykorzystanie dróg wojewódzkich lokalnych jako dróg odbarczających, które ze względu na parametry techniczne oraz na przeznaczenie nie powinny pełnić takich funkcji.

3.2. Radymno - status miasta w województwie podkarpackim.

Pomimo zmiany granic administracyjnego podziału kraju i przynależności Radymna od 1 stycznia 1999 r. do województwa podkarpackiego z siedzibą w Rzeszowie - podstawowe tezy rozwoju miasta na tle uwarunkowań zewnętrznych nie uległy zmianie.

W materiałach do Planu Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego podkreśla się położenie miasta w środkowym paśmie funkcjonalnym - silnie zurbanizowanym i planowanym do dalszej urbanizacji, przy uwzględnieniu lokalnych ograniczeń (gleby, wody powierzchniowe i podziemne, surowce mineralne, dziedzictwo historyczno-kulturowe, układ komunikacyjny, wyposażenie w system infrastruktury).

Uwarunkowania wynikające z zamierzeń rządowych:

Ze względu na brak zatwierdzonej koncepcji zagospodarowania kraju oraz brak wpisów do rejestru zadań rządowych szczebla centralnego i wojewódzkiego nie można podać jednoznacznej listy preferowanych inwestycji oraz obszarów realizacji zadań.

W trakcie roboczych spotkań w ramach uzgadniania materiałów wejściowych do diagnozy zagospodarowania województwa podkarpackiego ustalono, że w pierwszej kolejności należy opracować w Radymnie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla:

- obszaru górniczego

- obszaru zbiornika wód podziemnych
- obszaru zbiornika wód powierzchniowych eksploatowanego złoża kruszyw (w granicach miasta - z zastrzeżeniem równoczesnego i całościowego opracowania dla całości obszaru koncesyjnego każdego złoża).

Według diagnozy sieci osadniczej województwa podkarpackiego Radymno funkcjonuje jako lokalny ośrodek miejsko-gminny, dlatego zaleca się rozwiązywanie problemów przestrzennych i strategii gminy łącznie z opracowaniami dotyczącymi gmin sąsiednich.

Rozpatrując Radymno na tle powiazań administracyjnych należy stwierdzić, że ośrodek władzy rządowej, któremu miasto podlegało w ostatnich 80-ciu latach przeniósł się z kierunku wschodniego (Lwów w okresie międzywojennym) i południowego (Przemyśl w latach 1976-1998) na zachód (Rzeszów - od 1999 r.). Radymno położone na trasie łączącej te trzy miasta, w wyniku zmian terytorium Polski po II wojnie światowej znalazło się w odległości ok. 20 km od granicy z Ukrainą.

Cały dotychczasowy rozwój tego regionu wiązał się z przebiegiem drogi nr 4 E-40 i linią kolejową wiodącą przez Przemyśl do przejścia granicznego w Medyce. Obecnie po wybudowaniu nowoczesnych przejść granicznych w Korczowej po stronie polskiej i w Krakowcu po stronie ukraińskiej istotną rolę pełnić będzie droga krajowa nr 871 prowadząca do Korczowej, która to droga krzyżuje się w Radymnie z drogą 4E/40.

Ten kierunek przeważał też przy ostatecznym zaakceptowaniu przebiegu projektowanej autostrady A4.

Mija ona Jarosław i Radymno po stronie południowej i prowadzi w stronę Korczowej.

W związku z powyższym oraz faktem braku infrastruktury obsługi terenów przygranicznych związanych z przejściem granicznym na trasie od Radymna do Korczowej wzrośnie jego rola jako pierwszego miasta po przekroczeniu granicy Polski.

Z tej perspektywy oprócz wyznaczonej w materiałach do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego funkcji ośrodka o znaczeniu lokalnym w zakresie usługowo-administracyjnym i rolniczym Radymno uzyska rangę ośrodka obsługującego ruch tranzytowy i turystyczny.

ROZDZIAŁ II

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

4. POŁOŻENIE, RZEŻBA TERENU, BUDOWA GEOLOGICZNA, KLIMAT.

Teren miasta położony jest w obrębie Kotliny Sandomierskiej i jest wyraźnie podzielony na dwa odrębne obszary.

Pierwszy to wierzchowina (wysoczyzna) lessowa należąca do Podgórze Rzeszowskiego Przedgórze Karpackiego, która stromymi krawędziami przechodzi w obszar drugi: Niżu Nadsanowego należącego do Pradoliny Karpackiej. Wysoczyzna zajmuje niecałą 1/3 powierzchni miasta od strony południowozachodniej, natomiast ponad 2/3 powierzchni stanowi Niż Nadsanowy. San jest naturalną granicą miasta w jego północno-zachodniej części. Radymno leży w środkowej części biegu Sanu, poza niewielkim prawobrzeżnym przedmieściem Zasaniem, na jego lewym brzegu, na 134 km od ujścia Sanu do Wisły. Teren miasta opada z południa na północ w stronę Sanu.

W dolinach rzeki San i jego dopływu Rady teren jest płaski, w obrębie wysoczyzny lessowej spadki nie przekraczają 2 %, a jedynie skłon wysoczyzny ma spadki dochodzące do 15 %.

W obrębie wierzchowiny lessowej średnia wysokość terenu wynosi 200 m, a w dolinie Sanu 180 m. Maksymalna różnica poziomów osiąga 25 m.

Geologicznie miasto położone jest w obrębie jednostki tektonicznej zwanej Zapadliskiem Przykarpackim.

Pod względem geomorfologicznym na obszarze miasta można wyodrębnić:

- a) wysoczyznę płaską wraz z jej skłonem,
- b) dolinki boczne rozcinające wysoczyznę,
- c) terasę zalewową rzeki San,
- d) niższą i wyższą terasę zalewową rzeki Rady,
- e) starorzecza.

Wysoczyzna płaska.

Jej jednolitą budowę geologiczną stanowią eoliczne utwory lessowe o miąższości ok. 17 m, a powierzchniową warstwą stanowią lessy przemyte gr. ok. 1 m.

Pod względem technicznym są to głównie półzwarte pyły i twar doplastyczne gliny pylaste.

Dolinki boczne rozcinające wysoczyznę.

Są to formy denudacyjne, o szerokości do 50 m i zagłębione kilka metrów poniżej powierzchni skłonu.

Występuje tu naturalny spływ wód opadowych i korytarz spływu zimnych mas powietrza.

Terasa zalewowa rzeki San.

Zajmuje obszar ok. 70 % miasta położony w środkowej i północnej jego części. Jest ona wzniesiona od 3 do 7 m nad średni poziom wody w Sanie.

Jej podłoże geologiczne stanowią żwiry i piaski występujące na głębokości 3,0 - 6,0 m, miejscami 2,0 m, a lokalnie bezpośrednio pod glebą.

Warstwę powierzchniową stanowią mady rzeczne, wykształcone w postaci glin pylastych i pyłów.

Lokalnie w zachodniej części doliny występują płynne namuły organiczne pylaste.

Terasy zalewowe rzeki Rady.

W dolinie Rady zaznaczają się dwie terasy: niższa i wyższa, oddzielone krawędzią morfologiczną o wysokości kilku metrów.

Niższa terasa zalewowa jest wzniesiona od 1-4 m nad średni poziom wody w rzece, a wyższa od 4 do 6 metrów. W podłożu występują tu osady wykształcone identycznie jak w dolinie rzeki San.

Wyższą terasę zalewową budują mady, a niższą mady bagienne.

Starorzecza.

Są to formy wklęsłe o szerokości 50-200 m. zagłębione 1-2 metry poniżej powierzchni terasy, stanowiące dawne koryta Sanu.

W ich podłożu występują mady bagienne wykształcone jako namuły organiczne a lokalnie gliny.

Klimat.

Radymno położone jest w Sandomiersko-Rzeszowskiej dzielnicy klimatycznej.

Jego klimat lokalny jest znacznie zróżnicowany, co wynika z morfologii.

Wydzielić można dwa rejony o różnych warunkach:

I. Obszar wysoczyzny wraz ze skłonem.

II. Dolina rzeki Sanu i Rady.

W obszarze I warunki bioklimatyczne są korzystne. Leży on poza zasięgiem inwersji termicznej, jest dobrze przewietrzany, posiada wyższe temperatury minimalne.

II obszar posiada niekorzystne warunki bioklimatyczne ze względu na częste inwersje termiczne, wysokie wartości wilgotności względnej powietrza oraz częste występowanie mgieł.

5. ZASOBY ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

Do zasobów środowiska naturalnego na obszarze Radymna zaliczyć należy:

- surowce ilaste
- kruszywa naturalne
- wody podziemne
- wody powierzchniowe
- cenne, wysokiej klasy gleby
- pomniki przyrody
- kompleksy łąk i pastwisk.

5.1 Surowce ilaste.

Złoże surowców ilastych „Radymno - Pole Zachodnie” umiejscowione jest w zachodniej części miasta, po południowej stronie trasy komunikacyjnej 4E-40.

Złoże to występuje na styku dwóch jednostek morfologicznych, w skarpie Wysoczyzny.

Złoże to jest w eksploatacji (tylko jego zachodnia część jest już wykorzystana), w jego pobliżu funkcjonuje lokalna cegielnia.

Ponad naturalną skarpią wysoczyzny góruje hałda nakładu. Teren wymaga rekultywacji. Obok złoża gliny występuje też tutaj złożo kruszywa naturalnego „Radymno - Cegielnia” - w trakcie eksploatacji.

5.2. Kruszywa naturalne.

Na terenie miasta znajdują się 2 udokumentowane obszary i tereny górnicze:

- Radymno II
- Radymno - Święte.

Pierwszy z nich „Radymno II” znajduje się w północnej części miasta w bezpośredniej bliskości Sanu, od którego oddziela go filar ochronny o szerokości 150m.

Obszar ten obejmuje duże udokumentowane złoża żwiru klasy 170 (ok. 153,31 ha) znajdującego się poniżej poziomu wody gruntowej.

Złoże to jest w trakcie eksploatacji.

W części południowej, na terenie powyrobiskowym został utworzony zbiornik wodny wykorzystywany rekreacyjnie.

W części północnej trwa wydobywanie przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych „Kruszgeo” SA w Rzeszowie przy pomocy koparki czerpakowej pływającej, a surowiec taśmociągiem podawany jest do zakładu przeróbczego.

Drugi, mniejszy obszar i teren górniczy „Radymno - Święte” znajduje się we wschodniej części miasta, poniżej drogi krajowej nr 871 prowadzącej do Korczowej, w dolinie Sanu, w miejscu jego starego koryta.

Przedsiębiorstwo „Kruszgeo” Rzeszów zamierza przystąpić do wydobywania żwiru z tego terenu w najbliższym czasie.

**[We wschodnio - północnej części miasta obok złoża "Radymno - Święte" znajduje się złożo kruszywa naturalnego "Radymno Zagrody"]

5.3. Wody podziemne.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych - 429 „Dolina Przemysł", zbudowany z utworów porowych formacji czwartorzędowej, obejmuje przeważającą część doliny kopalnej Sanu pomiędzy Przemysłem a Radymnem.

Jego dokumentację geologiczną zatwierdzono decyzją KDH 1/013/5888/97 z dnia 21 03.1999 r. Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Powierzchnia zbiornika wynosi obecnie ok. 137 km², z czego tylko niewielki fragment zawiera się w granicach Radymna, w jego południowej części.

Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych poziomu czwartorzędowego wynoszą:

- dla całego dokumentowanego odcinka pradoliny ~115 819 m³d
(dla 422,8 km²)
- dla terenu zbiornika ~ 38 596 m³d
dla 137,4 km²

Zasoby eksploatacyjne istniejących ujęć odpowiednio wynoszą:

- dla całego dokumentowanego odcinka pradoliny ~71 920 m³d
- dla terenu zbiornika ~29 209 m³d

Wody podziemne zbiornika pochodzą całkowicie z infiltracji opadów i stanowią jedyną możliwość zaopatrzenia mieszkańców rejonu.

Dla zbiornika zostały wyznaczone dwie strefy ochronne:

- obszar najwyższej ochrony (ONO) - o pow. 84,5 km²,
- obszar wysokiej ochrony (OWO) - o pow. 152,0 km².

Strefy obejmują m.in. obszary zasilania ograniczone 25 letnim czasem dopływu wód do granic zbiornika.

Przeprowadzone badania modelowe "kazały, że nie ma możliwości równoczesnej eksploatacji wszystkich ujęć użytkowanych na zbiorniku z wydajnościami równymi zatwierdzonym zasobom, gdyż prowadziłoby to do obniżenia zwierciadła wody w studniach poniżej krawędzi filtru lub do spągu warstwy wodonośnej.

Ujęcia wodne w Radymnie, Nienowicach, Chotyńcu, Świętem, Sośnicy, Stubnie, Trójczycach, Dusowcach, Kalnikowie, Orłach, Orzechowicach, Wyszatycach, Duńkowicach, Torkach, Żurawicy, Medyce i Chałupiach Medyckich są w stanie odbierać 65 % aktualnie zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych.

Z elementów wpływających ujemnie na ochronę wód podziemnych wymienić należy:

- niske zalesienie terenu,
- słabą izolację obszaru zbiornika,
- przebiegające główne linie komunikacyjno-drogowe i kolejowe,
- koncentracja szamb w miejscowościach, w których istnieją ujęcia dla wodociągów (np. miasto Radymno tylko częściowo skanalizowane).

Zagrożenia szczególne na tym obszarze stanowią:

- obiekty związane z magazynowaniem i dystrybucją produktów ropopochodnych,
- oczyszczalnie ścieków,
- wysypiska odpadów komunalnych i przemysłowych, - fermy zwierząt,
- eksploatacja surowców mineralnych prowadzona z naruszeniem warstw izolujących.

5.4. Wody powierzchniowe.

Wody płynące.

Radymno leży na obszarze o potencjalnie największej wodonośności > 10 m³/h w Regionie Hydrogeologicznym XXII Przedkarpackim.

Teren miasta położony jest w dorzeczu rzeki San, która płynie z południowo-wschodu na północny-zachód.

Do Sanu uchodzi na terenie Radymna jego lewoboczny dopływ Rada.

Na moście znajdującym się nad Sanem umieszczony jest wodowskaz, na którym prowadzone są obserwacje dotyczące wodostanów i przepływów; na rzece Radzie brak jest stacji wodowskazowej.

Koryto rzeki San posiada duży spadek rzędu 2-3 ‰, co powoduje dużą szybkość przepływu wody. Jest ono prawie na całej długości głębokie, jedynie lokalnie występują małe łachy żwirowe.

Dno jest żwirowe, miejscami przykryte cienką warstwą mułów.

W opracowaniu „Klasyfikacja ogólna czystości rzek” (WIOŚ Przemysł 1993 r.) planowano, że na odcinku Przemysł - ujście rzeki Wisznia San osiągnie II klasę czystości, a od tego miejsca do ujścia rzeki Szkło - I klasę czystości. Oznaczałoby to, że Radymno leżałoby nad najczystszym odcinkiem Sanu.

Wody stojące.

Eksploatacja kruszywa w dolinie Sanu doprowadziła do powstania naturalnego akwenu wodnego w postaci zalewu w środkowej części miasta w pobliżu rzeki Rady.

Powierzchnia zbiornika ok. 70 ha powiększa się na skutek trwałego wydobycia żwiru. Woda w zalewie posiada I klasę czystości.

W chwili obecnej nad zalewem mieści się stacja ZHP z hangarem na łodzie żaglowe oraz prywatne obiekty rekreacyjne i ogrody działkowe.

Zalew jest miejscem wędkowania i odpoczynku dla mieszkańców Radymna i osób przyjezdnych. Realizacja opracowanej koncepcji kąpieliska i pola namiotowego, zlokalizowanego nad zalewem, pozwoli na właściwe wykorzystanie walorów tego akwenu.

5.5. Gleby

Radymno leży w paśmie gleb o najwyższej przydatności rolniczej. Na obszarze objętym granicami administracyjnymi miasta występują dwie główne grupy gleb. Są to:

- - czarnoziemy
- - mady

Czarnoziemy występują na obszarze wysoczyzny płaskiej w południowej części miasta.

Charakteryzują się dużą zawartością próchnicy, posiadają strukturę gruzelkową. Są to gleby najlepsze i bardzo dobre o korzystnych warunkach wodnych, stanowiące I-II klasę użytków ornych.

Mady występują w obrębie doliny rzeki Sanu i Rady.

Są to gleby strukturalne, przepuszczalne i dość przewiewne, z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym. Wykazują dużą zasobność w fosfor i potas. Warunki wodne w tym typie gleb są dobre, choć miejscami w niższych partiach gleby te są nadmiernie nawilgocone.

Są to gleby orne bardzo dobre i najlepsze. Stanowią II-III klasę użytków ornych. W miejscu występowania gruntów organicznych powstały gleby bagienne mułowo — torfowe o wysokim poziomie wody gruntowej, nieodpowiednim dla upraw rolnych. Są to tereny na zachodnim krańcu miasta.

* Na powyższym terenie o powierzchni ok. 20 ha (okolice stacji benzynowej CPN) została opracowana w marcu 2008r. "Ekspertyza geologiczna środowiska gruntowo — wodnego w strefie przypowierzchniowej dla obszaru działek nr ewid. 150/2, 152/2, 154/4 i 154/11 zlokalizowanych w Radymnie". W wyniku jej opracowania ustalono, iż na badanym terenie występują gleby słabe i bardzo słabe zaliczone do poziomu organicznego (ściółki) — **Of**, oraz poziomu antropogenicznego, wytworzonego w wyniku gospodarczej działalności człowieka (poza uprawą rolną) — **an**. Poziom gleby **Of** wykazuje w dolnej swojej części cechy glejowe lub podglejowe odzwierciedlające okresową nadmierną wilgotność. Gleba tego poziomu charakteryzuje się niską wartością użytkową i nadaje się do stosowania sprzętu mechanicznego z uwagi na trwałe podmokłości. Poziom antropogeniczny powstał w wyniku nagromadzenia gruntów nasypowych w związku z realizacją inwestycji liniowych (drogi). Poziom ten jest rolniczo nieprzydatny i podatny na degradację przez nadmierne zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi oraz metalami ciężkimi. Poziom ten zalega w pasie drogowym drogi obwodowej a także w pasie drogowym starego odcinka trasy E4. Przedmiotowy teren nie kwalifikuje się do stałego odwodnienia dla poprawy warunków glebowych z uwagi na możliwość „osuszenia” torfów co może skutkować ich samozapaleniem. Realizacja na tym -1 terenie przedsięwzięć polegających na budowie obiektów kubaturowych, winna być dokonana w oparciu o posadowienia pośrednie lub wymianę gruntu połączoną w krótkotrwałym odwodnieniem.

Grunty orne I klasy stanowią 28,6% wszystkich gruntów ornych.

Grunty orne II klasy stanowią 34,6% wszystkich gruntów ornych.

Grunty orne III klasy stanowią 30,5% wszystkich gruntów ornych.

Zestawienie powierzchni i klas użytków rolnych w Radymnie

(stan z dnia 14.12.1999 r.)

Tabela Nr 1

L.p.	Użytki	Powierzchnia (ha) według klas gruntu						Razem
		I	II	III	IV	V	VI	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Grunty orne	208,0835	251 ,6951	221,7152	44,9234	0,8130	-	727,2302
2.	Sady	4,3055	5,2869	3,0906	0,1280	-	-	12,8110
3.	Łąki	3,5212	35,2405	45,9949	9,0709	2,9224	1,1477	97,8976
4.	Pastwiska	-	75,0117	21 ,5474	19,8453	11 ,8992	9275	133,2311
Razem użytki zielone 3 + 4		3,5212	110,2522	67,5423	28,9162	24,8216	6,0752	231,1287
5.	Razem 1 +2+3+4	215,9102	367,2342	292,3481	73,9676	15,6346	6,0752	971, 1699

Łącznie grunty orne najlepszych klas (I-III) zajmują 681,4938 ha i stanowią 93,7% wszystkich gruntów ornyczych i 70,1 % wszystkich użytków rolnych w mieście. Użytki rolne najlepszych klas (I-III) zajmują 875,4925 ha i stanowią 90,1 % wszystkich użytków rolnych w mieście.

5.6. Pomniki przyrody.

Na terenie miasta znajdują się 3 pomniki przyrody - drzewa stanowiące korzystny element krajobrazu - poddane pod ochronę Zarządzeniem 4/88 Wojewody Przemyskiego z dnia 08.02.1988 w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz.Urz. Woj. Przemyskiego nr 2 poz. 15).

Są to.

- 1) Lipa drobnolistna (obw. 453 cm, wys. 35 m) rosnąca na terenie MSW,
- 2) Jesion wyniosły (obw. 412 cm, wys. 30 m) rosnący na terenie PKP,
- 3) Modrzew europejski (obw. 255 cm, wys. 25 m) rosnący na terenie PKP.

5.7. Kompleksy łąk i pastwisk.

W dolinie Sanu, poza zabudową miasta rozpościerają się duże kompleksy łąk i pastwisk.

Łąki - o pow. 97,9 ha stanowią 10,1 % użytków rolnych i 7,2 % ogólnej powierzchni miasta.

Pastwiska o pow. 133,2 ha stanowią 13,7 % użytków rolnych i 9,8 % ogólnej powierzchni miasta.

Łącznie użytki zielone zajmują 231,1 ha i stanowią 23,8 % użytków rolnych i 17% ogólnej powierzchni miasta.

Wyróżnić można 4 kompleksy użytków zielonych:

a) zachodni - przy wjeździe do miasta drogą krajową nr 4.

Obszar częściowo zmeliorowany, pozostaje w całości we władaniu miasta.

b) centralny - nad zbiornikiem wodnym przy drodze krajowej nr 871 do Korczowej. Stanowi własność komunalną miasta.

c) wschodni - na terenie starego koryta Sanu, w części w rękach prywatnych.

d) na Zasaniu - łąki nad brzegiem Sanu, przy granicy z Michałowką stanowiące własność prywatną.

Dawniej kompleksy łąk i pastwisk odgrywały dużą rolę stanowiąc podstawę hodowli bydła, bądź popas przy transportach bydła ze wschodu (Wołyń) na zachód (Śląsk).

Obecnie cała obsada bydła w gospodarstwach rolnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta to ok. 80 sztuk (wg wydanych świadectw pochodzenia zwierząt).

6. STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

Na stan powietrza atmosferycznego w Radymnie mają w niewielkim stopniu wpływ zakłady przemysłowe miasta oraz ośrodki przemysłowe miast

sąsiednich: Jarosławia i Przemyśla a w znacznie większym stopniu intensywny ruch samochodowy na trasie drogi krajowej nr 4 Zgorzelec - Medyka i drogi krajowej nr 871 Radymno - Korczowa - granica Państwa, powodujący pomimo ich wysokich walorów bonitacyjnych poważną degradację stykowych terenów rolnych. W związku z modernizacją skrzyżowania tych dróg Krakowskie Biuro Projektów Dróg i Mostów „Trensprojekt” - Pracownia terenowa w Rzeszowie przeprowadziła w 1998 r. pomiary stężeń i natężeń czynników szkodliwych w obszarze oddziaływania skrzyżowania.

Mając na uwadze wyniki stężeń chwilowych substancji chemicznych szkodliwych dla zdrowia w powietrzu w pomieszczeniach można stwierdzić występowanie 10-60 % wartości normowych dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, dlatego warunki przebywania ludzi w tych pomieszczeniach, choć bezpieczne nie są zgodne z normatywem.

Na podstawie pomiarów poziomu dźwięku w środowisku oraz uzyskanych wyników (zawartych w zależności od odległości od trasy komunikacyjnej w przedziałach $39,3 < L_{Aeg} < 55,8$ W godzinach nocnych i $39,3 < L_{Aeg} < 61,1$ w godzinach dziennych w pomieszczeniach - należy stwierdzić, iż analizowany obszar charakteryzuje się dużą uciążliwością akustyczną.

Stan czystości wód na terenie miasta jest zróżnicowany.

Wody płynące tj. San i Rada są zanieczyszczone. Według klasyfikacji ogólnej czystości rzek, przeprowadzonej przez WIOŚ Przemyśl w 1993 r. woda w Sanie była pozaklasowa (NON).

Podobne parametry posiada woda Rady bezpośrednio stykającej się z terenami zurbanizowanymi, do której niejednokrotnie poprzez kanalizację opadową trafiają nieoczyszczone ścieki bytowe.

Natomiast wody stojące zbiornika powyrobowiskowego są bardzo czyste - posiadają I klasę czystości.

Na stan środowiska naturalnego w mieście wpływają zarówno procesy zachodzące naturalnie jak i czynniki antropiczne.

Do czynników związanych z działalnością człowieka zaliczyć należy:

- doszczętne wykarczowanie lasów (XVII w) stanowiących naturalną ochronę zbiornika wód podziemnych oraz osłonę wiatrochronną
- prowadzenie urbanizacji terenów bez równoległego prowadzenia sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, co powoduje zagrożenia zanieczyszczenia wód płynących i podziemnych,
- wydobycie gliny bez równoczesnej rekultywacji skłonu wysoczyzny,
- wydobycie kruszywa skutkujące tworzeniem hałd i zapyleniem powietrza oraz możliwością naruszenia stosunków wodnych.

Niekorzystne zjawiska przyrodnicze to:

- obrywanie się niezabezpieczonych brzegów Sanu,
- okresowe powstawanie podmokłości w terenach o wysokim poziomie wód gruntowych.

7. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

W ogólnej powierzchni miasta 1360 ha użytki rolne zajmują 971,1699ha, czyli stanowią 71,4 % jego powierzchni.

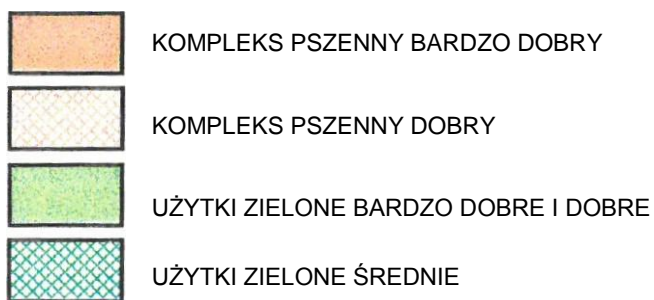
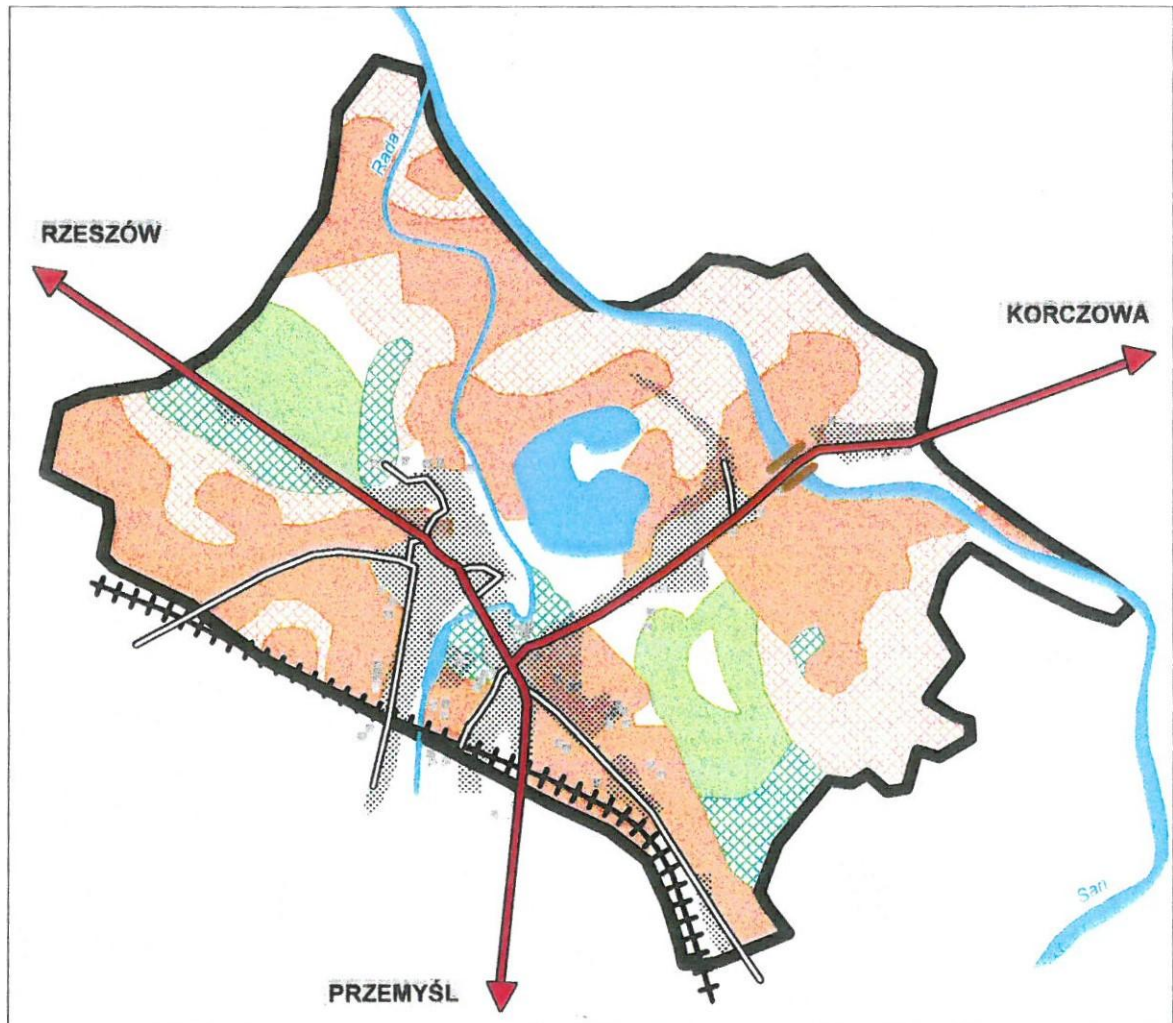
Struktura użytkowania terenów rolnych wg danych Starostwa Jarosławskiego z dnia 14.12.1999 r. przedstawia się następująco:

grunty orne:	727,2302 ha	-	74,88 %
sady:	12,8110 ha	-	1,32 %
łąki:	97,8976 ha	-	10,08 %
pastwiska:	<u>133,2311 ha</u>	-	<u>13,72 %</u>
	971,1699 ha	-	100,00 %

MIASTO RADYMNO

skala 1: 20 000

MAPA NR 3

KOMPLEKSY ROLNICZEJ PRZYDATNOŚCI GLEB

wg. mapy glebowo — rolnej

Wśród gruntów ornych dominują najwyższe klasy bonitacyjne:

grunty I klasy:	208,0835 ha	-	28,61 % gruntów ornych
grunty II klasy:	251,6951 ha	-	34,61 % gruntów ornych
grunty III klasy:	221,7152 ha	-	<u>30,49 % gruntów ornych</u>
	681,4938 ha	-	93,71 % gruntów ornych

W stosunku do powierzchni miasta jest to odpowiednio:

grunty I klasy:	15,30 % pow. miasta
grunty II klasy:	18,51 % pow. miasta
grunty III klasy:	16,30 % pow. miasta

Łącznie grunty orne I-III kl. stanowią 50,11 % powierzchni miasta, a użytki rolne najlepszych klas I - III zajmują 875,4925 ha i stanowią 90,1% wszystkich użytków rolnych w mieście i 64,4 % powierzchni ogólnej miasta.

Tak wysokie klasy gleb oraz przeważające typy gleb: mady i czarnoziemy przyczyniły się do zaliczenia niemal całego obszaru gruntów ornych miasta (96%) do najlepszych kompleksów rolniczej przydatności tj. do kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, zajmujących łącznie 698 ha.

Na terenie miasta wyróżnić jeszcze można:

ok. 10 ha kompleksu żytniego b. dobrego i dobrego,

ok. 21 ha kompleksu zbożowego pastewnego,

oraz ok. 46 ha nieużytków łącznie stanowiących jedynie ułamek pow. miasta (77 ha - 5,7%).

Pozostała część terenu miasta to duże kompleksy użytków zielonych bardzo dobrych i dobrych oraz średnich - zajmujące 231,1 ha czyli ok. 17% pow. miasta.

Urządzenia melioracyjne obejmują jedynie ok. 20,5 ha gruntu i występują na obszarze gleb mułowo-torfowych (pastwiska w zachodniej części miasta).

Powyższe uwarunkowania spowodowały, że rolnicza przestrzeń produkcyjna w mieście Radymnie zalicza się do obszaru chronionego rolniczo o wskaźniku IUNG od 100 do 70.

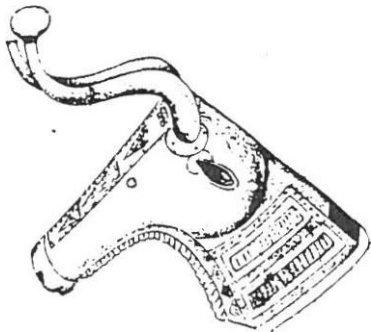
Użytki rolne w mieście uprawiane są w indywidualnych gospodarstwach, a ich właściciele skupieni są głównie na przedmieściu Zagrody (wzdłuż ul. Budowlanych) i na Zasaniu, choć zdarzają się pojedyncze zagrody wśród zabudowy miejskiej.

Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych to 649 ha czyli ok. 65% wszystkich terenów rolnych w mieście, wynoszących 971 ha, oraz ok. 89% gruntów ornych w mieście.

Nie ma zarejestrowanych gospodarstw specjalistycznych, ani ferm drobiowych, przeważa typ tradycyjnego gospodarstwa rodzinnego.

8. WARTOŚCI KULTUROWE.

Bogatą przeszłość miasta dokumentują materialne ślady wydobyte podczas poszukiwań archeologicznych, pojedyncze obiekty architektoniczne oraz układ urbanistyczny Rynku wraz z zabytkową zabudową

<p>Szkic</p> 	<p>Dane dodatkowe</p> <p>R. Jamka, Epoka żelaza w widłach Wisły i Sanu (od około 400 r. przed n.e. do 600 r. n.e.), Rocznik Województwa Rzeszowskiego, t. III, 1963 s. 28 - 29</p>
<p>Informacje o losach stanowiska</p> <p>Figurę znaleziono 1826 roku. Brak danych.</p>	

8. 1. Stan badań archeologicznych.

W latach 1960-1961 J. Wielowiejski prowadził poszukiwania w obrębie cegielni (stan. 10) pozostawiając „Sprawozdanie z badań ratowniczych obiektów kultury przeworskiej w pow. przeworskim i radymniańskim w 1961 r.". Materiały z badań znajdują się w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie. Badania archeologiczne w ramach AZP obszaru 105-84 położone pomiędzy Jarosławiem i Przemyślem objęły cały teren miasta Radymna.

Przeprowadzone w październiku i listopadzie 1996 r. przez dr Michała Proksa i Janusza Młynarskiego, poprzedzone analizą bibliograficzno-archiwalną wykazującą istnienie 28 stanowisk, doprowadziły do odkrycia 54 nowych stanowisk, co łącznie daje liczbę 82 stanowisk na obszarze 105 - 84. Grupują się one głównie wzdłuż cieków wodnych.

Najliczniejsze stanowiska pochodzą z okresu wpływów rzymskich i średniowiecza. Wykaz stanowisk na terenie Radymna oraz mapa obrazująca ich rozmieszczenie zostały sporządzone w oparciu o opracowanie „Zespół zabytków archeologicznych z Radymna w zbiorach Muzeum Okręgowego w Przeworsku" A. Koperskiego, „Sprawozdanie z badań powierzchniowych obszaru 105-84 w woj. przemyskim" dr Michała Proksa oraz kart ewidencji stanowisk archeologicznych na obszarze 105-84.

Wykaz stanowisk z obszaru 105-84 zlokalizowanych na terenie miasta Radymna

Tabela nr 2

Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk
1.	2.	3.
1	1	Ślady osadnictwa Kultura łużycka.
2	2	Ślady osadnictwa. Epipaleolit. <i>1 liściak trzpieniowat</i>

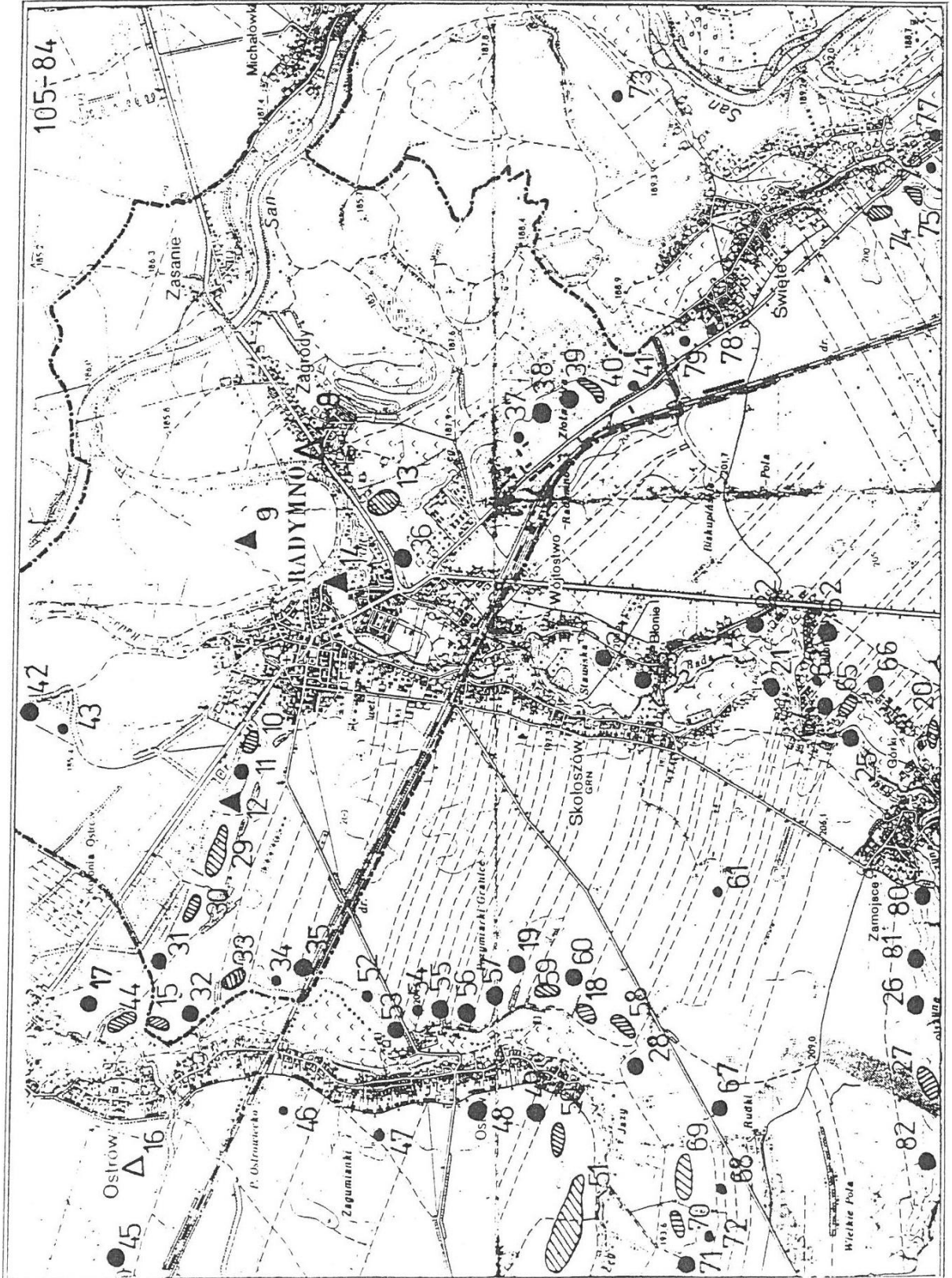
1.	2.	3.
3	3	Ślady osadnictwa. Kultura tardenuaska. Epipaleolit. <i>Ślad obozowiska.</i>
4	4	śląd osadnictwa. <i>Bransoleta brązowa</i> (znaleziono w 1965 r.)
5	5	Ślad osadnictwa. <i>Figura kamiennej baby</i> (opisana w 1918 r.)
6	6	Ślad osadnictwa. <i>Srebrna głowa byka typu celtyckiego</i> (figurę znaleziono w 1826 r.)
7	7	Ślad osadnictwa. Neolit. <i>1 rdzeń z krzemienia pasiastego</i> (znaleziony w 1920 r.)
8	8	Skarb brązowy ok. 200 przedmiotów III-IV Brąz (znaleziony w 1882 r., do 1939 r. przechowywany w Muzeum Dzieduszyckich we Lwowie.)
11	9	Osada obronna z palisadą X-XIV w. <ul style="list-style-type: none"> • <i>broń obuchowa</i> (czekan, topory, siekiery) • <i>miecze</i> XI, XII, XIII, XIV w., • <i>szable,</i> • <i>elementy oporządzenia i rzędu końskiego</i> (strzemiona, wędzidła, podkowy), • <i>buława,</i> • <i>groty włóczni, oszczepu</i> (znaleziono w 1975 r.), • <i>czaszki ludzkie, kubek gliniany, naczynia ceramiczne</i> (znaleziono w 1996 r.)
12	10	P. osadnictwa. <i>82 fr. ceramiki z okresu wpływów rzymskich</i> <i>1 fr. ceramiki k trzcinieckiej,</i> <i>6 fr. naczyń nowożytnych</i> (badania w latach 1960-61)
13	11	Pozostałość osadnictwa OWR <i>4 fr. ceramiki</i>

1.	2.	3.
14	12	Pozostałość osadnictwa Prahist. <i>4 fr. ceramiczne</i> (znaleziono w 1977 r.)
15	13	Pozost. osadnictwa średniow. <i>4 fr. ceram.</i> (znaleziono 1977 r.) Ślady osadn. prahistorycz. <i>2 fr. ceram.</i>
	13	P. osadn. wczesnośredn. <i>55 fr. ceram.</i>
16	14	Śl. osad. wczesnośrednow. <i>2 fr. ceramiczne</i> (znaleziono w 1977 r.)
17	15	Śl. osadn. Prahistoria - <i>3 fr. ceram.</i> (z 1977 r.) P. osad. Kultura przeworska OWR <i>5 fr. ceramicznych</i> P. osadn. Średn. <i>15 fr. ceram.</i>
18	29	P. osadnictwo Kultura mierzanowicka i trzciniecka K. neolitu - I okr. EB II okr. EB, OWR, późne średn. fragmenty ceramiczne (łącznie 48)
19	30	Ślad osadn. p. osadn. Kultura trzciniecka II okr. EB, OWR, późnośredn. <i>2 fr. ceram.</i> (łącznie 19 fra)
20	31	P. osadn. Prahistoria <i>5 fr. ceramiczn.</i>
21	32	P. osadn. Późn. OWR - <i>12 fr. ceram.</i> Wczesnośredn. - <i>5 fr. ceram.</i>
22	33	P. osadn. Kultura mierzanowicka K. neol. I okr. - <i>7 fr. ceram.</i> OWR - <i>9 fr. ceram.</i>

MIASTO RADYMNO

MAPA NR 4

ROZMIESZCZENIE STANOWISK A ARCHEOLOGICZNYCH
NA OBSZARZE 105-84

1.	2.	3.
23	34	Śl. osadn. Prahistoria - 1 fr. <i>ceram.</i> Średn. - 1 fr. <i>ceram.</i>
24	35	P. osadn. OWR - 4 fr. <i>ceram.</i>
25	36	Ślad osadn. Neolit - 1 fr. <i>ceram.</i> P. osadn. Późnośredn. - 6 fr. <i>ceram.</i>
26	37	Śl. osadn. Średn. - 2 fr. <i>ceram.</i>
27	38	P. osadn. OWR - 3 fr. <i>ceram.</i>
28	39	P. osadn. Neolit - 5 fr. <i>ceram.</i>
29	40	P. osadn. OWR - 9 fr. <i>ceram.</i>
30	41	Śl. osadn. Prahistoria - 1 fr. <i>ceram.</i> Średniowiecze - 1 fr. <i>ceram.</i>

8.2. Stan badań historycznych.

Miasto posiada „Studium Historyczno-Urbanistyczne” wykonane w 1986r. przez mgr Teresę Piekarcz z zespołem.

Omówiono w nim topografię i historię Radymna, dokonano analizy rozwoju układu przestrzennego, zabudowy, a we wnioskach omówiono plany zagospodarowania przestrzennego i przedstawiono wytyczne konserwatorskie.

Efektom tej pracy jest wyznaczenie: strefy „**A**”, strefy „**B**” i strefy „**OW**”

Strefa "A" obejmuje teren rynku wraz z blokami zabudowy przyrynkowej, w których istnieje możliwość prowadzenia zabiegów rewaloryzacyjnych, dzięki zachowanemu narysowi, czytelnym granicom podziałów własnościowych, zachowanej zabudowie frontowej i zatylniej.

Obejmuje też teren dworski (dworu biskupiego), który co prawda pozbawiony jest obecnie wartościowej zabudowy, ma jednak wartość historyczną i absolutnie wymaga zmiany funkcji i uporządkowania.

W ramach strefy „A” wszelkie decyzje lokalizacyjne i zmiany stanu zabudowy muszą być uzgadniane z organami służby konserwatorskiej.

Strefa "B" obejmuje tereny dawnych przemieść. W ramach tej strefy ochroną należy objąć prostopadłe do ulic kierunki podziałów na parcele: w bloku południowym pomiędzy ulicami Bohaterów Lenino i Kołłątaja, wzdłuż ulic Mickiewicza, 3 Maja, Zachariasiewicza. Generalnie na tym terenie powinna być utrzymana zabudowa jednorodzinna w otoczeniu zieleni, z dopuszczalnym gabarytem nowych lokalizacji do 2 kondygnacji.

Strefa "OW" postuluje się objąć tereny wzdłuż przypuszczalnej linii obwarowań. Wszelkie prace ziemne w tej strefie powinny być prowadzone pod nadzorem konserwatorskim, szczególnie zaś w rejonach usytuowania bram miejskich. W przypadku odkrycia śladów tych budowli, należy przeprowadzić planowe badania archeologiczne.

Jedynie strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmująca zabytkowy układ urbanistyczny Starego Miasta (część strefy „A”) ujęta została na rysunku MPS „Centrum”.

8.3. Wykaz rejestrowanych obiektów zabytkowych.

Zgodnie z decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Przemyślu z dnia 28.12.1987 r. znak: KL.VI-5340/44/87 wpisano do rejestru zabytków pod numerem **A - 280** układ urbanistyczny wraz z zabytkową zabudową miasta Radymna uzasadniając:

Układ przestrzenny miasta jest rezultatem akcji urbanistycznej przeprowadzonej zgodnie z założonym planem, który uwzględnił rozplanowanie wcześniejszej osady typu ulicowego, a oparty został o schemat symetrycznego układu krzyżowego z kwadratowym rynkiem i kwadratowym obrysem zewnętrznym.

Pomimo późniejszych zniekształceń spowodowanych zmianą przebiegu głównej arterii komunikacyjnej narys planu jest czytelny do chwili obecnej.

Załącznikiem nr 2 do powyższej decyzji jest wykaz obiektów zabytkowych miasta Radymna:

1. Zespół kościoła parafialnego rzymsko-kat. p.w. Św. Wawrzyńca i Sebastiana
 - a) kościół,
 - b) dzwonnica,
 - c) plebania,
 - d) pozostałość ogrodzenia z bramą.
2. D. Synagoga - Rynek 26
3. Hala Targowa - Rynek 1.
4. Cegielnia.
5. D. Pałac Biskupi - ul. Budowlanych 1.
6. Spichlerz tzw. Blajcherówka - ul. Budowlanych.
7. Cmentarz rzymsko-kat. przy ul. Budowlanych z kaplicą i bramą główną.
8. D. folwark biskupi - ul. Lwowska 9
 - a) budynek mieszkalno-biurowy,
 - b) czworak - ul. Lwowska 18
 - c) spichlerz
 - d) stajnia
 - e) obora
 - f) kuźnia.
9. D. Gmach Sokoła - ul. Lwowska 16 - ob. kino.
10. Zakłady Powroźnicze - ul. 3-go Maja 6 (d. I-go Maja).

11. Zespół d. koszar.
12. Kapliczka przy drodze do Młynów.
13. Dom przy ul. Batorego 1 (d. Dzierżyńskiego).
14. Dom przy ul. Brunona Gruszki 1.
15. Kamienica przy ul. Lwowskiej 3.
16. Kamienica przy ul. Lwowskiej 4.
17. Kamienica przy ul. Lwowskiej 5.
18. Kamienica - ul. Lwowska 6.
19. Kamienica - ul. Lwowska 7.
20. Dom przy ul. Mickiewicza 10.
21. Dom przy ul. Mickiewicza 12.
22. Dom przy ul. Mickiewicza 14.
23. Dom przy ul. Mickiewicza 24.
24. Dom przy ul. Mickiewicza 26 + zabudowa gospodarcza.
25. Dom przy ul. Sobieskiego 1 (d. Nowotki).
26. Dom przy ul. Sobieskiego 3 (d. Nowotki).
27. Kamienica przy ul. Sobieskiego 5 (d. Nowotki).
28. Kamienica przy ul. Piekarskiej 4/6.
29. Dom przy ul. 3-go Maja 7 (d. 1-go Maja).
30. Dom przy ul. 3-go Maja 12 (d. 1-go Maja).
31. Dom przy ul. 3-go Maja 13 (d. 1-go Maja).
32. Dom przy ul. 3-go Maja 32 (d. 1-go Maja).
33. Dom przy ul. 3-go Maja 33 (d. 1-go Maja).
34. Kamienica Rynek 2.
35. Dom - Rynek 3.
36. Kamienica - Rynek 4.
37. Kamienica - Rynek 5.
38. Kamienica - Rynek 8.
39. Kamienica - Rynek 10.
40. Kamienica - Rynek 11.

41. Kamienica - Rynek 13.
42. Kamienica _ Rynek 14.
43. Kamienica - Rynek 15.
44. Kamienica - Rynek 17.
45. Dom - Rynek 20.
46. Dom - Rynek 21.
47. Kamienica - Rynek 24.
48. Dom - Rynek 28.
49. Dom - Rynek 29.
50. Dom - Rynek 30.
51. Kamienica - Rynek 32.
52. Kamienica - Rynek 34.
53. Dom przy ul. Sienkiewicza 1.
54. Dom przy ul. Słowackiego 10.
55. Dom przy ul. Słowackiego 12.

oraz wykaz stanowisk archeologicznych:

1. Stanowisko archeologiczne w rejonie cegielni (stan. 10).
2. Stanowisko archeologiczne - na terenie Starorzecza Sanu - obecnie żwirownia Zakładu Eksploatacji Kruszywa (stan. 9).

Obiekty zabytkowe często wymagają remontów, a kilka pustostanów jest w stanie ruiny.

9. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW.

9.1. Proces urbanizacji i struktura osadnictwa.

Kolejne etapy rozwoju przestrzennego miasta.

- początki wsi założonej nad Sanem (XIV w.),

- lokacja miasta na prawie magdeburskim (II poł. XV w.) - powstanie drewnianej zabudowy wokół czworobocznego rynku oraz Dworu Biskupiego,
- wytyczenie ulic odchodzących z rynku oraz poza nim i zabudowa przedmieść oraz budowa umocnień i obwarowań (XVI w.),
- powstanie budowli murowanych XVIII w.
- zabudowa XIX wieczna - zastępowanie kamienicami drewnianych domów zajezdnych w Rynku,
 - zespół koszar austriackich,
 - cechowe zakłady rzemieślnicze i produkcyjne,
- zabudowa współczesna
 - przedmieścia Zagrody, Zasanie,
 - zabudowa przemysłowa Złota Góra,
 - osiedle domów jednorodzinnych,
 - osiedle zabudowy wielorodzinnej,
 - budowa obwodnicy na ciągu drogi krajowej nr 4 i stacja benzynowa przy jej wlocie.

Głównym czynnikiem urbanizacyjnym w przeszłości i obecnie jest usytuowanie miasta na trasie ważnych szlaków komunikacyjnych oraz wytworzenie infrastruktury obsługi podróżujących.

Dotychczasową wiodącą funkcję miasta przewidzianą w Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego był przemysł, składy, budownictwo. W wyniku zmian zachodzących w gospodarce w okresie transformacji systemu politycznego nastąpiło gwałtowne załamanie się tej preferowanej funkcji ponieważ firmy powstające w miejsce dawnych przedsiębiorstw nie zajmują się produkcją lecz głównie handlem.

Liczne dawne zakłady to obecnie pustostany, w pozostałych funkcjonujących następuje ograniczenie produkcji i liczby zatrudnionych.

Dominuje zatem funkcja mieszkalna i obsługi mieszkańców miasta i gmin przyległych.

Ruch budowlany w mieście kształtował się następująco:

1995 r.	-	37 wydanych pozwoleń na budowę
1996 r.	-	46 wydanych pozwoleń na budowę
1997r.	-	56 wydanych pozwoleń na budowę
1998r.	-	65 wydanych pozwoleń na budowę
1999r. (III kw.)	-	50 wydanych pozwoleń na budowę

W ciągu 5 lat niemal dwukrotnie wzrosła liczba wydanych pozwoleń na budowę.

Szacunkowa struktura zabudowy:

zabudowa zagrodowa:	137
zabudowa jednorodzinna:	815
zabudowa wielorodzinna (kamienice):	39
zabudowa wielorodzinna (bloki V-kondyng.):	22.

Rozmieszczenie różnego typu zabudowy mieszkaniowej w poszczególnych dzielnicach miasta

Tabela nr 3

Lp.	Dzielnica	Zabudowa za rodowa	Zabudowa jednorodzinna	Zab. wiel. kamienice	Zab. wiel. bloki
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Zasanie	24	3	-	-
2.	Zagrody	60	29	-	-
3.	Centrum Rynek +Ogrody	33	157	39	
4.	Złota Góra	1	163	-	22
5.	Osiedle 3-go Maja i dzielnica połudn.zachodnia	19	168	-	-
6.	Razem:	137	520	39	22

Zabudowa zagrodowa skoncentrowana jest w Zasaniu i Zagrodach - przedmieściach północnych.

Kamienice zgrupowane są przy Rynku, który jest otaczany przez zabudowę jednorodzinna. Nowe osiedla zabudowy jednorodzinnej funkcjonują w zachodniej części miasta (osiedle 3-go Maja) i południowo-wschodniej (Złota Góra). W tej dzielnicy, lecz bliżej centrum powstało osiedle Jagiełły z wielorodzinna zabudowa blokowa.

Wnioski składane w Urzędzie Miasta od 1995 r. o zmianę w planie zagospodarowania przestrzennego miasta Radymno dotyczyły:

- wprowadzenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe (8),
- przeznaczenia terenów na realizację usług związanych z obsługą podróznich (1),
- przeznaczenia terenów na cele eksploatacji kruszywa (1),
- zmiany linii zabudowy (1).

Obecny stan zagospodarowania terenów miasta obrazuje tabela nr 4.

Struktura użytkowania gruntów w mieście

(dane z grudnia 1999 r.)

Tabela nr 4

Lp.	Rodzaj użytkowanego terenu	Powierzchnia w ha	%
1.	2.	3.	4.
1.	Grunty orne	727,2302	53,44
2.	Łąki	97,8976	7,20
3.	Pastwiska	133,2311	9,80
4.	Lasy	0,6223	0,05
5.	Zadrzewienia i zakrzewienia	41,3053	3,04
6.	Sady	12,8110	0,94
7.	Wody stojące	41,2738	3,03
8.	Wody płynące	32,5040	2,39
9.	Rowy	4,5477	0,33
10.	Nieużytki	46,0489	3,38
11.	Tereny kopalni	3,6535	0,27

1.	2.	3.	4.
12.	Tereny kolei	27,8040	2,04
13.	Drogi	54,6758	4,02
14.	Tereny zabudowane	137,0333	10,07
15.	Razem:	1360,6385	100,00

Warunki topograficzne oraz skala nawarstwiającej się historycznie zabudowy miejskiej wokół Rynku pozwoliła na utrzymanie do dzisiejszego dnia harmonijnej panoramy miasta z dominantą kościoła farnego w jego sylwecie.

9.2. Ocena rozwoju sektora produkcyjnego i usług.

Stopień wykorzystania terenów wyznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego

Tabela nr 5

Symbol w planie	Rodzaj przeznaczenia	Stopień dotychczasowego wykorzystania terenu	Rezerwa obszaru
1.	2.	3.	4.
1 MPS „Centrum”	Teren mieszkalny z uzupełniającą funkcją usług w historycznej strefie rozwoju zabudowy.	Teren zabudowany w 90 %.	Pojedyncze wolne działki, zabudowa plombowa Rynku
2 MPS „3-go Maja”	Teren mieszkaniowy - osiedle domów jednorodzinnych.	Teren zabudowany w 50 %.	17,00 ha
3 MNj	Teren budownictwa jednorodzinnego.	Teren niezainwestowany.	13,30 ha
4 MN	Teren budownictwa jednorodzinnego.	Teren niezainwestowany.	1,82 ha
5 MN	Teren budownictwa jednorodzinnego.	Teren niezainwestowany.	4,64 ha
6 MN	Teren budownictwa jednorodzinnego	Teren niezainwestowany.	1,19 ha
7ZI	Zieleń izolacyjna obwodnicy.	Nie istnieje.	3,12 ha
8ZI	Zieleń izolacyjna obwodnicy.	Nie istnieje.	2,20 ha
9 ZCc	Cmentarz komunalny.	Teren wykorzystany.	
10 ZCc	Rezerwa terenu dla poszerzenia cmentarza.	Nie wykorzystana.	1,23 ha

1.	2.	3.	4.
11 UI/KSn	Usługi turystyczne i obsługa ruchu drogowego.	Wykorzystany częściowo - wybudowana starcja benzynowa.	6,34 ha
12 UI	Usługi turystyczne i obsługa ruchu drogowego.	Teren nie wykorzystany.	4,00 ha
13 UI	Usługi turystyczne i obsługa ruchu drogowego.	Teren nie wykorzystany.	3,44 ha
14 UI	Warsztat samochodowy.	Teren zabudowany.	
15 MNj	Teren mieszkaniowy z usługami samochodowymi.	Teren zabudowany.	
16 PS	Teren handlowo-usługowy.	Wykorzystany.	
17 PP	Teren cegielni.	Teren zabudowany.	
18 MZ	Teren internatu LO.	Teren zabudowany.	
19 PS	Baza magazynowo-sprzętowa.	teren zabudowany.	
20 PP, PS	Masarnia.	Istnieje.	
21 NO	Lokalizacja miejskiej oczyszczalni ścieków.	Teren niezainwestowany.	2,65 ha
22 NU	Lokalizacja miejskiego składowiska odpadów.	Teren niezainwestowany.	13,50 ha
23 ZCz	Cmentarz żydowski - nieczynny.	Istnieje - wymaga uporządkowania.	
24 PE	Teren eksploatacji kruszywa rzeczno.	Częściowo wykorzystany.	112,60 ha
25 ZR	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.	Niezainwestowane.	20,24 ha
26 W	Zbiornik wodny.	Funkcjonuje.	
27 W	Zbiornik wodny.	Istnieje.	
28 ZD	Teren ogrodów działkowych.	Funkcjonuje.	
29 ZCc	Cmentarz komunalny.	Funkcjonuje, lecz brak rezerwy.	
30 PB	Teren bazy i obiektów administracyjnych (hurtownie).	Funkcjonuje.	
31 UI	Obiekty mieszkalno-usługowe (dawny dworek).	Istnieje, w trakcie remontu.	
32 UI	Teren byłego folwarku biskupiego (przejściowo we władaniu PGR-u) o funkcji mieszkalno-usługowej.	Funkcjonuje, lecz wymaga rehabilitacji.	
33 UI	Baza Zakładu Gospodarki Komunalnej.	Funkcjonuje.	0,50 ha.
34 UI	Miejski plac targowy.		
35 KZ	Przystanek komunikacji autobusowej.	Nie funkcjonuje.	0,83 ha.
36 MN	Obiekt mieszkalny o charakterze zabytkowym.	Istnieje, wymaga remontu.	
37 A	Siedziba Urzędu Miejskiego i Posterunku Energetycznego.	Funkcjonuje.	

1.	2.	3.	4.
38 UO	Tereny oświaty. Obiekt przeznaczony na gimnazjum, w trakcie remontu.	Funkcjonuje.	
39 US	Tereny urządzeń sportowych - 2 boiska.	Funkcjonuje - rezerwa pod jeszcze jedno boisko.	1,0 ha.
40 WZ	Sztuczny zalew na rzece Radzie.	Zbiornik zabagniony i zarośnięty - wymaga oczyszczenia.	
41 MN	Budynki mieszkalne - oficyny.	Istnieją, wymagają remontu.	
42 EG	Stacja redukcyjno-pomiarowa gazu.	Funkcjonuje, posiada rezerwę pod realizację nowego Posterunku Gazowego.	0,25 ha
43 UH	Skwer zielony z pawilonami handlowymi.	Istnieje.	
44 A	Siedziba Urzędu Gminy Radymno i Posterunku Policji.	Funkcjonuje.	
45 PP	Młyn zbożowy.	Istnieje, lecz nie działa.	
46 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	4 działki
47 MRj	Teren zabudowy zagrodowej	Istnieje.	21 działek
48 MNj	Osiedle zabudowy jednorodzinnej.	Istnieje.	2 działki
49 MW	Osiedle „Jagielły” spółdzielczej zabudowy wielorodzinnej (bloki V-kondygnacyjne).	Istnieje.	3 ha
50 MNj	Osiedle zabudowy jednorodzinnej „Złota Góra”.	Istnieje.	14 działek
51 WW	Stacja uzdatniania wody.	Funkcjonuje.	
52 PS	Teren magazynowo-składowy.	Funkcjonuje, w części jako pustostany.	0,3 ha
53 PB	Teren wytwórni prefabrykowanych elementów żwirowo- betonowych.	Funkcjonuje jako Spółka „Elementy Budowlane”.	
54 EE	Główny Punkt Zasilania elektroenergetycznego miasta 110 kV/15 KV.	Funkcjonuje - możliwość rozbudowy.	0,8 ha
55 PS	Teren magazynowo-składowy.	Nie zagospodarowany.	0,64 ha
56 PP, PS	Teren przemysłu, baz magazynowanych.	Nie zagospodarowany.	6,35 ha
57 PP, PS	Kierunkowa rezerwa dla funkcji przemysłowo-składowej.	Nie zagospodarowana.	1,38 ha
58 PP, PS, RUP	Kompleks zabudowy, urządzeń, terenów przemysłowo-składowych i obsługi rolnictwa.	Funkcjonuje - częściowo pustostany (4 ha). Nieduża rezerwa terenu	

1.	2.	3.	4.
		we wschodniej części.	1,5 ha
59 MN	Zespół budynków mieszkalnych.	Funkcjonuje - istnieje niewielka rezerwa.	0,3 ha
60 A	Bank Spółdzielczy.	Funkcjonuje, posiada rezerwę terenu pod rozbudowę.	0,3 ha
61 UO, RP	Ośrodek Kursowego Szkolenia Zawodowego Rolniczego.	Funkcjonuje, posiada teren użytków rolnych dla nauki praktycznej.	7,25 ha
62 PP	Państwowy Ośrodek Maszynowy.	Obecnie funkcjonuje tu Zakład Metalowy "Metalex" - część magazynowa nieczynna.	
63 NO	Rezerwa terenu dla rozbudowy oczyszczalni.	Nie wykorzystana.	1,00 ha
64 NO	Oczyszczalnia ścieków.	Nie funkcjonuje.	
65 NO	Rezerwa terenu dla rozbudowy oczyszczalni ścieków.	Nie wykorzystana.	2,06 ha
66 UI	Baza ZEK „Kruszgeo”.	Istnieje.	
67 WW	Ujęcie wody: studnie głębinowe i stacja uzdatniania wody.	Funkcjonuje.	
68 WW	Rezerwa terenu dla rozbudowy ujęcia głębinowego wody.	Nie wykorzystana.	4,83 ha
69 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	10 działek
70 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	10 działek
71 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	4 działki
72 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	3 działki
73 NU	Propozycja lokalizacji miejskiego składowiska odpadów.	Nie wykorzystana.	1,95 ha
74 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	2 działki
75 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	13 działek
76 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	2,50 ha
77 RUL	Siedziba Nadleśnictwa Radymno.	Funkcjonuje.	
78 NO	Lokalizacja minioczyszczalni ścieków dla Zasania.	Nie wybudowana.	0,20 ha
79 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	9 działek
80 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Istnieje.	
81 MRj	Teren zabudowy zagrodowej.	Nie zabudowany.	1,30 ha
82 W	Koryto rzeki San.		
83 MNj	Teren zabudowy jednorodzinnej.	Funkcjonuje.	3 działki
84 ZN	Zieleń nieurządzona.	Istnieje.	
85 MNj	Zabudowa jednorodzinna.	Istnieje.	
86 MNj	Zabudowa jednorodzinna.	Istnieje.	
87 MNj	Teren zabudowy jednorodzinnej.	Istnieje.	5 działek

1.	2.	3.	4.
88 ZN	Zieleń naturalna.	Istnieje - wymaga uporządkowania.	
89 MNj	Teren zabudowy jednorodzinnej.	Istnieje.	
90 NO	Oczyszczalnia ścieków przy masami.	Funkcjonuje.	
91 NO	Komunalna oczyszczalnia ścieków.	Funkcjonuje.	
92 KK	Tereny kolejowe.	Funkcjonują.	
93 KKp	Teren bocznic kolejowej.	Nie funkcjonuje.	1,95 ha

Obecnie funkcjonują następujące zakłady produkcyjne i usługowe:

A. Dzielnica Złota Góra

- Cukrownia w Przeworsku SK.
Rejon Plantacyjny Skupu Buraków Cukrowych w Radymnie,
- Piekarnia prywatna „Sanko”,
- Spółka cywilna „Agro” usługi handlu eksport - import,
- Usługi samochodowe - naprawa, montaż i sprzedaż sprzętu rolniczego, podzespołów i części,
- Spółka z o.o. „Elementy Budowlane Radymno” - produkcja i sprzedaż,
- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. Oddział w Radymnie,
- Zakład Energetyczny Zamość S.A.
Rejon Energetyczny Jarosław, GPZ Radymno,
- Zakład Stolarski Usługowej Spółdzielni Pracy w Jarosławiu „Usługopol”,
- P.W. „SEGPOL” - teren usługowo, handlowo, magazynowy,
- „DREW-TRANS” Przedsiębiorstwo Usługowo-handlowo-produkcyjne S.C.
- Usługi transportowe, handel artykułami spożywczymi, przemysłowymi i budowlanymi,
- Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie. Oddział Radymno - Grabowiec,
- TRANS-STEYR - usługi transportowe,

- "PST" - stacja paliw i spółka transportowa,
- Bank Spółdzielczy,
- Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Korytnikach
Ośrodek Rolniczego Szkolenia Kursowego - Radymno
- Zakład Metalowy "Metalex"

B. Tereny zgrupowane w zachodniej części miasta przy trasie 4 E 40:

- Stacja benzynowa CPN,
- Auto komis - mechanika pojazdowa,
- Bar „Smyk”
- Rolniczo-Mechaniczne Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe PUH ASOC
Ursus Radymno,
- Cegielnia - wydobycie gliny na potrzeby własne.

C. Tereny w północnej części miasta

- Zakład wydobywczo-wytwórczy „Kruszgeo” ZEK Radymno - Oddział Kruszgeo
Rzeszów,
- Firma PERTEX - naprawy kosiarek,
- Ubojnia i masarnia,

Łącznie tereny zainwestowane pod działalność gospodarczą to 56 ha (4,11 % ogólnej pow. miasta), w tym:

• tereny przemysłu:	20 ha	-	1,47 % p. o. miasta
• inne tereny zabudowane:
(bez mieszkaniowych)	32 ha	-	2,35 % p.o. miasta
• użytki kopalne:	4 ha	-	0,29% p.o. miasta

**Jednostki zarejestrowane w systemie Regon wg sekcji Europejskiej
Klasyfikacji Działalności (EKD) na terenie miasta w 1998 r.**
(wg materiałów Urzędu Statystycznego w Przemyślu)

Tabela nr 6

Lp.	Rodzaj działalności	Liczba
1.	2.	3.
1.	Działalność produkcyjna	35
2.	Działalność wydobywcza	4
3.	Handel	198
4.	Budownictwo	24
5.	Transport	22
6.	Gastronomia i hotelarstwo	10
7.	Pozostała działalność usługowa	17
8.	Ochrona zdrowia i opieka socjalna	18
9.	Edukacja	6
10.	Pośrednictwo finansowe	6
11.	Administracja	4
12.	Razem	367

Analiza stopnia wykorzystania terenów wyznaczonych w MPOZP przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej wykazuje, że miasto dysponuje dużą rezerwą terenów w chwili obecnej prawnie przygotowanych do wykorzystania na ten cel.

**Tereny dotychczas niezainwestowane
przeznaczone dla funkcji przemysłowo-składowej**

Tabela nr 7

Lp.	Symbol w planie	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia rezerwy (ha)
1.	2.	3.	4.
1.	24 PE	Teren eksploatacji kruszywa	112,60
2.	52 PS	Teren magazynowo-składowy	0,30
3.	55 PS	Teren magazynowo-składowy	0,64
4.	56 PP, PS	Teren przemysłu, baz, magaz.	6,35
5.	57 PP, PS	Kierunkowa rezerwa dla funkcji przemysłowo-składowej.	1,38
6.	58 PP, PS, RUP	Kompleks zabudowy, urządzeń terenów przemysłowo-składowych i obsługi rolnictwa.	1,50
7.	93 KKp	Teren bocznic kolejowej.	1,95
8.		Razem:	124,72

**Tereny niezainwestowane
przeznaczone pod obiekty infrastruktury komunalnej i technicznej**

Tabela nr 8

Lp.	Symbol w planie	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia rezerwy (ha)
1.	21 NO	Miejska oczyszczalnia ścieków.	2,65
2.	22 NU	Miejskie składowisko odpadów.	13,50
3.	42 EG	Stacja redukcyjna gazu.	0,25
4.	54 EE	Główny Punkt Zasilania w energię elektr.	0,80
5.	63 NO, 65 NO	Rezerwa terenu dla rozbudowy istniejącej oczyszczalni.	3,06
6.	68 WW	Rezerwa terenu dla rozbudowy ujęcia głębinowego wody.	4,83
7.		Minioczyszczalnia ścieków dla Zasania.	0,20
8.	73 NU	Lokalizacja miejskiego składowiska odpadów II wersja.	1,95
9.		Razem:	27,24

W Radymnie znajdują się też obiekty po przedsiębiorstwach, które uległy likwidacji (pustostany) możliwe do wykorzystania dla funkcji przemysłowo-usługowej po przeprowadzeniu remontów i adaptacji między innymi:

- Skład opakowań szklanych Huty Szkła Jarosław,
- WZGS Przemysł,
- Zakład Mleczarski Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej.

10. STAN WŁASNOŚCI TERENÓW.

Ponad połowa wszystkich gruntów w mieście jest w rękach prywatnych, 1/4 to grunty państwowe a 1/5 grunty komunalne.

Struktura własności terenów przedstawia się następująco:

• Grunty Skarbu Państwa
z wyłączeniem gruntów przekazanych
w użytkowanie wieczyste	259 ha
• Grunty Skarbu Państwa
przekazane w użytkowanie wieczyste	60 ha
• Grunty państwowe osób prawnych	14 ha
Razem grunty państwowe	333 ha
(24,48 %)
• Grunty komunalne
z wyłączeniem gruntów przekazanych
w użytkowanie wieczyste	245 ha
• Grunty komunalne
przekazane w użytkowanie wieczyste	26 ha
Razem grunty komunalne	271 ha
(19,93%)

- Grunty osób fizycznych
wchodzące w skład gospodarstw rolnych 649 ha
 - Grunty osób fizycznych
nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych 88 ha
- Razem grunty osób fizycznych** 737 ha
(54,19 %)
- Grunty kościołów i związków wyznaniowych 17 ha
(1,25%)
 - Powierzchnia wyrównawcza 2 ha
(0,15 %)

11. ZAGADNIENIA DEMOGRAFICZNE I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

11.1. Demografia.

Dane wg materiałów Urzędu Statystycznego w Przemyślu.

Liczba ludności

Tabela nr 9

Lp.	Jednostka administracyjna	1990 r.	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r. I kwartał	1999. 31grudnia
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	miasto Radymno	4574*	5 691 M:2836 K:2855	5 684 M:2836 K:2848	5 694 M:2843 K:2851	5 737 M:2860 K:2877	5 748 M:2868 K:2880	5 801
2.	powiat jarosławski					123 492 M:60160 K:63332		
3.	woj. podkarpackie					2122 164 M:1041189 K: 1080975		

* dane zawarte w Aktualizacji MPOZP z 1994 r.

Liczba ludności w mieście w ostatnich 5-u latach wzrosła b. nieznacznie - o 57 osób tj. o 1 %.

Uległa natomiast dezaktualizacji prognoza przewidziana w MPOZP z 1994 r., w którym zakładano, że miasto Radymno osiągnie liczbę ludności rzędu 5500 osób w 2005 r.

Od 1990 r. liczba ludności wzrosła o 1227 osób czyli o ponad 26 %.

Wskaźnik gęstości zaludnienia na koniec 1999 r. wyniósł: 427 osób/km².

Przyrost naturalny

Tabela nr 10

Lp.	Jednostka administracyjna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.	1999 r. (I kw.)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	miasto Radymno	36 na 1000 M: 6,32	11 na 1000 M: 1,94	20 na 1000 M: 3,51	16 na 1000 M: 2,78	9 na 1000 M: 6,26
2.	powiat jarosławski				318 na 1000 M: 2,6	
3.	woj. podkarpackie				6416 na 1000 M: 3,0	

Przyrost naturalny zmniejszył się w ciągu 4 lat ponad dwukrotnie i dopiero na początku 1999 r. osiągnął z powrotem wielkość zbliżoną do danych z 1995 r.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym

Tabela nr 11

Lp.	Jednostka administracyjna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	miasto Radymno	1855	1822	1787	1745
2.	powiat jarosławski				35737
3.	woj. podkarpackie				605765

Ludność w wieku produkcyjnym**Tabela nr 12**

Lp.	Jednostka administracyjna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	miasto Radymno	3271	3290	3326	3 383
2.	powiat jarosławski				70 149
3.	woj. podkarpackie				1 223 461

Ludność w wieku poprodukcyjnym**Tabela nr 13**

Lp.	Jednostka administracyjna	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	miasto Radymno	565	572	581	609
2.	powiat jarosławski				17 606
3.	woj. podkarpackie				292 938

Ludność w Radymnie wg grup wiekowych**Tabela nr 14**

Lp.	Rok	Ludność w wieku					
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	1995	1855	32,59	3271	57,48	565	9,93
2.	1996	1822	32,05	3290	58,98	572	10,07
3.	1997	1787	31,38	3326	58,41	581	10,21
4.	1998	1745	30,42	3383	58,97	609	10,61

Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym stale maleje i w 1998 r. grupa ta stanowiła 30,42 % ogółu ludności - wiąże się to ze zmniejszonym w latach 1995-1998 przyrostem naturalnym.

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta i w 1998 r. grupa ta stanowiła 10,61 % ogółu ludności.

Ogółem liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym stanowiła 41 % ogółu ludności, przy czym następuje proces „starzenia się” społeczności miasta.

Liczba ludności w wieku produkcyjnym stanowi prawie 60 % ogółu ludności i po spadku w 1997 r. nastąpił wzrost w 1998 r. o 3,4 % w stosunku do 1995 roku.

**Ludność w wieku nieprodukcyjnym
na 100 osób w wieku produkcyjnym**

Tabela nr 15

Lp.	Jednostka administracyjna	1998 r.
1.	2.	3.
1.	miasto Radymno	51,6
2.	powiat jarosławski	76,0
3.	woj. podkarpackie	73,5

Saldo migracji stałej

Tabela nr 16

Lp.	Jednostka administracyjna	I kwartał 1999 r.
1.	2.	3.
1.	miasto Radymno	2
2.	powiat jarosławski	-4
3.	woj. podkarpackie	-351

Saldo migracji stałej - różnica między liczbą osób zameldowanych i wymeldowanych jest w Radymnie dodatnia, co oznacza, że więcej osób pozostaje w mieście, niż z niego wyjeżdża. Świadczy to o kurczeniu się rynku pracy w najbliższym sąsiedztwie (Jarosław, Przemyśl), ale również w regionie, skąd emigracja zarobkowa potwierdza ujemne saldo migracji.

11.2. Rynek pracy.

**Stan bezrobocia na terenie miasta Radymna
w latach 1994-1999 r.**

Tabela nr 17

Lp.	Wyszczególnienie	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Zarejestrowani bezrobotni						
	Ogółem	559	576	553	431	472	497
	Kobiety	288	317	317	272	267	272
	Mężczyźni	271	259	236	159	205	225
2.	Pobierający zasiłek	264	337	273	126	113	138
3.	Poprzednio pracujące	419	439	444	338	345	358
4.	W tym zwolnione z przyczyn dot. zakładu pracy	113	83	63	43	29	22
5.	Dotychczas nie pracujące	140	137	109	93	127	139
6.	Niepełnosprawni	11	6	8	6	5	5
7.	Absolwenci	43	54	19	18	41	22

Stan i stopa bezrobocia na koniec grudnia 1999 r.

Tabela nr 18

Lp.	Wyszczególnienie	Miasto Radymno	powiat jarosławski	województwo podkarpackie
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Zarejestrowani bezrobotni			
	Ogółem	497	9 542	164 692
	Kobiety	272	4 646	87 827
	Mężczyźni	225	4 896	76 865
2.	Pobierający zasiłek	138	2 515	40 348
	Kobiety	51	795	15 610
	Mężczyźni	87	1 720	24 738
3.	Poprzednio pracujący	358	6 081	119 063
4.	W tym zwolnieni z przyczyn dot. zakładów pracy	22	256	11 342
5.	Dotychczas nie pracujące	139	3 461	45 629
6.	Niepełnosprawni	5	105	1 723
7.	Absolwenci	22	645	11 880
	w tym kobiety	13	382	-
8.	Stopa bezrobocia	-	14,6	14,5

Na przestrzeni ostatnich 6 lat najwyższe bezrobocie w Radymnie notowano w 1995 roku (576 osób), w latach 1996-1997 liczba bezrobotnych w mieście malała a od 1998 r. znowu powróciła tendencja wzrostowa - w 1999 r. 497 osób. Wśród bezrobotnych więcej jest kobiet (55 %) niż mężczyzn (45 %). Największą grupę (72 %) stanowią osoby poprzednio pracujące, natomiast osoby dotychczas nie pracujące to 28 % ogółu bezrobotnych, z czego absolwenci to 16 %.

**Rynek pracodawców w Radymnie -
Jednostki zarejestrowane w systemie REGON według sektorów**

Tabela nr 19

Lp.	miasto RADYMNO	Ogółem:		
		Razem	w tym:	
			Sektor publiczny	Sektor prywatny
1.	2.	3.	4.	5.
1.	1995 r.	313	13	300
	w tym:			
	- przedsiębiorstwa państwowe i komunalne,	3	3	-
	- spółki prawa handlowego,	9	1	8
	- spółki cywilne,	38	-	38
	- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	242	-	242
2.	1996 r.	324	13	311
	w tym:			
	- przedsiębiorstwa państwowe i komunalne,	2	2	-
	- spółki prawa handlowego,	9	1	8
	- spółki cywilne,	37	-	37
	- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	250	-	250
3.	1997 r.	339	11	328
	w tym:			
	- przedsiębiorstwa państwowe i komunalne,	1	1	-
	- spółki prawa handlowego,	9	1	8

1.	2.	3.	4.	5.
	- spółki cywilne,	33	-	33
	- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	271	-	271
4.	1998 r.	367	13	354
	w tym:			
	- przedsiębiorstwa państwowe i komunalne,	1	1	-
	- spółki prawa handlowego,	9	1	8
	- spółki cywilne,	36	-	36
	- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	294	-	294

W ciągu 4 lat wzrosła liczba przedsiębiorstw w Radymnie o 54 za sprawą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, gdyż w tym czasie liczba przedsiębiorstw państwowych i komunalnych zmalała.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD

Tabela nr 20

Lp.	Jednostka administracyjna	1995	1996	1997	1998
1.	2.	3.	4.	5.	6.
2.	miasto Radymno	1 104	1 054	1 205	1 141
	w tym w:				
	• sektorze publicznym	714	492	653	559
	• sektorze prywatnym	387	562	552	582
3.	powiat jarosławski				22 038
4.	woj. podkarpackie				444 778

Poziom zatrudnienia w mieście jest dość stabilny, lecz zmieniły się proporcje pracujących w sektorze publicznym i prywatnym:

w 1995 r. 65 % osób pracowało w sektorze publicznym a 35 % w prywatnym, w 1998 r. 49 % osób zatrudnionych było w sektorze publicznym a 51 % w prywatnym.

W mieście brak ośrodka wspierania przedsiębiorczości.

11.3. Jakość życia mieszkańców.

Rola Radymna jako miejsko-gminnego ośrodka usługowego dla mieszkańców i przyjezdnych z miejscowości sąsiednich wiąże się z ilością i jakością oferowanych usług oraz ich dostępnością - decydującymi o komforcie życia. Dotyczy to zwłaszcza usług publicznych z zakresu oświaty, zdrowia, administracji, kultury i sportu, ale także usług komercyjnych: handlu, łączności, gastronomii i obsługi finansowej.

Potrzeby ilościowe w tym zakresie związane są ściśle z przemianami demograficznymi (starzenie się społeczeństwa) oraz występowaniem bądź brakiem migracji ludności.

11.3.1. Warunki mieszkalne.

Zasoby mieszkaniowe zamieszkane w danym roku

Tabela nr 21

Lp.	Jednostka administracyjna	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Przeciętna		
					Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	Liczba osób na mieszkanie	izbę
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Radymno 1995 r.	1 581	5 557	97 412	17,5	3,52	1,00
2.	Radymno 1996 r.	1 581	5 557	97 412	17,5	3,52	1,00
3.	Radymno 1997 r.	1 583	5 568	97 612	17,5	3,52	1,00
4.	Radymno 1998 r.	1 585	5 579	97 822	17,4	3,54	1,01
5.	Powiat jarosławski 1998 r.	31 317	107 086	2 117600	17,5	3,85	1,13
6.	woj. podkarpackie 1998 r.	557 573	1 960 759	36 993 300	17,7	3,74	1,06

Wskaźnik powierzchni mieszkalnej na 1 osobę w Radymnie jest porównywalny ze średnią w powiecie jarosławskim, a nieco niższy niż w całym woj. podkarpackim.

Liczba osób przypadających na 1 mieszkanie 3,54 w 1998 r. jest niższa niż średnia w pow. jarosławskim z tego roku (3,85) i woj. podkarpackim (3,74).

Podobnie liczba osób przypadających na 1 izbę - 1,01 jest nieznacznie niższa niż średnia w pow. jarosławskim (1,13) i woj. podkarpackim (1,06).

Warunki mieszkaniowe w mieście nie odbiegają od przeciętnych w powiecie i województwie, jeśli natomiast porównywać je ze średnim standardem europejskim wynoszącym 28-30 m² pow. użytkowej mieszkania przypadającej na 1 mieszkańca, to dodatkowo w mieście musiałyby się pojawić mieszkania o 64000m² pow. użytkowej.

11.3.2. Oświata i wychowanie.

Dane z Urzędu Miasta z października 1999 r.

Opieka przedszkolna w Radymnie

Tabela nr 22

Lp.	Nazwa przedszkola	Rejon obsługi	Liczba dzieci	Liczba nauczycieli	Liczba prac. adm.	Ilość pomieszczeń
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Przedszkole samorządowe	miasto Radymno	125	9	8	35 w tym 5 sal
2.	Przedszkole parafialne	miasto Radymno	60	5	3	8 w tym 5 sal

Opieką przedszkolną objętych jest 185 dzieci, liczba ta stanowi 10,6 % ludności w wieku przedprodukcyjnym.

W związku ze zmniejszającym się do 1998 r. przyrostem naturalnym liczba placówek w mieście wydaje się wystarczająca.

Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe w Radymnie

Tabela nr 23

Lp.	Nazwa szkoły	Rejon obsługi	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli	Liczba prac. adm.	Ilość pomieszczeń do nauki
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Podstawowa	miasto Radymno	312	53	16	37
2.	Gimnazjum	miasto Radymno	138	14	-	
3.	Liceum Ogólnkształcące	powiat jarosł.	436	24	9	14
4.	Zespół Szkół Technicznych i Agrobiznesu	powiat jarosł.	275	27	7	10

Wszystkie szkoły posiadają własne sale gimnastyczne.

Jednym z mierników warunków nauki jest liczba uczniów przypadająca na 1 pomieszczenie do nauki:

Szkoła podstawowa: ponad 8 uczniów/1 pomieszcz.

Liceum Ogólnkształcące: 31 uczniów/1 pomieszcz.

Zespół Szkół Rolniczych: ponad 27 uczniów/1 pomieszcz.

Zarówno w szkole podstawowej jak i w średnich warunki te są dobre, gdyż mieszczą się w przyjętych normach: dla szkoły podstawowej jest to 25 uczniów, a dla średnich - przedział 25-30 uczniów.

W trakcie remontu kapitalnego jest obiekt przeznaczony na gimnazjum.

11.3.3. Ochrona zdrowia.

Ośrodki zdrowia w Radymnie

Tabela nr 24

Lp.	Nazwa placówki	Rejon obsługi	Ilość gabinetów	Liczba lekarzy	Liczba pielęgniarek
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Rejonowa Przychodnia	Miasto i Gmina Radymno	11	12	14
2.	Centrum Zdrowia - prywatne	Miasto i Gmina Radymno	10		

Szpitałem rejonowym dla miasta jest Centrum Medyczne w Jarosławiu, a najbliższe specjalistyczne szpitale znajdują się w Przemyślu i Rzeszowie.

Przy standardzie 3-5 tys. mieszkańców przypadających na 1 placówkę podstawowej opieki medycznej wydaje się, że stan obecny jest zadowalający biorąc pod uwagę uzupełniającą rolę ośrodka prywatnego.

W mieście funkcjonują 2 apteki, nie ma natomiast żłobka i domu opieki społecznej.

11.3.4. Kultura.

Biblioteki w Radymnie

Tabela nr 25

Lp.	Nazwa biblioteki	Rejon obsługi	Liczba wypożyczeń	Liczba czytelników	Liczba woluminów
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Miejska Biblioteka Publiczna	miasto Radymno	20 294	1 385	26 744
2.	Biblioteki szkolne i parafialna	pow. jarosławski		uczniowie	

Standard przewiduje 3-4 tys. mieszkańców przypadających na 1 placówkę oraz 5-6 tys. woluminów przeznaczonych dla 10 tys. mieszkańców. Warunki te są niemal spełnione (4662 wol./ 10 tys. mieszkańców).

W mieście funkcjonuje poza tym Miejski Ośrodek Kultury oraz kino.

Obiekty sakralne w mieście reprezentuje rzymskokatolicki zabytkowy kościół famy p.w. Św. Wawrzyńca i Sebastiana oraz Dom Zakonny Sióstr.

11.3.5. Sport i rekreacja.

Miasto dysponuje Miejską Halą Sportową o wymiarze boiska 18 x 30 m, Stadionem Miejskim z 3-ma boiskami do piłki nożnej.

Zarówno pod względem liczby ludności przypadającej na 1 obiekt halowy (norma: 3-5 tys. osób) jak też 1 stadion (norma 4-5 tys. osób) Radymno okazuje się miastem w pełni umożliwiającym swym mieszkańcom uprawianie sportu.

Posiada atrakcyjne otwarte kąpielisko (woda I kl. czystości) utworzone na zlewni wyrobiska po eksploatacji kruszywa, nad którym znajduje się młodzieżowa stacja wodna.

Nadbrzeża zalewu wykorzystywane są rekreacyjnie, choć teren ten wymaga uporządkowania i lepszego zagospodarowania (parking, obiekty sanitarne). Nie ma w mieście, poza skwerem w Rynku, parku z zielenią wysoką nie urządzono też dotychczas ścieżek rowerowych.

11.3.6. Administracja, obsługa finansowa i usługi łączności.

W mieście funkcjonują 2 siedziby administracji samorządowej: Urząd Miejski i Urząd Gminy Radymno.

Działają 3 banki: Bank Spółdzielczy, Bank PEKAO S.A., Bank PKO BP.

Przy Rynku funkcjonuje placówka pocztowa i telekomunikacyjna - w mieście ustawione są 3 budki telefoniczne.

11.3.7. Handel, gastronomia, usługi podstawowe i obsługa podróżnych.

W mieście działa 91 placówek handlowych - głównie prywatnych, co daje wskaźnik 63 mieszkańców przypadających na 1 placówkę (standard 60-80 mieszkańców/1 placówkę).

Usługi podstawowe oferuje 14 punktów.

Funkcjonuje 6 barów i punktów gastronomicznych, 1 mały hotel.

Działają 2 stacje benzynowe w dwóch przeciwległych częściach miasta oraz 7 zakładów mechaniki pojazdowej.

12. FUNKCJONUJĄCY UKŁAD KOMUNIKACYJNY.

Miasto Radymno leży we wschodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie jarosławskim w odległości ok. 20 km w prostej linii od granicy państwa z Ukrainą.

12.1. Komunikacja kolejowa.

Południową granicę miasta stanowi odcinek Rzeszów - Przemyśl 2-torowej magistrali kolejowej:

„Mysłowice - Jęzor - Jaworzno Szczakowa - Trzebinia - Kraków Główny - Tarnów - Rzeszów - Przemyśl - Medyka - granica państwa”.

Jest to linia kolejowa, która ze względów gospodarczych, społecznych, obronnych i ekologicznych ma znaczenie państwowe jak również uznana jest za:

- linię AGC w „Umowie europejskiej o głównych międzynarodowych liniach kolejowych” ,
- linię AGTC w „Umowie europejskiej o ważniejszych liniach transportu kombinowanego i obiektach towarzyszących,
- kolejowy korytarz transportowy.

Na stacji w Radymnie zatrzymują się wyłącznie pociągi osobowe

12.2. Komunikacja samochodowa.

Radymno - miasto leżące w strefie przygranicznej funkcjonuje na skrzyżowaniu 2 dróg krajowych:

- Drogi nr 4 będącej główną drogą krajową i międzynarodową w Polsce południowej, zaliczoną do klasy dróg europejskich jako droga E-40.

Drogą tą według pomiaru generalnego w 1995 r. przejechało przez Radymno 6290 pojazdów w ciągu doby, z czego należy przyjąć - z uwagi na

geograficzne położenie miasta, że około 60 % tych pojazdów to pojazdy przekraczające granicę państwa w Medyce.

Duży udział pojazdów ciężarowych w tym ruchu, oraz przebieg drogi po XIX-wiecznym trakcie jarosławskim wiodącym przez ściśle centrum miasta - Rynek stwarzał tak duże utrudnienie komunikacyjne w normalnym funkcjonowaniu miasta, że w 1999 r. rozpoczęto budowę obwodnicy miasta Radymno w ciągu drogi krajowej nr 4 po południowo-zachodniej stronie miasta (po zatwierdzonym przebiegu ujętym w planie miejscowym pod symbolem 1 KGt).

- Drogi nr 871 prowadzącej z Radymna do granicy państwa.

Do tej pory miała ona niewielkie znaczenie komunikacyjne z uwagi na brak przejścia granicznego.

Powstałe w ostatnim czasie - uruchomione w bieżącym roku - nowoczesne przejście graniczne w Korczowej, skracające drogę do Lwowa o około 50 km, docelowo przewidziane na trasie autostrady A-4, przejmie praktycznie cały ruch kołowy z przejścia granicznego w Medyce.

Przejście graniczne w Korczowej posiada pow. terenu - 16,25 ha w tym pow. komunikacyjna stanowi 7,00 ha.

Przewiduje się docelowo odprawiać w jedną i drugą stronę granicy na dobę (wjazd i wyjazd razem):

8000 samochodów osobowych,

400 autobusów,

600 samochodów ciężarowych.

Służy do tego 5 pasów drogowych na wjeździe do kraju i 5 pasów na wyjeździe, oraz 24 pawilony odpraw - po 12 po obu stronach.

Droga krajowa nr 871 Radymno - Korczowa bierze początek na skrzyżowaniu ulicy Lwowskiej (4 E40) z ulicą Budowlanych i wiedzie w kierunku Młynów poprzez most na Sanie.

Most stanowiący główną barierę na tej trasie, gdyż wąska jezdnia wymusiła zastosowanie sygnalizacji świetlnej i ruch wahadłowy - obecnie jest w trakcie

przebudowy. Zmodernizowano także nawierzchnię drogi i jej początek tj. skrzyżowanie ul. Lwowskiej z ul. Budowlanych.

Ulica Budowlanych przebiega przez przedmieście Zagrody o rolniczym charakterze, w związku z tym tranzyt w kierunku przejścia w Korczowej utrudnia wyjazdy i włączanie się do ruchu mieszkańców uprawiających pola położone w granicach miasta.

Układ komunikacji w mieście tworzą ulice zbiorcze tranzytowe i obszarowe oraz ulice lokalne.

Ulice zbiorcze tranzytowe są odcinkami istniejących dróg powiatowych:

nr 541 Radymno - Chłopice

nr 545 Radymno - Waclawice (jej fragment stanowi ulicę lokalną w mieście)

nr 552 Radymno - Medyka (przez Stubno)

nr 554 Radymno - Walawa.

Radymno posiada 2 stacje benzynowe, z których stacja CPN zlokalizowana przy wjeździe do miasta przy trasie E-40, a w przyszłości przy skrzyżowaniu na obwodnicę w ciągu tej drogi wydaje się mieć większe znaczenie dla podróżujących, a druga przy ul. Złota Góra dla mieszkańców miasta.

13. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

13.1. Zaopatrzenie w wodę.

Źródłem zaopatrzenia w wodę ludności miasta są 3 ujęcia wody podziemnej (studnie głębinowe wiercone), w tym 2 zlokalizowane są na terenie miasta.

I. Ujęcie zlokalizowane przy ul. Budowlanych składa się ze:

- studni wierconej S1 , o wydajności 37,0 m³/h,
- stacji uzdatniania wody z pompownią pracującą w systemie 2-stopniowego filtrowania wody,

- zbiornika wyrównawczego wody o pojemności V 150 m³

Ze zbiornika wyrównawczego wody wyprowadzony jest wodociąg magistralny \varnothing 200 mm, którym woda tłoczona jest w kierunku zachodnim do rejonu centrum miasta i dalej odgałęzieniami tego wodociągu do poszczególnych dzielnic miasta. Stacja uzdatniania wody i studnia wiercona S1 posiadają ustalone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej zgodne z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem MOSZNiL z dnia 05.11.1991 r. (Dz.U. Nr 1166, poz. 504 z 91 r.), które wynoszą wg pisma znak OS-V-6210/18/93 z dnia 28.09.1993 r. wydanego przez Wojewodę Przemyskiego:

- strefa ochrony bezpośredniej studni S1 - 10 m wygradzona,
- teren ochrony pośredniej, bez wyznaczenia wewnętrznego terenu ochrony pośredniej, o szerokości 54,0 m - zagrodzony.

Na terenie ochrony pośredniej wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów grożących skażeniem chemicznym.

Wydajność ujęcia wynosi 687,6 m³/d.

Pobór wody z tego ujęcia za rok 1999 wynosił 336,8 m³/d.

Ujęcie zostało oddane do użytku w 1993 r.

Właścicielem ujęcia jest Zarząd Miasta Radymna, a użytkownikiem jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Radymnie.

II. Ujęcie zlokalizowane przy ul. Kolejowej dla osiedla mieszkaniowego „Złota

Góra" składa się z:

- 3 studni wierconych o wydajnościach:

S1 - $Q_e = 11,0$ m³/h

S2 - $Q_e = 11,0$ m³/h

S3 - $Q_e = 15,0$ m³/h

- stacji uzdatniania wody wraz z pompownią
- zbiornika wyrównawczego,
- stacji trafo.

Studnia S1 znajduje się w obrysie działki stacji uzdatniania wody, a studnie wiercone S2 i S3 usytuowane są poza obrysem ogrodzenia SUW.

Woda rozprowadzona jest po osiedlu rurociągami o średnicach \varnothing 90 mm i \varnothing 110 mm.

Stacja uzdatniania wody i studnie wiercone S1, S2 i S3 posiadają ustalone strefy ochrony bezpośredniej.

Wynoszą one wg pisma znak: OS-V-6210/73/96 z dnia 06.12.1996 r. wydanego przez Wojewodę Przemyskiego:

- dla studni S1: teren 16 m x 16 m, z centralnym usytuowaniem studni,
- dla studni S2: teren 6 m x 7 m, z centralnym usytuowaniem studni,
- dla studni S3 (znajdującej się przy ul. Lwowskiej), teren w kształcie nieregularnego wieloboku o wymiarach: 4,9 m x 2,0 m x 4,8 m x 2,7 m x 1,5 m.

Wydajność ujęcia wynosi $Q_{\text{śrd}}$ 394,0 m³/d.

Pobór wody z tego ujęcia wyniósł w 1999 roku 394,0 m³/d.

III. Dzielnica Zasanie zaopatrzona jest w wodę z ujęcia wód podziemnych we wsi Łazy (gmina Radymno).

Wejście do miasta poprowadzone jest rurociągiem \varnothing 110 mm od wsi Michałówka.

Ilość wody pobranej w 1999 roku wynosiła 1421 m³ (3,9 m³/d).

Wydajność SUW wynosiła 1200 m³/d wg pisma znak: OS-IV-7523/40/96 z dnia 01.08.1996 r. wydanego przez Urząd Wojewódzki w Przemyślu.

Oprócz wymienionych ujęć, na terenie dzielnicy przemysłowo-składowej w rejonie ul. Złota Góra znajdują się indywidualne ujęcia wody (rezerwowe źródła wody).

Diagnoza aktualnego stanu gospodarki wodnej na terenie miasta.

Sieć wodociągowa w mieście wybudowana w latach 1992-97 posiada łączną długość 13,9 km (średnice wodociągu wynoszą: \varnothing 220 mm, \varnothing 150 mm, \varnothing 110 mm, \varnothing 90 mm, \varnothing 50 mm).

Długość przyłączy sieci wodociągowej wynosi 10,4 km a średnice przyłączy: Ø 40 mm, Ø 32 mm, Ø 25 mm.

Ilość przyłączy wodociągowych w mieście: 739.

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych wynosi 201 dam³ (201000 m³), a na 1 mieszkańca - 35,2 m³ - wg danych Urzędu Statystycznego w Przemyślu na dzień 31.12.1998 r.

Według danych Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej w Radymnie ilość wody pobranej z ujęć wód podziemnych w 1999 r. wynosiła 266 00 m³. Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń ujęć wody wynosiła 800 m³/d w tym:

- Zakładu przy ul. Budowlanych: 400 m³/d
- Zakładu przy ul. Kolejowej: 400 m³/d.

Ilość wody pobranej dla dzielnicy Zasanie wynosiła 1421 m³/rok czyli 3,9 m³/d. W 1998 roku w Radymnie korzystało z sieci wodociągowej 48,9% ogółu mieszkańców.

Obszarowo sieć wodociągowa zasilana przy ul. Kolejowej zaopatruje w wodę południowo-zachodnią część miasta - tereny zabudowy jedno i wielorodzinnej. Sieć wodociągowa zasilana z ujęcia przy ulicy Budowlanych zaopatruje w wodę północno-zachodnią i północno-wschodnią część miasta.

Do istniejącej Stacji CPN-u wybudowanej przy ulicy Słowackiego woda doprowadzana jest rurociągiem Ø 90 mm z ujęcia wody zlokalizowanego przy ulicy Budowlanych.

W stosunku do obecnego stopnia zurbanizowania sieć wodociągowa jest dobrze rozwinięta.

Brak wodociągu zbiorowego zaopatrzenia występuje przy ul. Złota Góra (część południowa).

Sieć wodociągowa obydwu ujęć połączona jest razem na Osiedlu Jagiełły. Przez teren miasta nie przebiega żadna przesyłowa magistrala wodna.

13.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Na terenie miasta istnieje system kanalizacji mieszanej (kanalizacja sanitarna, opadowa, ogólnospławna).

Część miasta, głównie tereny Osiedla Jagiełły, gdzie mieszka połowa ludności miasta, posiada kanalizację rozdzielczą tj. sanitarną i deszczową. Ścieki sanitarne z tej części miasta odpływają kolektorami sanitarnymi do osiedlowej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości 2200 m³/d.

Typ oczyszczalni: bioblok MU-200. Właścicielem oczyszczalni jest Urząd Miasta, a użytkownikiem Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Radymnie.

W 1999 roku do oczyszczalni dopłynęło 216,4 m³/d ścieków sanitarnych. Po oczyszczeniu ścieki odprowadzane są do rzeki San kolektorem Ø 400, a potem odkrytym rowem.

Ponadto na terenie miasta przy byłej Mleczami istnieje oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego (rowy cyrkulacyjne) o przepustowości 400,0 m³/d.

Ścieki z Mleczami po oczyszczeniu odprowadzane były kolektorem ogólnospławnym Ø 600 mm, a następnie rowem odkrytym do rzeki San.

Obok istniejącej rzeźni i masarni znajduje się zakładowa oczyszczalnia ścieków typu MU-50 - o przepustowości 50 m³/d - obecnie w trakcie modernizacji.

Przy ulicy Sienkiewicza wybudowany jest który oczyszcza ścieki z bloków mieszkalnych mieszczących się przy ul. Mickiewicza, Okrzei, z Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły Podstawowej.

Ścieki po przejściu przez osadnik Imhoffa odprowadzane są do rzeki Rada w ilości 67,4 m³/d (dane z 1999 r.), co w ciągu roku dało wielkość 24 585 m³ odprowadzanych ścieków do rzeki Rada.

Obecnie osadnik Imhoffa nie oczyszcza ścieków w odpowiednim stopniu, co wykazano w analizie odpływu ścieków wykonanej w dniu 13.01.1999 roku przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Spółka z o.o.

Wody opadowe z ulicy Budowlanych oczyszczane są w separatorze (osadniku) ścieków zlokalizowanym przed wylotem ścieków do rzeki San.

Diagnoza aktualnego stanu gospodarki ściekowej.

Miasto Radymno nie posiada uporządkowanej gospodarki ściekowej.

Sieć kanalizacyjna jest systemu mieszanego (kanalizacja ogólnospławna, opadowa i sanitarna).

Według danych Urzędu Statystycznego w Przemyślu z dnia 31.12.1998 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 1,4 km, a liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej to 10,1 % ludności miasta.

Ścieki sanitarne odprowadzane z terenów zabudowy miejskiej to w przeważającej wielkości ścieki bytowo-gospodarcze z gospodarstw domowych, oraz z zakładów użyteczności publicznej takich jak: szkoły, przedszkola, urzędy.

Ścieki przemysłowe z istniejących na terenie miasta zakładów przemysłowych stanowią niewielki procent ścieków bytowo-gospodarczych.

13.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

System elektroenergetyczny miasta stanowi:

- Główny Punkt Zasilania (GPZ) 110/15 KV zlokalizowany w dzielnicy przemysłowo-składowej przy ul. Złota Góra,
- sieć średniego napięcia SN 15 KV tj. obwodnica napowietrzno-kablowa wokół miasta (kablem prowadzona w centrum miasta),
- 21 stacji transformatorowych,
- sieć napowietrzno-kablowa niskiego napięcia (kablem prowadzona w zabytkowym układzie przyrynkowym).

System elektroenergetyczny miasta został zmodernizowany w latach 80-tych jego rozbudowę warunkują jedynie nowe zamierzenia inwestycyjne.

Przez teren miasta nie przebiegają żadne przesyłowe linie wysokiego napięcia.

13.4. Zaopatrzenie w gaz i ciepłownictwo.

Z wyjątkiem dzielnicy przemysłowej przy ul. Złota Góra oraz przedmieścia Zasanie, miasto Radymno jest zgazyfikowane w całości.

Zasilanie miasta w gaz następuje gazociągiem średnioprężnym Ø150 mm, który przekracza linię kolejową w jego południowo-wschodniej części (od strony Skołoszowa).

W systemie gazowniczym miasta funkcjonują 2 stacje redukcyjno-pomiarowe, spięte układem pierścieniowym gazociągów niskoprężnych.

Niskoprężna sieć rozdzielcza ma przekroje Ø 150 mm, Ø100 mm i Ø 80 mm. System gazowniczy miasta jest dobrze rozwinięty i jego rozbudowa warunkowana będzie powstaniem nowych inwestycji.

Przez teren miasta nie przebiega żaden gazociąg wysokoprężny.

Budynki w mieście ogrzewane są indywidualnie z wyjątkiem zabudowy wielorodzinnej Spółdzielczego osiedla mieszkaniowego „Jagiełły”, ogrzewanej dzięki 4 kotłowniom o mocy łącznej 5,2 MW.

13.5. Telekomunikacja.

W 1998 r. przekazano do użytku cyfrową centralę telefoniczną. Podłączonych jest 700 telefonów i istnieje możliwość szybkiego podłączenia kolejnych 300.

Na terenie miasta znajdują się 3 ogólnodostępne budki telefoniczne.

13.6. Usuwanie odpadów.

Rocznie miasto gromadzi ok. 4600 m³ odpadów. Funkcjonujące do niedawna składowisko odpadów na terenie starorzecza Sanu zostało zamknięte i zrehabilitowane.

Obecnie na terenie miasta nie ma zorganizowanego wysypiska odpadów.

Dzięki porozumieniu sąsiednich samorządów, nieczystości stałe wywozi się na składowisko w Młynach w gminie Radymno. Pojemność składowiska wynosi 121000 m³ i istnieje możliwość jego rozbudowy.

14. ANALIZA BUDŻETU MIASTA.

Głównym źródłem dochodów własnych miasta są dochody podatkowe od osób prawnych, osób fizycznych i innych (m. innymi podatek od nieruchomości, rolny) stanowiące ok. 83 % tych dochodów.

Pozostałe dochody własne to:

- opłaty eksploatacyjne ok. 9%
- sprzedaż mienia komunalnego: ok. 5 %,
- opłaty administracyjne, skarbowe: ok. 2 %,
- odsetki, darowizny: ok. 1 %.

Główne dochody własne miasta (zł) w latach 1995-1998

Tabela nr 26

Lp.	Wyszczególnienie	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Opłaty eksploatacyjne i egzekucyjne	19970	1,43	33992	2,02	179634	7,80	221164	9,07
2	Sprzedaż mienia komunalnego	83953	6,05	210867	12,53	134663	5,84	129647	5,32

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
3.	Podatek dochodowy, rolny i od nieruchomości	1207248	86,94	1420619	84,37	1946608	84,53	2021419	82,91
4.	Turystyka					1203	0,04	837	0,03
5.	Administracja - opłaty skarbowe i inne	64017	4,61	2188	0,13	27220	1,17	41594	1,71
6.	Finanse - odsetki-darowizny	13416	0,97	16049	0,95	14549	0,62	23368	0,96
	Razem:	1388604	100,0	1683715	100,0	2302671	100,0	2438029	100,0

W dochodach ogólnych miasta dochody własne stanowią ok. 47 %, a dotacje i subwencje ok. 53 %.

Dochody miasta Radymna (w zł) w latach 1995-1998

Tabela nr 27

Lp.	Wyszczególnienie	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.	Dochody własne miasta	1342400	49,5	1733347	45,7	2317482	49,5	2454873	47,1
2.	Dotacje i subwencje: – gospodarka komunalna – oświata – opieka społeczna – administracja – subwencje różne	55000 766000 356175 49126 142416		55700 267403 352700 50727 1330705		49350 300000 439269 64303 1510271		20000 154803 652569 77477 1854581	
	Razem dotacje i subwencje	1368717	50,5	2057235	54,3	2363193	50,5	2759430	52,9
3.	Dochody ogółem	2711117	100,0	3790582	100,0	4680675	100,0	5214303	100,0

Dotacje i subwencje przekazywane są na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne.

**Procentowy udział dotacji i subwencji
w poszczególnych działach budżetu w latach 1995-1998**

Tabela nr 28

Lp.	Dotacje i subwencje w działach	1995	1996	1997	1998
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Gospodarka komunalna	4,02	2,71	2,09	0,72
2.	Oświata	55,96	13,00	12,69	5,61
3.	Opieka społeczna	26,02	17,14	18,59	23,65
4.	Administracja	3,59	2,47	2,72	2,81
5.	Subwencje różne	10,41	64,68	63,91	67,21
Razem:		100,0% co stanowi kwotę 1 368 717	100,0% co stanowi kwotę 2 057 235	100,0% co stanowi kwotę 2 363 193	100,0% co stanowi kwotę 2 759 430

Największa część dotacji i subwencji skierowana jest na wydatki oświaty i opieki społecznej. Wiąże się to ze wsparciem generalnego remontu budynku adaptowanego na gimnazjum i przekazywaniem na ten cel przez miasto ponad połowy wszystkich wydatków budżetu.

**Wydatki budżetu miasta Radymno (zł) w latach 1995-1998
w rozbiciu na poszczególne działy**

Tabela nr 29

Symbol działu	Wyszczególnienie	1995	%	1996	%	1997	%	1998	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
40	Rolnictwo	-	-	12	-	710	0,01	3 864	0,07
50	Transport	-	-	595	0,02	51 332	1,08	82 648	1,58
70	Gospodarka komunalna	398 613	14,82	568 319	14,47	705 420	14,83	359 313	6,87
74	Gospodarka mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne	26 497	0,99	59 498	1,52	35 422	0,74	32 552	0,62
79	Oświata i wychowanie	1 246 057	46,33	2 073 031	52,80	2 474 548	52,02	2 744 194	52,50
83	Kultura i sztuka	80 074	2,98	99 744	2,54	123 065	2,59	139 442	2,68
85	Ochrona zdrowia	1 500	0,06	6 000	0,15	10 000	0,21	20 000	0,38
86	Opieka społeczna	443 440	16,49	510 722	13,01	633 406	13,32	916 245	17,53
87	Kultura fizyczna i sport	18 356	0,68	27 242	0,69	44 006	0,93	56 327	1,08
88	Turystyka i wypoczynek	7 280	0,27	10 471	0,26	7 191	0,15	11 655	0,22
89	Różna działalność	13 778	0,51	20 960	0,53	7 244	0,15	19 517	0,37
91	Administracja państwowa i samorządowa	447 124	16,63	538 350	13,71	648 973	13,64	834 069	15,96
93	Bezpieczeństwo publiczne	5 500	0,20	-	-	-	-	-	-
97	Różne rozliczenia	1 177	0,04	4 707	0,12	5 649	0,12	-	-
99	Urzędy naczeln.	-		6 878	0,18	10 162	0,21	7 441	0,14
Ogółem:		2 689 396	100,0	3 926 529	100,0	4 757 128	100,0	5 227 267	100,0

Wydatki inwestycyjne miasta Radymna w latach 1995 - 1998

Tabela nr 30

Lp.	Przeznaczenie wydatków	1995 r.	1996 r.	1997 r.	1998 r
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Infrastruktura techniczna i gospodarka komunalna:				
	• remonty ulic i chodników	121 408	388 999	112 278	230 251
	• budowa sieci gazowej i wodociągowej	-	-	149 771	151 468
	• budowa, wysypiska odpadów w Młynach (partycypacja)	-	-	329 000	-
	Razem:	121 408	388 999	591 049	381 719
2.	Infrastruktura społeczna:				
	• oświata	272 152	797 860	800 000	859 806
	• ochrona zdrowia	1 500	6 000	10 000	20 000
	• kultura fizyczna	7 280	-	1 329	-
	• administracja	-	-	-	39 298
	Razem:	280 932	803 860	811 329	919 104
	Łącznie 1+2	402 340	1 192 859	1 402 378	1 300 823

Wydatki na infrastrukturę społeczną stanowią ponad 70 % ogólnej kwoty przeznaczanej na cele inwestycyjne, a na infrastrukturę techniczną i gospodarkę komunalną ok. 30 %.

Największy udział w wydatkach inwestycyjnych miasta stanowi oświata - znikomą ich część stanowią wydatki na pozostałe działy infrastruktury społecznej tj. ochronę zdrowia i kulturę.

W wydatkach na infrastrukturę techniczną największy udział mają remonty ulic i chodników, mniejszy - kontynuacja budowy sieci wodociągowej i gazowej oraz partycypacja w budowie wykorzystywanego również przez miasto wysypiska odpadów w gminie Radymno.

ROZDZIAŁ III.

DIAGNOZA STANU MIASTA

15. GŁÓWNE PROBLEMY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA

Analiza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych Radymna oraz ankiet, w których radni formułowali najważniejsze problemy, oceniali mocne strony miasta, jego możliwości rozwojowe i oceniali stan środowiska przyrodniczego, doprowadziła do wyłonienia problemów najbardziej dotkliwych dla funkcjonowania miasta:

1. Nadmierne obciążenie przez transport kołowy samochodowy - brak obwodnicy przejmującej ruch tranzytowy obecnie przebiegający między innymi przez zabytkowe centrum.
2. Brak systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków w mieście, co przy jego położeniu na terenach zbiornika wód podziemnych jest największym zagrożeniem środowiskowym.
3. Nie wykorzystane położenie przygraniczne miasta - brak bazy obsługi podróżujących.
4. Brak wykorzystania walorów rekreacyjnych akwenu wodnego bezpośrednio sąsiadującego z zespołem staromiejskim Radymna.

Radni określili też priorytety inwestycyjne w mieście:

- a) utworzenie bazy rekreacyjnej nad zalewem ZEK,
- b) poprawa stanu dróg i chodników,
- c) utworzenie giełdy (bazaru, targowiska) - rynku zbytu produktów rolnych,
- d) wykonanie kanalizacji,
- e) ukończenie remontu gimnazjum i poprawa warunków kształcenia w pozostałych szkołach,
- f) wykonanie ścieżek rowerowych i miejsc zabaw dla dzieci,
- g) stworzenie bazy dla obsługi podróżnych (remont hotelu, budowa moteli, zajazdów),
- h) modernizacja ośrodka zdrowia,

i) rozwój bazy handlowej.

Jako najważniejsze dla samorządu i władz miasta jawią się zadania z zakresu:

1) Polityki finansowej miasta

- obniżenie podatków miejskich,
- wspomaganie drobnej wytwórczości,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- prywatyzacja upadających zakładów pracy,
- uruchomienie robót publicznych i zatrudnienie bezrobotnych.

2) Ścisłej współpracy z Ukrainą

- utworzenie regionu przygranicznego z Jarosławiem i Lubaczowem

3) Poprawy estetyki miasta

- wspomaganie właścicieli obiektów zabytkowych przeprowadzających remonty,
- wykorzystanie pustostanów poprzez wykupienie, remont i wynajem

4) Poprawy bezpieczeństwa publicznego

5) Prowadzenia czytelniejszej polityki informacyjnej

6) Przygotowania łatwodostępnych terenów dla zabudowy mieszkaniowej (uzbrojenie w infrastrukturę).

16. WALORY MIASTA I BARIERY JEGO ROZWOJU.

Po rozpatrzeniu warunków przyrodniczych i stanu środowiska, zainwestowania obszaru miasta, zagadnień społeczno-ludnościowych oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną podsumowując stan miasta pod kątem możliwości rozwoju wyodrębniono walory miasta i bariery mogące stanowić ograniczenia tego procesu.

16.1. Walory miasta.

Do najważniejszych atutów miasta zaliczyć należy:

- korzystne położenie Radymna w głównym paśmie urbanizacji południowej, na międzynarodowej trasie tranzytowej 4E40
- pozycja pierwszego ośrodka miejskiego po przekroczeniu granicy ukraińsko-polskiej na przejściu granicznym w Korczowej (nowoczesny, oddany do użytku w 2000 r. oddalony o ok. 20 km),
- tradycja w pełnieniu funkcji obsługi podróżujących - siedziba dawnych domów zajezdnych, austerii,
- historycznie ukształtowana zabudowa i czytelny układ urbanistyczny składające się na rozpoznawalną sylwetę miasta i kompozycję przestrzenną oraz obiekty materialne dziedzictwa kulturowego: zabytki archeologii i architektury,
- atrakcyjny rekreacyjnie zalew powyroboiskowy z wodą I klasy czystości i jego tereny przybrzeżne,
- istniejąca baza sportowa i oświatowa (kompleksowa modernizacja budynku gimnazjum),
- dysponowanie przez miasto rozległymi, wolnymi od zabudowy terenami, które mogą być przeznaczone na cele inwestycyjne np. giełdę bądź obiekty obsługi podróżnych,
- istniejąca dzielnica skoncentrowanego przemysłu „Złota Góra” z obiektami możliwymi do wynajmu, wykupu i restrukturyzacji oraz wolnymi działkami,
- zasoby materialno-techniczne miasta dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną (gaz, wodociągi, zmodernizowana sieć elektryczna, liczba telefonów) oraz społeczną,
- zbiornik wód podziemnych GZWP nr 429 zapewniający pokrycie zapotrzebowania na pobór wody obecnie i przy rozwoju terytorialnym miasta,

- surowce naturalne wydobywane w granicach miasta (kruszywo, glina) umożliwiające rozwój lokalnego przemysłu wydobywczego wspomagającego budownictwo,
- bardzo dobre gleby,
- dobre połączenia komunikacyjne (kolejowe i samochodowe) z miastami powiatowymi Jarosławiem i Przemyślem zapewniającymi atrakcyjną ofertę szkolnictwa średniego i ze stolicą województwa Rzeszowem - ośrodkiem akademickim, a w dalszej kolejności z Krakowem i Lublinem,
- aktywna społeczność lokalna.

Według „Syntetycznej oceny stanu zagospodarowania jednostek osadniczych dla miast byłego woj. przemyskiego” (materiał do planu zagospodarowania woj. podkarpackiego z września 1999 r.) wskaźniki syntetyczne poziomu życia wg systemu z 1993 r. RCSS w Krakowie (wskaźnik w relacjach makroregionalnych wzory obliczeniowe w odniesieniu do 100 pkt) dla Radymna przedstawiają się następująco:

wskaźnik 1 - stan pomocy społecznej i zapobiegania bezrobociu	72,62
wskaźnik 2 - warunki mieszkaniowe	54,62
wskaźnik 3 - budżet gminny	7,67
wskaźnik 4 - infrastruktura techniczna	21,54
wskaźnik 5 - oświata i kultura	43,20
<u>wskaźnik 6 - ochrona zdrowia</u>	<u>33,05</u>
wskaźnik ogólny	40,42

Dla porównania: Przemyśl - 45,94, Jarosław - 42,14, Przeworsk - 36,44, Dymów - 40,01, Lubaczów - 36,60.

16.2. Bariery rozwojowe.

Ograniczenia w rozwoju przestrzennym miasta wynikają zarówno z naturalnych czynników środowiskowych, jak też są wynikiem braku rozwiązań technicznych i napływu kapitału:

- brak wałów przeciwpowodziowych osłaniających tereny zagrożone zalewaniem przy katastrofalnym spiętrzeniu kry na Sanie i cofaniu wody ujściem Rady,
- słabe geologicznie, grząskie grunty terenów predysponowanych do zainwestowania, ograniczające gabaryty planowanych obiektów,
- brak obwodnicy odbarczającej ulice miasta od ruchu tranzytowego. W trakcie realizacji jest przełożenie odcinka drogi 4E40, lecz wzmożony ruch dotyczy drogi krajowej nr 871 Radymno - Korczowa - Granica na której przebiegu modernizowany jest most na Sanie, a przejazd odbywa się w sposób wahadłowy,
- brak miejsca postoju i obsługi podróżnych o odpowiedniej wielkości parkingowych, infrastrukturze hotelowej i gastronomicznej, np. dla przewoźników transportu ciężkiego, TIR-ów,
- brak kanalizacji na obszarach posiadających wodociągi,
- brak środków finansowych umożliwiających wykorzystanie istniejących inwestycji gospodarczych i stworzenie nowych miejsc pracy.

17. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO**

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

Przedmiotowy teren położony jest we wschodniej części Miasta Radymno. Usytuowany jest pomiędzy rzeką San, drogą krajową nr 94 (ul. Budowlanych) i ul. Złota Góra w Radymnie. Znajduje się w sąsiedztwie użytków rolnych oraz terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej. Teren objęty opracowaniem pozbawiony jest zabudowy, w większości stanowi użytki rolne, a także nieużytki, łąki i zadrzewienia śródpolne.

Obejmuje granicami obszar o powierzchni ok. 86 ha.

Przez teren objęty analizą przebiegają takie sieci infrastruktury technicznej jak: napowietrzne linie elektroenergetyczne.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Analizowany teren stanowi obszary otwarte, niezabudowane.

Wszystkie mieszczące się w nim tereny funkcjonalne prawidłowo wkomponowane są w strukturę przestrzenną Gminy.

Nie stanowią pola ekspozycji dla obiektów zabytkowych ani innych obiektów wartych wyeksponowania. Wymienione obszary w powiązaniu z terenami sąsiednimi tworzą wewnątrz harmonijną całość i funkcjonalno – przestrzennie powiązane są z pozostałymi elementami struktury Miasta.

3. Stan środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

Na przedmiotowym obszarze nie występują formy podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Teren znajduje się poza obszarami Natura 2000, a na najbliższej położony tego typu obszar (Rzeka San PLH180007, odległość ok. 100 m od granicy terenu eksploatacji) nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania.

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, ustalono, iż przy zagospodarowaniu terenu, należy uwzględnić:

- 1) położenie w obrębie obszarów o wysokim poziomie wód gruntowych, poprzez dostosowanie lokalizacji obiektów i technologii ich posadowienia do warunków geotechnicznych posadowienia obiektów na gruncie,
- 2) położenie w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 429 „Dolina Przemysł” określonego w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia

27.03.199 r. znak KDH1-I/013/5888/97 poprzez zapewnienie ochrony czystości wód podziemnych i powierzchniowych,

3) położenie w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), a których granice zostały wniesione na podstawie map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej,

4) położenie w obszarach, na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Ważne znaczenie z punktu widzenia kształtowania polityki przestrzennej, ma ochrona krajobrazu. W przypadku przedmiotowego terenu nie występują przestrzenie, które stanowiłyby w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, istotne dla zachowania walorów krajobrazowych.

4.Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Przedmiotowy teren nie jest objęty ochroną konserwatorską ani też nie przylega do terenu objętego ochroną konserwatorską. Na obszarze nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne.

5.Warunki i jakość życia mieszkańców.

W obrębie analizowanego obszaru i w jego bezpośrednim sąsiedztwie brak jest obiektów i przedsięwzięć, które w sposób znaczący wpływają na stan środowiska, a tym samym na warunki i jakość życia ludzi.

6.Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

W obszarach zmian studium nie występują zagrożenia dla mieszkańców wynikające z obecnego stanu zagospodarowania. Nie występują zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie objętym opracowaniem oraz w bliskim sąsiedztwie nie stwierdzono występowania nielegalnych składowisk odpadów.

7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

1) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne:

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Miasto Radymno prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwalonego corocznie budżetu gminy. Jest on rocznym programem finansowym obejmującym dochody i wydatki oraz wskazującym pokrycia niedoboru lub rozdysponowania nadwyżki. Wydatki budżetowe są ściśle powiązane z wysokością osiągniętych dochodów oraz realizowanym zakresem zadań.

Realizacja inwestycji związanych z uruchomieniem terenów pod eksploatację kruszywa naturalnego, stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, wynikające z analizy barier i potencjałów województwa podkarpackiego uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.

Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należą działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Dlatego też II zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zmiana studium Miasta Radymno zapewnia rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Analizy dotyczące określenia uwarunkowań rozwoju Miasta Radymno nie wskazują na wyraźną tendencję zmian. Przewidywana w II zmianie studium nowa funkcja przyniesie dodatkowe korzyści finansowe i ekonomiczne dla miasta, co stanowi ważny element służący polepszeniu standardów życia mieszkańców.

2) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego:

Opracowana przez Główny Urząd Statystyczny „Prognoza ludności na lata 2014-2050” podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie w układzie powiatowym (mieszkańcy stali oraz przebywający czasowo powyżej dwóch miesięcy) w dniu 31 grudnia każdego roku w podziale administracyjnym i uwzględnia zaistniałe w minionym okresie tendencje i sporządzona została jako uśredniona prognoza dla miast i obszarów wiejskich województwa. Na podstawie danych GUS dla powiatu jarosławskiego opracowano symulację zmian ludności miasta Radymno, która przewiduje zmniejszanie liczby ludności w okresie 2016 – 2046. Dla terenów dotyczących eksploatacji brak jest możliwości prognozowania demograficznego.

3) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej służących realizacji zadań własnych gminy:

Obszary objęte II zmianą studium posiadają dogodną dostępność komunikacyjną i są częściowo wyposażone w sieci infrastruktury technicznej. Budowy wymaga sieć kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz wodociągowa. Gmina może współfinansować jej rozbudowę ze środków pochodzących m.in. z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020.

Na obszarze objętym II zmianą studium nie zachodzi potrzeba lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

4) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

Na terenie miasta istnieje możliwość lokalizowania nowych terenów pod eksploatację. Wobec powyższego przeznaczenie terenów w II zmianie studium pod planowaną funkcję jest zasadne.

Obszar zmiany studium w większości stanowi kontynuację oraz uzupełnienie istniejącego zagospodarowania. Projektowane tereny eksploatacyjne będą wpisywać się w tendencje rozwojowe analizowanej jednostki osadniczej.

8. Stan prawny gruntów.

Przedmiotowy teren stanowi własność Miasta, własność przedsiębiorstwa "Kruszgeo" S.A. oraz grunty prywatne.

9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują zagrożenia wynikające z osuwania się mas ziemnych.

11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na przedmiotowym obszarze nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na terenie występują złoża kruszywa naturalnego „Radymno Święte” i „Radymno Zagrody”.

12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują tereny górnicze.

13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Dostępność komunikacyjna poprzez projektowaną drogę wewnętrzną oraz dojścia i dojazdy, do drogi publicznej ul. Błonie.

Przyjęty kierunek w zmianie Studium pod eksploatację kruszywa naturalnego może generować rozbudowę sieci infrastruktury technicznej i budowę nowych odcinków sieci tj. m.in. sieci elektroenergetycznej. Zaopatrzenie w wodę do celów technologicznych oraz bytowych może nastąpić z sieci lub ujęcia powierzchniowego. Planuje się odprowadzanie ścieków bytowo - sanitarnych do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe z wywożeniem na oczyszczalnię ścieków lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków.

14. Zadania wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego uchwalonego uchwałą nr XLVIII/552/2002 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z 30 sierpnia 2002 r. – na przedmiotowym terenie mogą wystąpić ograniczenia związane z:

- a) utworzeniem strefy ochrony sanitarnej ujęcia powierzchniowego wody dla miasta Jarosławia,*
- b) położeniem w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 429 „Dolina Przemyśl”,*
- c) położeniem w obszarze zalewowym przewidzianym do ochrony projektowanymi wałami rzecznyymi.*

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Teren leży w obszarach:

- a) szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), a których granice zostały wniesione na podstawie map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej,*
- b) na których prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.*

16. Sposób realizacji wymogów, wynikający z uwzględnienia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Ustalone w Studium przeznaczenie pod eksploatację kruszywa naturalnego, stanowić będzie spełnienie potrzeb inwestycyjnych na przedmiotowym terenie.

Z uwagi na korzystne usytuowanie terenu w strukturze przestrzennej Miasta, eksploatacja stanowić będzie optymalne wykorzystanie terenu z zachowaniem niezbędnych zasad zagospodarowania w nawiązaniu do terenów sąsiednich oraz charakteru jednostki osadniczej.

Ustalenie kierunku w zakresie eksploatacji w obszarze Studium oraz ustalenie jednoznacznych zasad zagospodarowania wpłynie na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów w przedmiotowym obszarze. Występowanie złoża kruszywa naturalnego „Radymno Święte” i „Radymno Zagrody”, pozwoli na długoletnią eksploatację kruszywa naturalnego w planowanym obszarze.

*Atutem rozwojowym Miasta, zgodnie ze **Strategią Rozwoju Miasta Radymno na lata 2015 - 2025** są:*

- Bogate tradycje związane z powroźnictwem.*
- Położenie w pobliżu autostrady relacji Wschód-Zachód.*
- Posiadanie obiektu naturalnego jakim jest zbiornik wodny ZEK.*
- Dostęp do opieki przedszkolnej.*

Lokalizacja w planowanym obszarze ma istotne znaczenie dla procesów rozwoju Miasta. Szanse rozwojowe są związane m.in. z realizacją Celu szczegółowego wynikającego ze Strategii Rozwoju Miasta: „Radymno miastem przedsiębiorczości”.

*Według Strategii **Misja** przedstawia się następująco:*

Zrównoważone wykorzystanie zasobów dziedzictwa naturalnego o kulturowego oraz potencjału inwestycyjnego Miasta Radymno podnosi jakość życia jego mieszkańców.

*Według Strategii **Wizja 2025** przedstawia:*

Radymno miastem rekreacji z aktywnymi i przedsiębiorczymi mieszkańcami, rozwiniętą strefą inwestycyjną, wykorzystujące do rozwoju przygraniczne położenie.

*W związku w powyższym należy uznać, iż planowana eksploatacja wpisuje się w rozwój Radymna, co niewątpliwie przyczyni się do wzrostu aktywności gospodarczej całego Miasta. *Realizacja ustaleń zmiany Studium nie stwarza zagrożenia wytworzenia rozproszonych układów urbanistycznych w przedstawionych granicach administracyjnych.**

Zmiana Studium nie obejmuje terenów związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa. Dlatego też nie ma uzasadnienia wskazywania szczególnych ustaleń w tym zakresie.

17.Uwarunkowania rozwoju.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego wynikające z przedmiotowej zmiany studium obejmują:

- brak pogorszenia się standardów jakości gleby i ziemi,*
- projektowane zagospodarowanie nie przekroczy dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu,*

- *brak negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 (Rzeka San PLH180007).*

W związku z powyższym można wnioskować, iż ustalone kierunki zagospodarowania, pod eksploatację kruszywa naturalnego, są możliwe, pod warunkiem zastosowania się do obowiązujących przepisów prawa.

CZĘŚĆ II.

**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA**

ROZDZIAŁ I.

USTALENIA OGÓLNE

1. CELE ROZWOJU MIASTA.

Przeprowadzona diagnoza stanu miasta, zwłaszcza uwarunkowania demograficzne (wzrost liczby mieszkańców w stopniu wyższym niż zakłada prognoza planu miejscowego), położenia miasta i jego rozwój gospodarczy w warunkach transformacji Polski skłaniają do sformułowania głównych celów rozwoju:

- podniesienie standardów życia w mieście do wymogów wynikających z integracji z Unią Europejską (warunki mieszkaniowe, infrastruktura techniczna i społeczna),
- przeciwdziałanie bezrobociu i stagnacji gospodarki poprzez urbanizację kolejnych terenów miasta i stworzenie miejsc pracy w nowych ośrodkach obsługi: rolnictwa, podróżujących i ośrodka rekreacji,
- zapewnienie bezpiecznych i proekologicznych warunków środowiska miejskiego:
 - rozwiązanie problemów komunikacji tranzytowej,
 - zalesienie nieużytków i gleb marginalnych dla gospodarki rolnej,
 - ochrona terenów wodonośnych i zagrożonych powodzią
 - ochrona kompleksów najcenniejszych rolniczo
- ochrona dziedzictwa kulturowego.

2. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

2.1. Kierunki rozwoju sieci wodociągowej.

Przewiduje się zwodociągowanie całego miasta do roku 2020 wykorzystując istniejące ujęcia wodne, które zaopatrują obecnie miasto i posiadają niewykorzystane rezerwy wodne.

Dotyczy to zwłaszcza ujęcia zlokalizowanego przy ul. Budowlanych a wykorzystanego w 48 %.

W latach 2000-2005 przewiduje się wybudowanie odcinków wodociągu zasilającego odbiorców wody przy ulicy Żłota Góra, którzy obecnie zaopatrują się w wodę ze studni kopanych.

Istniejąca możliwość rozbudowy ujęć wody wiąże się z ich usytuowaniem na udokumentowanych terenach wodonośnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 429 „Dolina Przemysł”.

W przypadku rozbudowy dzielnicy Zasanie istnieje możliwość doprowadzenia wody z ujęcia wód podziemnych i stacji uzdatniania wody „Łazy”, w gminie Radymno, dotychczas zaopatrującego tę część miasta, a wykorzystanego obecnie w 9 % swej wydajności.

Celem zaopatrzenia w wodę terenów dotychczas niezabudowanych położonych w południowej części miasta wykorzystać można ujęcie wody „Święte” w gminie Radymno.

Wydajność tego ujęcia i stacji uzdatniania wody wynosi 3048 m³/d. Obecnie ujęcie to wykorzystane jest w ok. 13 % i posiada duże rezerwy wody.

Wejście rurociągu przewiduje się od wsi Skołoszów w ulicę Nadbrzeżną. Poprzez zmianę sposobu uzdatniania wody (odwapnianie) zamierza się poprawić jakość wody w obu funkcjonujących stacjach uzdatniania.

Powyższe zadanie planuje się zrealizować w latach 2003-2005.

2.2. Kierunki rozwoju sieci kanalizacyjnej.

Na powstającą na terenie miasta ilość ścieków bytowo-gospodarczych wynoszącą 1009,0 m³/d (miasto Radymno - 979,0 m³/d, Zasanie - 30,0 m³/d) tylko 220,0 m³/d podlega oczyszczeniu w mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków typu Bioblok MU-200, co stanowi 21,8 % ogółu powstających ścieków.

Rozpiętość pomiędzy kanalizowaniem a wodociągowaniem miasta wynosi 10,1 % do 48,9 %.

Ścieki sanitarne i opadowe oraz częściowo przemysłowe odpływając bez podczyszczenia siecią kanalizacji sanitarnej, opadowej i ogólnospławnej powodują wzrost zanieczyszczenia wód rzeki Rady i Sanu.

Brak rozwiązania gospodarki ściekowej na terenach zainwestowanych pod zabudowę mieszkaniową położonych pomiędzy ulicą Lwowską i Budowlanych na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 429 „Dolina Przemysł” niekorzystnie wpływa na stan czystości wód podziemnych. Uporządkowania gospodarki ściekowej wymagają też tereny budownictwa mieszkaniowego jedno i wielorodzinnego oraz tereny przemysłowe położone w strefie ONO powyższego zbiornika. Dotyczy to terenu położonego po prawej stronie rzeki Rada, od zachodu ograniczonego ulicą Nadbrzeżną od wschodu wchodzącego w tereny łąk.

Na funkcjonującą na tym terenie oczyszczalnię ścieków typu Bioblok MU-200 o przepustowości 220 m³/d Urząd Miasta posiada pozwolenie wodno-prawne. Brak uporządkowania gospodarki ściekowej występuje też w starej części miasta położonej na lewym brzegu rzeki Rada.

Radymno cechuje znaczny prognozowany rozwój mieszkalnictwa - prawie 2 krotny przyrost ilości mieszkańców dla okresu docelowego względem stanu istniejącego.

Istniejące i przewidywane mieszkalnictwo znajduje się na tym samym terenie cechuje je wysoki standard wyposażenia mieszkań i duża kultura sanitarna.

Gospodarka ściekowa na terenie całego miasta wymaga uporządkowania i wprowadzenia systemu rozdzielczego kanalizacji wraz z budową miejskiej oczyszczalni ścieków.

Opracowana przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Rzeszowie w listopadzie 1999 r. „Koncepcja programowa kanalizacji sanitarnej dla miasta Radymno” przewidywała II warianty rozwiązań technicznych.

Na sesji Rady Miejskiej w dniu 9.03.2000 r. przyjęto I wariant przewidujący budowę jednej miejskiej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na lewym brzegu

rzeki Rada na terenie wyznaczonym symbolem 21 NO w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (aktualizacja 1994 r.).

Do oczyszczalni tej zostaną doprowadzone ścieki z całej istniejącej i przewidywanej zabudowy miasta.

Oczyszczalnia miejska przejmie również ścieki z terenów zabudowy położonych na prawym brzegu rzeki San - dzielnicy Zasanie poprzez przepompownię oraz częściowo z gminy Radymno.

Przewiduje się wykonanie projektu technicznego kanalizacji sanitarnej miasta wraz z oczyszczalnią ścieków do roku 2001, a wykonanie opracowanej sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni w terenie w latach 2002-2015.

Według tej koncepcji ilość ścieków przewidziana do oczyszczenia w 2000 r. to 979 m³/d (bez gminy Radymno i dzielnicy Zasanie), w 2030 r. (łącznie z gminą Radymno - od 2300 mieszkańców wsi Skołoszów i Zamojsce i dzielnicą Zasanie) wynosić będzie 2175,0 m³/d.

Odprowadzenie ścieków sanitarnych z rozpatrywanego obszaru nastąpi poprzez system sieci grawitacyjnej wspomaganej pracą sieciowych pompowni ścieków.

Na obszarze Zasania oraz w zlewni pompowni P8 planuje się zastosowanie kanalizacji ciśnieniowej.

Sieć kanalizacyjną doprowadzającą ścieki do oczyszczalni przewidziano jako grawitacyjną wspomaganą pracą 14 pompowni sieciowych. Trzy z pompowni umieszczono na obszarze prawobrzeżnym miasta na Zasaniu a pozostałe 11 obsługiwać będzie teren miasta położony na lewym brzegu rzeki San.

Projektowane pompownie nie wymagają strefy ochrony sanitarnej, gdyż szkodliwe oddziaływanie każdej z nich zamyka się w granicach działki, o średnich wymiarach 15 x 12 m.

Przepustowość oczyszczalni - 2000,0 m³/d przyjęto na podstawie obliczonego w koncepcji bilansu ścieków na rok 2000 i 2030.

Zaproponowano, jako rozwiązanie podstawowe, oczyszczalnię ścieków „FLYGT” - typu ARBF, przeznaczoną do wysokoefektywnego oczyszczania

ścieków bytowo-gospodarczych z domieszką ścieków z drobnego przemysłu, rzemiosła oraz ścieków dowożonych z szamb.

W I etapie zakłada się wybudowanie 2 ciągów technologicznych oczyszczalni typu ARBF o przepustowości 2 x 500 m³/d.

W II etapie nastąpi rozbudowa oczyszczalni o następne identyczne 2 ciągi, do docelowej przepustowości 2000,0 m³/d.

Działka pod budowę oczyszczalni posiada powierzchnię 1,20 ha i zlokalizowana jest na lewym brzegu rzeki San.

Oczyszczalnia „FLYGT” jest obiektem całkowicie nieuciążliwym dla otoczenia. Granica oddziaływania oczyszczalni będzie zamknięta w granicach działki oczyszczalni. Oddziaływanie to sprowadzi się do emisji substancji lotnych w stężeniach nietoksycznych i bezpiecznych dla sąsiadujących z oczyszczalnią parcel (w obecnej chwili są to tereny pozbawione zabudowy w promieniu 400 m od granicy działki).

Równoległe z budową oczyszczalni winno się prowadzić budowę kolektorów doprowadzających ścieki do oczyszczalni na lewym brzegu rzeki San, następnie powinny powstać: pompownie i kanalizacja w dzielnicy Zasanie, na końcu kolektory doprowadzające ścieki ze wsi Skołoszów i Zamojsce.

Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane będą do rzeki Rada.

Po wybudowaniu kolektorów kanalizacji sanitarnej istniejące kolektory ogólnospławne zostaną wykorzystane jako kanalizacja deszczowa.

Harmonogram realizacji poszczególnych etapów przedstawia się następująco:

- lata 2002-2005

I etap budowy oczyszczalni o przepustowości 500 m³/d, budowa kolektorów doprowadzających ścieki ze starej części miasta i okolic Rynku, wraz z przepompowniami,

- lata 2006-2015

II etap rozbudowy oczyszczalni do osiągnięcia przepustowości 1000 m³/d, pompowni i kolektorów doprowadzających ścieki z pozostałej części miasta,

- lata 2016-2025
III etap rozbudowy oczyszczalni do osiągnięcia przepustowości 2000 m³/d, pompowni i kolektorów z dzielnicy Zasanie,
- do 2030 r.
IV etap przewiduje doprowadzenie ścieków z części gminy Radymno - od 2300 mieszkańców wsi Skołoszów i Zamojsce.

2.3. Kierunki rozwoju elektroenergetyki.

System elektroenergetyczny miasta po modernizacji przeprowadzonej w latach 80-tych funkcjonuje prawidłowo.

Jeżeli nastąpi, w oparciu o plany miejscowe, urbanizacja nowych terenów obecnie niezainwestowanych, to wymagać ona będzie sporządzenia bilansów energetycznych stwierdzających, czy istniejąca sieć i urządzenia elektroenergetyczne są wystarczające dla planowanych inwestycji.

Rozwój elektroenergetyki w Radymnie prowadzić należy w oparciu o plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną sporządzony przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej dla miasta.

2.4. Zaopatrzenie w gaz - perspektywa.

Miasto posiada dobrze rozwiniętą sieć gazowniczą którą należy rozbudować jedynie w dzielnicy Złota Góra i którą objąć należy przedmieście Zasanie (np. we współpracy z gminą Radymno).

Budowa 3 stacji redukcyjno-pomiarowej wiązać się będzie z urbanizacją nowych terenów mieszkaniowych i usługowych w zachodniej części miasta.

2.5. Kierunki rozwoju sieci telekomunikacyjnej.

Sieć telekomunikacyjna jest w mieście dobrze rozwinięta, a nowoczesna centrala telefoniczna daje możliwość pełnego zaspokojenia potrzeb w najbliższym okresie.

Przez miasto, wzdłuż trasy samochodowej 4E40 przebiegają przesyłowe linie światłowodowe.

2.6. Gospodarka odpadami - perspektywa.

Miasto partycypowało w budowie komunalnego wysypiska odpadów w Młynach w gminie Radymno i obecnie tam właśnie wywożone są nieczystości stałe z jego terenu. Wysypisko to posiada możliwość rozbudowy.

W związku z problemami jakie nastęrcza zlokalizowanie składowiska w granicach administracyjnych miasta (uwarunkowania fizjograficzne) takie rozwiązanie gospodarki odpadami jest optymalne.

3. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

W bieżącym roku należy liczyć się ze zmianą kierunku ruchu tranzytowego w Radymnie: z kierunku północ - południe na kierunek wschód - zachód.

Z uwagi na fakt, że na budowę autostrady A-4 aż do granicy państwa można liczyć najwcześniej po roku 2015, a przejście w Korczowej już funkcjonuje - miasto Radymno staje się pierwszym przygranicznym miastem i musi być przygotowane do tej roli.

Najważniejsze stają się w tym momencie:

- a) przełożenie drogi krajowej nr 871 na odcinku ok. 3 km (odcinek od mostu na Sanie do skrzyżowania z drogą nr 4) i przeniesienie jej na wschód i północ od istniejącej zabudowy w pobliżu rzeki San.

Przełożenie drogi jest konieczne z uwagi na:

- przewidywane natężenie ruchu tranzytowego, w tym pojazdów ciężkich,
 - istniejącą zabudowę miasta,
 - niedostosowanie istniejącej drogi do przenoszenia tak dużych obciążeń,
- b) wyznaczenie miejsc postoju pojazdów ciężkich parkingów TIR przygotowanych do przyjęcia pojazdów zatrzymanych w naszym kraju z powodu ograniczenia ich ruchu w weekendy i przez wysokie temperatury, oraz związaną z tymi parkingami infrastrukturą hotelową restauracyjną i sanitarną,
- c) stworzenie warunków dla rozwoju handlu i wymiany kulturalnej w strefie przygranicznej.

Uwagi do projektu przełożenia drogi nr 871.

Droga o obciążeniu ruchem zależnym od przepustowości przejścia granicznego - ruch wewnętrzny pomijalny z perspektywą pełnego wykorzystania (bez rozbudowy przejścia zwiększającego jego przepustowość) 15-20 lat.

Przyjmuje się, że po wybudowaniu autostrady wykorzystanie drogi ulegnie radykalnemu zmniejszeniu.

Z uwagi na konieczność szybkiego rozwiązania problemu i brak zapewnienia finansowania innej niż droga nr 4 przez budżet państwa proponuje się minimalny wariant drogi spełniający następujące warunki:

- Wyniesienie ruchu tranzytowego poza obszar zabudowy
- Przebudowę wyłącznie w obrębie miasta bez budowy mostu na Sanie
- Ominięcie filara ochronnego rzeki San - przebieg drogi odsunięty o ok. 15m od koryta rzeki
- Ominięcie terenu wydobywania żwiru
- Maksymalne wykorzystanie gruntów stanowiących własność miasta
- Maksymalna ochrona gruntów klasy I

- Zachowanie nienaruszonych struktur miejskich przez poprowadzenie trasy obrzeżem miasta
- Utworzenie jednolitego i czytelnego układu komunikacyjnego ruchu międzynarodowego wraz z parkingami i towarzyszącą strukturą obsługi nawiązującą do już istniejącej stacji paliw, terenów przemysłowych, handlowych itp.
- Niweleta drogi na całej długości prowadzona w nasypie o wysokości minimalnej 0,8 - 1,3 m z wykonaniem skarpy nasypu od strony Sanu jak wału przeciwpowodziowego - drugie zabezpieczenie przeciwpowodziowe
- Szerokość w liniach rozgraniczających jak dla klasy G - min. 25 m.

Dane techniczne

- Natężenie ruchu: 9000 poj./dobę wg danych z przejścia granicznego
- KR4 dla L = 492 - wg danych z przejścia
- $V_m = 50$ km/h
- Jezdnia: 7,00 m (2 x 3,50 m)
- Pobocza: 3,00 m (2 x 1,50 m)
- Droga klasy G
- Skrzyżowanie z drogą nr 871 (na łuku) skanalizowane - Mapa nr 5
- Skrzyżowanie z drogą nr 4: duże rondo (niesymetryczne włączenie nowobudowanej jezdni drogi nr 4) - Mapa nr 6

U w a g a !

1. W przypadku zmiany terminu realizacji autostrady A-4 i odsunięcia jej w czasie, celowym jest rozważenie wariantu przełożenia drogi 871 na odcinku dłuższym niż obecnie zaproponowany wraz z budową drugiego mostu na Sanie.

2. Rozwiązanie takie byłoby znacznie lepsze ruchowo od zaproponowanego (parametry geometrii drogi wyższe niż minimalne, co ma miejsce w zaproponowanym wariantcie), które jest przewidywane jako rozwiązanie tymczasowe z planowanym czasem funkcjonowania 20 lat.
3. Rozwiązanie takie zwiększa znacznie koszty inwestycji i dlatego winno być poprzedzone szczegółowymi analizami ekonomicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji czasu w jakim ma funkcjonować.

Tak duża inwestycja powinna być finansowana ze środków budżetu państwa!

4. Do projektowanej drogi z terenów bezpośrednio obsługujących ruch tranzytowy należy zaprojektować wyłącznie wjazd, natomiast wjazd od części istniejącej drogi nr 4, która znajduje się po południowej stronie ronda.
5. Do drogi po południowej stronie ronda można zaprojektować włączenie drogi wewnętrznej realizującej zarówno wjazd jak i wjazd.

4. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO.

W „Strategii rozwoju miasta” określono misję Radymna - pierwszy punkt obsługi i wypoczynku dla przekraczających wschodnią granicę Polski, wspierający otaczającą go gminę swą bazą i infrastrukturą.

Realizacja tej strategii wiąże się w wykorzystaniem obecnego zainwestowania, ale przede wszystkim z przygotowaniem nowych terenów obsługi spełniających nowoczesne standardy przestrzenne, przy równoczesnym prowadzeniu stanowczej polityki ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

4.1. Rozwój terytorialny miasta.

Rozwój przestrzenny miasta wiąże się z utworzeniem czytelny układu komunikacji przelotowej dla ruchu szybkiego.

Do budowanej w chwili obecnej obwodnicy południowej, będącej przełożeniem fragmentu drogi krajowej nr 4 i przejmującej ruch tranzytowy w kierunku Przemyśla

i granicy z Ukrainą w Medyce proponuje się dowiązać poprzez rondo obwodnicę północną będącą przełożeniem początkowego fragmentu (3 km) drogi krajowej nr 871, która przejęłaby ruch tranzytowy w kierunku Korczowej - najbliższego samochodowego przejścia granicznego z Ukrainą.

Zasada zróżnicowania charakteru ulic miejskich od dróg kołowych o szybkim ruchu przywraca w pełni możliwość swobodnego poruszania się po mieście jego pieszym mieszkańcom a równocześnie zapewnia bezpieczne i szybkie przemieszczanie się pojazdów w ruchu tranzytowym.

Taki układ komunikacyjny zamykałby perspektywiczny obszar zabudowy miejskiej nie dopuszczając do jej rozpraszania.

Poza nim pozostawałyby:

- tereny otwarte łąk nadsanowych spełniające w sytuacji zagrożenia powodzią rolę polderów,
- tereny najcenniejsze rolniczo,
- tereny przewidziane do zalesień,
- tereny potencjalnej eksploatacji kruszywa.

Głównym kierunkiem rozwoju przestrzeni miasta pozostaje kierunek zachodni. Kierunek ten wynika z najlepszych warunków fizjograficznych tego terenu i możliwości doprowadzenia sieci infrastruktury technicznej.

Przygotowane w planie przestrzennym tereny pod zabudowę mieszkaniową ograniczone przebiegiem obwodnicy południowej, dotychczas niezabudowane, w pełni zaspokajają obszarowe potrzeby funkcji mieszkalnej. Warunkiem ich uruchomienia jest scalenie rozdrobnionych prywatnych własności i parcelacja wg zasad zawartych w szczegółowych opracowaniach urbanistycznych oraz doprowadzenia dróg dojazdowych i sieci uzbrojenia.

Dla rozwoju funkcji obsługi podróżujących, która ma się stać najważniejszą w najbliższej przyszłości miasta przewiduje się zagospodarowanie gruntów, które zamyka proponowana obwodnica północna miasta.

Droga ta, której nasyp stanowiłby dodatkowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe, odciążałaby miasto od ruchu tranzytowego w kierunku Ukrainy i stanowiłaby północną granicę terenów przewidywanych do zabudowania.

Zlokalizowane przy jej przebiegu, w pobliżu włączenia do drogi nr 4, tereny pod inwestycje związane z obsługą podróżujących oraz giełdą rolną dla okolicznych producentów stworzyłyby drugi po ul. Złota Góra ośrodek skoncentrowanych usług.

Zainwestowanie komunalnych terenów (dotychczas małointensywnie wykorzystanych pastwisk) po jednej stronie trasy E4 stanowiłoby nawiązanie do już funkcjonujących: cegielni, zakładów mechaniki rolniczej i samochodowej oraz nowoczesnej stacji benzynowej.

Przyjęta koncepcja przestrzenna zakłada ciągłość rozwoju miasta: od skoncentrowanego układu historycznego i przedmieść (objętych strefami ochrony konserwatorskiej) poprzez dzielnice najnowsze, aż do terenów wskazanych do zabudowania, które okalają nawarstwiająca się w czasie tkankę miejską.

4.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym i przestrzeń publiczna miasta.

Miasto dysponuje wolnymi działkami o dużych powierzchniach, stanowiącymi własność komunalną - w sumie 271 ha czyli ok. 20 % wszystkich gruntów w Radymnie.

Są one rozmieszczone następująco:

- przy granicy miasta, w jego zachodniej części
Stanowią je pastwiska przylegające do obu stron trasy 4E-40.
Obecnie na południowych działkach, obok już funkcjonującej nowoczesnej stacji benzynowej rozpoczęto budowę początkowego odcinka obwodnicy - przełożenia drogi 4E-40.
- w północnej części miasta
Są to tereny dotychczas rezerwowane pod zamierzenia gospodarki komunalnej: miejską oczyszczalnię ścieków i [**\[teren po byłym wysypisku odpadów zrehabilitowanym i zamkniętym w 1999 r.\]](#).

- nad zbiornikiem powyroboiskowym
Nadbrzeża świetnie nadające się do wykorzystania na funkcję rekreacyjną.
 - we wschodniej części miasta
Tereny pastwisk w dawnym korycie Sanu, kryjące złoża kruszywa.
 - na pozostałych terenach miasta w postaci pojedynczych, rozrzuconych działek.
Tereny te są bardzo atrakcyjne jeśli chodzi o położenie, wielkość i możliwość zagospodarowania i przeznaczenia na różne cele.
Przygotowanie tych terenów poprzez opracowanie planów miejscowych pozwoli w przyszłości:
 - a) przeznaczyć część na ośrodek obsługi podróżujących,
 - b) utworzyć centrum handlowo-hurtowe,
 - c) wykorzystać w pełni w celach rekreacyjnych nadbrzeża zalewu,
 - d) przeprowadzić przez teren miasta obwodnicę północną
 - e) utworzyć park miejski poprzez zalesienie kompleksu najslabszych gruntów, ****[f) na obszarach występowania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego "Radymno Zagrody" i "Radymno - Święte", stworzyć obszary eksploatacji kruszywa].**
- Tereny przewidziane pod inwestycję należy wyposażyć w infrastrukturę techniczną a następnie odpowiednio nimi dysponować: oddawać w dzierżawę bądź sprzedawać w zależności od przeprowadzonej analizy finansowej.

Przestrzeń publiczna miasta.

W strukturze miasta wyróżnić można kilka miejsc o wyjątkowym charakterze, które, aby odzyskać walory przyjaznej przestrzeni publicznej wymagają rewitalizacji. Są to:

- a) Rynek - wizytówka Radymna, wymagający renowacji nie tylko obiektów architektonicznych, ale również zmiany wprowadzonej zieleni i usunięcia ruchu przelotowego, przebiegającego przez jego środek.
Miejsce to wymaga szczególnej troski z uwagi na wpisanie jego założenia do rejestru zabytków.
- b) teren dawnego dworu biskupiego - objęty strefą konserwatorską.

Wymaga zmiany funkcji i gruntowej rewaloryzacji obiektów i otaczającego je parku.

- c) teren dawnych koszar, obecnie ośrodek administracyjno-oświatowy.
 - d) Wymaga ukończenia prowadzonego remontu gimnazjum i przeprowadzenia remontu kolejnych obiektów koszarowych (objętych ochroną konserwatorską) oraz zagospodarowania obiektów sportowych.
 - e) zbiorniki wodne
 - zalew powyrobiskowy,
 - zbiornik na rzece Radzie.
- Ich otoczenie wymaga przeprowadzenia prac porządkowych oraz inwestycji w urządzenia rekreacyjne.

Proponuje się poszerzenie przestrzeni publicznej miasta poprzez utworzenie nowych terenów, z których mogliby korzystać mieszkańcy miasta jak i przyjezdni.

Są to:

- ścieżki rowerowe, wytyczone w najbardziej atrakcyjnych okolicach,
- park (las) miejski, utworzony na najmniej przydatnych glebach u podnóża skarpy wysoczyzny.

4.3. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Radymno w granicach administracyjnych posiada bardzo dobre warunki do prowadzenia produkcji rolnej biorąc pod uwagę jakość gleb, możliwych do uprawy.

W związku z tym wszelka działalność wymagająca zagospodarowania przestrzeni jest w konflikcie z zasadą ochrony najlepszych gleb.

Jednak historyczny rozwój miasta spowodował, że dotychczasowa zabudowa oraz tereny wskazane do jej kontynuacji zajmują gleby I klasy w najlepszym kompleksie przydatności rolniczej.

Oprócz tego dużą przestrzeń terenów otwartych miasta zajmuje eksploatacja kruszywa (również potencjalna) oraz zbiornik wodny powyrobiskowy, w i tereny go okalające.

Na pozostałych wolnych terenach o najcenniejszych glebach i kompleksach wyznaczono obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy: 4 nad Sanem a jeden poza przebiegiem obwodnicy południowej.

4.4. Ochrona środowiska.

Polityka ekologiczna prowadzona przez miasto powinna być zgodna z polityką państwa, a w szczególności:

- priorytetowo traktować przeciwdziałanie zagrożeniom wywołującym bezpośrednie skutki dla zdrowia i życia ludzkiego,
- zmierzać do zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych,
- prowadzić systematyczne działania na rzecz ochrony powietrza, powierzchni ziemi i wód.

4.4.1. Polityka w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

Polityka w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego powinna zmierzać do propagowania zmian technologicznych umożliwiających zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych (zalecane przechodzenie na ogrzewanie gazowe, elektryczne lub olejowe) oraz egzekwowanie spełniania kryteriów oddziaływania na środowisko przez funkcjonujące i nowe obiekty wytwórcze i usługowe.

4.4.2. Polityka w zakresie ochrony ziemi.

Polityka w zakresie ochrony ziemi to:

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci,

- zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów,
- ochrona kompleksów najlepszych gleb,
- zalesianie nieużytków i terenów nieprzydatnych rolniczo,
- wzmacnianie brzegów Sanu,
- rekultywacja terenów zdewastowanych poprzez działalność wydobywczą.

4.4.3. Polityka w zakresie ochrony wód powierzchniowych.

Polityka w tym zakresie to doprowadzenie wód Sanu i Rady do zgodności z planowanym stanem czystości poprzez:

- skanalizowanie obszarów zwodociągowanych,
- wybudowanie miejskiej oczyszczalni ścieków,
- kontrole szczelności istniejących zbiorników wybieralnych oraz utrzymanie I klasy czystości wody w zalewie.

4.4.4. Polityka w zakresie ochrony wód podziemnych.

Polityka w zakresie ochrony wód podziemnych podobna jak przy ochronie wód powierzchniowych, szczególnie traktować powinna:

- Obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 429 „Dolina Przemysł” w jego granicach ochronnych (strefa ONO) poprzez:
 - wykonywanie badań gleby - określenie właściwości (sorpcji) nakładu,
 - kontrola jakości pobieranej wody,
 - zalesienie terenów słabszych gleb, występujących na obszarze zbiornika,
- tereny projektowanej i realizowanej obwodnicy - zapewnienie ujmowania wód opadowych i podczyszczania przed odprowadzeniem do odbiorników.

4.4.5. Polityka w zakresie ochrony przed hałasem.

Polityka chroniąca przed hałasem to:

- zapewnienie jak najlepszego stanu dróg,
- stosowanie zieleni ochronnej, eliminującej również zanieczyszczenie metalami ciężkimi,
- stosowanie ekranów tłumiących (dotyczy to zwłaszcza przebiegu dróg tranzytowych).

4.4.6. Polityka w zakresie gospodarki leśnej.

Miasto pozostaje obszarem bezleśnym, nie licząc jednego zagajnika i zadrzewień śródpolnych i nadbrzeżnych.

Najbliższe lasy spotkać można na wschodzie w gminie Radymno oraz na południu w Przemysko-Dynowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Proponuje się utworzenie kompleksów leśnych o różnym charakterze poprzez zalesienie gruntów marginalnych dla produkcji rolnej.

Analiza występowania czynników będących przeciwwskazaniem zalesienia tj. wysokiej klasy gruntów, terenów zalewowych, bądź udokumentowanych złóż surowców naturalnych ograniczyła rozległość terenów, które mogłyby służyć temu celowi.

W jej wyniku wskazano 4 tereny przeznaczone do zalesień:

- kompleks (ok. 77 ha) w południowo-wschodniej części miasta, który zostałby wprowadzony na wolne obszary Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Las ten mógłby, przynajmniej w części, mieć charakter parku, a więc łączyć funkcje ochronne i wypoczynkowe.
- kompleks (ok. 6 ha) w zachodniej części miasta - obsadzenie skarp wysoczyzny i odizolowanie terenu obwodnicy południowej od obszaru przewidzianego do zabudowy,

- w północnej części miasta - umocnienie brzegów Sanu poprzez wprowadzenie zadrzewień na jego skarpy (ok. 2,5 ha),
- obrzeża zbiornika wodnego (ok. 2,0 ha).

Łącznie na terenie miasta wskazano pod zalesienie obszar ok. 87,5 ha.

4.4.7. Polityka w zakresie ochrony przeciwpowodziowej.

Dolina rzeki San jest nieuregulowana, a koryto rzeki prawie na całej długości głębokie, nie ma zabezpieczeń przeciwpowodziowych z wyjątkiem dzielnic miasta Przemyśla. Duże wahania wodostanów i przepływów związane są z czynnikami meteorologicznymi, przy czym wysokie przepływy notuje się głównie w trakcie roztopów wiosennych.

Do czasu wybudowania zapory w Solinie zdarzały się powodzie (1935, 1964 r.) w trakcie których część doliny Sanu znajdowała się pod wodą.

Obecnie wg opracowania „Charakterystyka hydrologiczna rzek w obrębie województwa przemyskiego” wykonanego w 1986 r. przez IMGW w Krakowie dane hydrologiczne dla rzeki San (na wodowskazie Radymno) przedstawiają się następująco:

Q 50 %	=	660 m ³ /s	stan wody 617 cm
Q10 %	=	1450 m ³ /s	stan wody 860 cm
Q 1 % zred.	=	2150 m ³ /s	stan wody 900 cm

Przepływy charakterystyczne dla rzeki Rady z uwagi na brak obserwacji Wodowskazowych obliczono wzorami empirycznymi:

Q 50 %	=	10,00 m ³ /s
Q 10 %	=	24,70 m ³ /s
Q1 %	=	63,60m ³ /s

Zredukowane przez zbiornik w Solinie zwierciadło wody Q_{1%} rzeki San obniżeniami terenu może zalewać tereny nadbrzeżne łąk nadsanowych oraz Zalew i jego otoczenie.

Następuje też zjawisko cofania wody korytem rzeki Rady. Rzędna zwierciadła wody cofkowej $Q_{1\%}$ od rzeki San wynosi 185.20, zaś rzędna zwierciadła wody $Q_{1\%}$ rzeki Rada: 184.90.

Z porównania rzędnych wynika, że terenom okolicznym zbiornika ZEK w przypadku wystąpienia wód zbliżonych do grozi zalanie warstwą wody od 1,3 do 1,5 m.

W przypadku terenów sąsiadujących ze stacją benzynową u wylotu obwodnicy (m. innymi rezerwa pod miejską oczyszczalnię ścieków), których rzędna zbliża się do 185.00 groźba zalania jest mniejsza i wynosi ok. 20 cm.

Zgodnie z „Wytycznymi zagospodarowania międzywali i nieobwałowanych koryt rzecznych” wydanymi przez Ministerstwo Rolnictwa, na które to przepisy powołują się projektanci „Koncepcji kąpieliska i pola namiotowego w Radymnie” (Biuro Projektów Wodnych, Melioracji i Ochrony Środowiska w Rzeszowie) w strefie „C” - małego zagrożenia, która obejmuje teren ograniczony linią zalewu między wodą o prawdopodobieństwie $p = 10 \%$ i linią zalewu wodą o prawdopodobieństwie $p = 1 \%$ lokalizacja budynków i urządzeń ochrony środowiska możliwa jest pod warunkiem wyniesienia ich ponad poziom wody miarodajnej w tym przypadku $Q_{1\%}$.

Polityka w zakresie ochrony przeciwpowodziowej to:

- realizacja obwałowań Sanu
- umożliwienie administratorowi dostępu do cieków w celu prowadzenia robót konserwacyjnych i remontowych koryt (m. innymi umacnianie brzegów, wzmocnienie skarp, odpowiednie zadrzewienie)
- ochrona otuliny biologicznej ekosystemu cieków wodnych (utrzymanie łąk nadsanowych spełniających rolę polderów oraz ochrona przez zakaz zabudowy cennych kompleksów rolniczych)
- wybudowanie obwodnicy północnej na nasypie spełniającym wymogi zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

4.5. Ochrona dóbr kultury.

Wnikliwe rozpoznanie zachowanego dziedzictwa kulturowego Radymna, a szczególnie zalecenia zawarte w Studium Historyczno-Konserwatorskim opracowanym przez mgr Teresę Piekarcz stanowią podstawę polityki ochrony dóbr kultury na terenie miasta.

Polityka ta, mająca na uwadze troskę o wspólne dobro - dziedzictwo przeszłości, przejawiać się powinna poprzez:

- ochronę obiektów rejestrowanych i ewidencjonowanych oraz honorowanie rygorów stref konserwatorskich,
- opracowanie planu rewaloryzacji terenów objętych strefą "A",
- uczytelnienie narysu planu rynku i bloków przyrynkowych przez:
 - uzupełnienie brakującej zabudowy,
 - zaakcentowanie przejściami pieszymi nieistniejących ulic w północnowschodnim narożniku rynku i w środku bloku południowego,
 - uporządkowanie wnętrza bloków przy zachowaniu i podkreśleniu historycznych podziałów własnościowych, z utrzymaniem zabudowy gospodarczej sytuowanej jako zamknięcie tylnej granicy parceli,
- przywrócenie historycznych funkcji rynku
 - usunięcie ruchu przelotowego
 - ograniczenie wielkości parkingu
 - zmiana nawierzchni jednolity bruk, kostka)
 - zmiana kompozycji zieleni (wskazane ograniczenie zieleni wysokiej na rzecz zieleni niskiej)
- przeznaczenie terenu dworu biskupiego na cele rekreacyjno-sportowe po adaptacji występujących tu XX-wiecznych obiektów: spichlerza, budynku administracyjnego, stajni i obory,

- kształtowanie nowej zabudowy o skali i podziałach dostosowanych do otoczenia przez harmonijne wpisywanie jej w sylwetkę miasta (zalecenie stosowania dachów spadzistych, najlepiej krytych dachówką w całej strefie „A”),
- ochronę szczególnie cennych stanowisk archeologicznych wyodrębnionych w oparciu o badania AZP, a przy inwestycjach ingerujących w strukturę ziemi na terenach, gdzie zlokalizowane są stanowiska archeologiczne - prowadzenie sondażowych badań wykopaliskowych,
- zlecenie prowadzenia dalszych prac rozpoznania archeologicznego,
- zlecenie opracowania strefy „E” ekspozycji i „K” ochrony krajobrazu.

4.6. Obszary, dla których sporządzenie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

Obszary takie wyznacza się:

a) na podstawie przepisów szczególnych

- tereny górnicze kruszywa naturalnego (Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 r. Dz.U. Nr 27 z 1994 r., poz. 96 z późn. zmianami)

b) z uwagi na istniejące uwarunkowania

- tereny wskazane pod zabudowę, w tym:
 - tereny potencjalnej zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
 - tereny mieszkaniowe o dużej powierzchni, dotychczas niezainwestowane, wymagające ustalenia szczegółowych zasad podziału na parcele budowlane, układ komunikacji (możliwość etapowania planów),
- teren GZWP,
- tereny zalesień,
- tereny przewidziane pod rozwój funkcji rekreacyjnej,
- przebieg obwodnicy,

**[• obszary eksploatacji kruszywa naturalnego złóż Radymno Zagrody i Radymno Świąte].

5. REALIZACJA PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

Ze względu na brak zatwierdzonej koncepcji zagospodarowania kraju oraz brak wpisów do rejestru zadań rządowych szczebla centralnego i wojewódzkiego - nie można podać jednoznacznej listy preferowanych inwestycji oraz obszarów realizacji zadań.

W trakcie roboczych spotkań w ramach uzgadniania materiałów wejściowych do diagnozy zagospodarowania województwa podkarpackiego ustalono, że w pierwszej kolejności należy opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla:

- obszaru górniczego,
- obszaru zbiornika wód podziemnych,
- obszaru zbiornika wód powierzchniowych eksploatowanego złoża kruszyw (w granicach miasta - z zastrzeżeniem równoczesnego i całościowego opracowania dla całości obszaru koncesyjnego każdego złoża).

ROZDZIAŁ II.

USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW

Ustalenia szczegółowe umieszczone pod kolejnymi symbolami dotyczą obszarów i terenów ujętych na rysunku Studium.

GZWP Strefa obejmująca obszar zbiornika nr 429 „Dolina Przemysł” w granicach strefy ochronnej ONO.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- zalesienia
- budowa sieci kanalizacyjnej w terenach zainwestowanych.
Zaleca się ustanowienie na terenie zbiornika zakazów przewidzianych dla terenów ochrony pośredniej ujęć wody, a w szczególności:
 - zakaz wprowadzania ścieków nieoczyszczonych do ziemi i wód powierzchniowych,
 - budowa osiedli mieszkaniowych bez prowadzenia sieci kanalizacyjnej oraz
 - zakaz rolniczego wykorzystania ścieków i szlamów,
 - racjonalne i nieintensywne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
 - stosowanie alternatywnych w stosunku do chlorków środków odśnieżania dróg.

TZ Tereny zalewowe.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- umocnienie brzegów Sanu, wykonanie obwałowań przeciwpowodziowych,
- utrzymanie rolniczego charakteru terenów nadbrzeżnych, zwłaszcza użytków zielonych (poldery),

- wykonanie planowanej obwodnicy północnej na nasypie spełniającym warunki zabezpieczenia przeciwpowodziowego,
- ograniczenie osadnictwa,
- w przypadku inwestowania na terenach stykowych z trasą 4E-40, obiekty kubaturowe winny być lekkie, niepodpiwniczone, o poziomie parteru wyniesionym ponad poziom wody miarodajnej $Q_{1\%}$,
- wprowadzenie terenów rekreacyjnych,
- eksploatacja kruszywa.

TGK Teren górniczy złoża kruszywa naturalnego.

Teren obejmuje obszary górnicze:

- Radymno II, o pow. 1 018 532 m² (obecnie w eksploatacji)
- Radymno - Święte, o pow. 282 742 m² (przygotowywany do eksploatacji).

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- eksploatacja złoża,
- rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych.

PE Obszar potencjalnej eksploatacji i przetwarzania surowców naturalnych.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- ochrona przed wprowadzeniem zabudowy nie związanej z eksploatacją
- eksploatacja złoża,
- produkcja związana z eksploatacją.

**[Obszar oznaczony na rysunku studium symbolem 1PG obejmuje teren eksploatacji kruszywa naturalnego.

Przy zagospodarowaniu terenu 1PG należy uwzględnić:

- położenie w obrębie obszarów o wysokim poziomie wód gruntowych;
- położenie w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 429 „Dolina Przemysłu” określonego w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych

i Leśnictwa z dnia 27.03.1997 r. znak KDH1-I/013/5888/97 poprzez zapewnienie ochrony czystości wód podziemnych i powierzchniowych;

- położenie w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%), a których granice zostały wniesione na podstawie map zagrożenia powodziowego opracowanych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- położenie w obszarze, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- obszary wzdłuż granic terenu należy zagospodarować jako filary ochronne wyznaczone w oparciu o Polską Normę dotyczącą górnictwa odkrywkowego,
- hałdy nadkładu zdejmowanego z pokładu surowca w okresie jego eksploatacji należy składować na terenie,
- masy ziemne usuwane i przemieszczane w wyniku eksploatacji kruszywa należy wykorzystać do rekultywacji terenu,
- prowadzona działalność nie może powodować pogorszenia stanu środowiska poza granice terenu eksploatacji,
- obowiązuje zakaz dokonywania zmiany stosunków wodnych oraz zanieczyszczania gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych.
- Teren po zakończeniu eksploatacji kruszywa i przeprowadzeniu rekultywacji perspektywicznie należy przeznaczyć na cele obsługi produkcji w gospodarstwie hodowlanym oraz cele gospodarki wodnej z dopuszczeniem funkcji rekreacyjnej.

Przedmiotowy teren zalicza się do obszarów, dla których wymagane jest wyznaczenie w złożu kopaliny filarów ochronnych od istniejących elementów zagospodarowania terenów sąsiednich.]

R1, ****[1R, 2R]** Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy.
 1) ****[Na terenach 1R, 2R dopuszcza się lokalizację tymczasowych obiektów kontenerowych niezwiązanych trwale z gruntem i służących jako zaplecze socjalne, bytowe, administracyjne, magazynowe, oraz wiat na maszyny a także urządzeń instalacji do przeróbki kruszywa].**

Wyznaczone w związku z występowaniem:

- najcenniejszych gleb (I, II kl.),
- dużych kompleksów upraw,
- położeniem i ukształtowaniem terenu.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- uprawy rolnicze bez możliwości wprowadzania nowej zabudowy w tym: uprawy polowe, łąki, sady, plantacje i uzupełniająco — zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz towarzyszące ciekom wodnym.

MZ Obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę.

Są to obszary stykowe z już zabudowanymi.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- mieszkalnictwo,
- uzupełniająco usługi publiczne i komercyjne,
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

PU Obszary przewidziane do zorganizowanej działalności inwestycyjnej
 * w tym tereny **1PU, 2PU** — obiekty produkcyjne, składy i magazyny oraz tereny zabudowy usługowej

Skoncentrowane przy wjeździe do miasta od strony zachodniej utrwalają dotychczasowy kierunek rozwoju.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- zakłady wytwórcze i przetwórcze,
- składy, hurtownie, giełda,
- zakłady usługowe, obiekty obsługi podróżujących (motele, hotele, restauracje, kantory),
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna (parkingi).

*Tereny produkcyjno — usługowe **PU** obejmują projektowaną zabudowę produkcyjno- usługową i towarzyszące jej zainwestowanie: dojazdy, parkingi, garaże, place, zieleń izolacyjną, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- zapewnić zachowanie ładu przestrzennego przy lokalizacji zabudowy w dostosowaniu do ukształtowania terenu oraz istniejących dróg,
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 25 % powierzchni działki,
- wielkość powierzchni zabudowy co najwyżej 70 % powierzchni działki,
- należy zapewnić ilość miejsc postojowych w ilości dostosowanej do programu usług i produkcji.

STREFA „A” Strefa pełnej ochrony konserwatorskiej „A”.

Obejmuje dwa fragmenty miasta:

- a) teren rynku z zabudową przyrynkową
- b) dawny teren dworski.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- przeprowadzenie zabiegów rewaloryzacyjnych i porządkowych,
- dobranie odpowiedniej funkcji obiektów i ich części,
- uzupełnienie zabudowy wg wytycznych konserwatorskich.

Wszelkie decyzje lokalizacyjne i zmiany stanu zabudowy muszą być uzgodnione z organami służby konserwatorskiej.

STREFA „B” Strefa ochrony konserwatorskiej „B”

Obejmuje tereny dawnych przedmieść.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- utrzymanie zabudowy jednorodzinnej w otoczeniu zieleni z dopuszczonym gabarytem nowych lokalizacji do 2 kondygnacji.

STREFA „OW” Strefa ochrony archeologicznej "OW".

Obejmuje tereny wzdłuż przypuszczalnej linii obwarowań.

Preferowane sposoby zagospodarowania:

- wszelkie prace ziemne z tej strefie powinny być prowadzone pod nadzorem konserwatorskim. W przypadku odkrycia śladów bram miejskich należy przeprowadzić planowe badania archeologiczne.

RLZ Obszary potencjalnych zalesień.

Są to obszary wskazane do zalesienia ze względu na:

- zapobieganie degradacji ziemi i wód podziemnych (ochrona zbiornika GZWP nr 429),
- gleby marginalne dla rolnictwa (nieużytki, położenie w pobliżu terenów eksploatacji kruszywa, tras komunikacyjnych),
- podniesienie walorów rekreacyjnych miasta.

TR Tereny proponowane do wykorzystania na cele rekreacyjne.Preferowane sposoby zagospodarowania:

- tworzenie bazy rekreacyjno-sportowej,
- wprowadzenie infrastruktury obsługi (obiekty socjalne, komunikacja).

ZS Tereny zagrożeń środowiskowych.Preferowane sposoby zagospodarowania:

- łagodzenie szkodliwych skutków działalności obiektów (rekultywacja),
- likwidacja (np. dzikich wysypisk śmieci).

RNO Rezerwa terenu pod miejską oczyszczalnię ścieków.

Lokalizacja rezerwy terenu jest zgodna z koncepcją programową kanalizacji sanitarnej i optymalna biorąc pod uwagę obsługę nowych, przewidywanych do zurbanizowania rejonów.

RWW Rezerwa terenu pod rozbudowę głębinowego ujęcia wody.

Lokalizacja rezerwy terenu jest optymalna ze względu na sąsiedztwo pracującego ujęcia i usytuowanie na złożu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 429.

SYNTEZA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RADYMNO WRAZ Z UZASADNIENIEM PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radymno zostało uchwalone uchwałą Nr 113/XVI/2000 Rady Miejskiej w Radymnie z dnia 29 września 2000r.

Prace nad projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radymno, zostały podjęte w oparciu o uchwałę Nr 87/XI/2007 Rady Miejskiej Radymno z dnia 28 grudnia 2007r. która rozstrzygnęła o przystąpieniu do sporządzania jego zmiany.

Przedmiotowa zmiana studium dotyczy wskazania terenów pod zabudowę produkcyjną i usługową oraz rezygnacji z projektowanych dróg miejskich o długości ok. 2km. Łączna powierzchnia terenów objętych zmianą dotyczącą dopuszczenia zabudowy produkcyjnej i usługowej wynosi ok. 20ha.

Wskazane tereny pod zabudowę wynikają z wniosków Miasta. Obejmują tereny położone przy zachodniej granicy, po południowej stronie ul. Słowackiego. W obecnie obowiązującym studium uikzp Miasta Radymno tereny te oznaczone były jako „gleby mułowo — torfowe” oraz „łąki i pastwiska”. W wyniku opracowanej w 2008r. Ekspertyzy geologicznej, ustalono, iż przedmiotowe tereny mogą być zabudowane pod warunkiem zastosowania posadowienia pośredniego lub wymiany gruntu połączonej z krótkotrwałym odwodnieniem.

Rezygnacja natomiast z odcinków dróg wskazanych w obowiązującym studium jako „rezerwa terenu pod przebieg projektowanych w mpozp ważniejszych dróg w mieście”, wynika z braku potrzeby ich realizacji

Zmiana ww. studium wynika również z korzystnego położenia przedmiotowych terenów w ogólnej strukturze funkcjonalno — przestrzennej miasta. Wprowadzenie nowych ustaleń w Kierunkach zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na możliwość opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod wnioskowaną zabudowę.

Znaczącą przesłanką uzasadniającą projektowane przeznaczenie wnioskowanych terenów na cele określone w projekcie zmiany studium jest fakt, że tereny te są bardzo atrakcyjnie położone, z dobrym dostępem do dróg publicznych oraz uzbrojone w infrastrukturę techniczną.

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski do zmiany studium.

Projekt zmiany studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z póź. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 z 2004r., poz. 1233).

Nieujęte w zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie występują na terenie Miasta Radymno, w granicach objętych zmianą studium. Dotyczy to w szczególności zagadnień, które nie występowały jako obowiązkowy zakres ustaleń studium zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

SYNTEZA USTALEŃ II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RADYMNO WRAZ Z UZASADNIENIEM PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radymno zostało uchwalone uchwałą Nr 113/XVI/2000 Rady Miejskiej w Radymnie z dnia 29 września 2000r. z późniejszymi zmianami.

Prace nad projektem II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radymno, zostały podjęte w oparciu o uchwałę Nr XXII/148/2016 Rady Miejskiej Radymno z dnia 29 września 2016r. która rozstrzygnęła o przystąpieniu do sporządzania jego zmiany.

Przedmiotowa zmiana studium dotyczy wskazania terenów pod eksploatację kruszywa na terenie występowania udokumentowanych złóż "Radymno Zagrody" i "Radymno - Święte". Łączna powierzchnia terenów objętych zmianą wynosi ok. 85ha, obszar eksploatacji kruszywa zajmuje około 43ha.

Wskazany teren pod eksploatację wynika z wniosku Przedsiębiorstwa Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych KRUSZGEO. Obejmuje teren położony we wschodnio-północnej części miasta, pomiędzy rzeką San, drogą krajową nr 94 i ul. Złota Góra. W obecnie obowiązującym studium uikzp Miasta Radymno teren ten oznaczony był jako PE – tereny potencjalnej eksploatacji i przetwarzania surowców mineralnych, RI – tereny wyłączone z zabudowy, TGK – teren górniczy złoża kruszywa, obszar górniczy – „Radymno – Święte”.

Wprowadzenie nowych ustaleń w Kierunkach zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na możliwość opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod wnioskowaną eksploatację na obszarze udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego "Radymno Zagrody" i "Radymno -Święte".

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski do zmiany studium.

Projekt zmiany studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 z 2004r., poz. 1233).

Nieujęte w zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie występują na terenie Miasta Radymno, w granicach objętych zmianą studium. Dotyczy to w szczególności zagadnień, które nie występowały jako obowiązkowy zakres ustaleń studium zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym.